

Gorenjski Glas

TOREK, 21. SEPTEMBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 75, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Hrastju nočejo širše ceste

Krajani Hrastja se bojijo, da se bo po izgradnji nove poslovne cone promet skozi vas zelo povečal, nezadovoljni pa so tudi zaradi prenizke cene, ki jo občina ponuja za odkup njihovih zemljišč.

SIMON ŠUBIC

Hrastje – Medtem ko v Kranju že težko pričakujejo ureditev nove poslovno-proizvodne cone Hrastje, pa vaščani Hrastja ne delijo enakega občutja. Kot je pokazal nedavni sestanek s predstavniki Mestne občine Kranj, jih skrbi predvsem povečanje prometa na cesti skozi vas, lastnike zemljišč, nezadovoljne s ponujeno ceno, pa je razjezil še dopis občine o začetku postopka razlastitve, če se ne bodo odločili za prodajo.

Podžupan Robert Nograšek je na sestanku z vaščani poudaril, da Kranj poslovno cono nujno potrebuje, zanjo pa mora občina zagotoviti vso komunalno infrastrukturo, v kar sodi tudi razširitev ceste tako iz smeri regionalne ceste Kranj–Šenčur za tovorni promet kot iz vasi (od križišča za Agromehaniko) do cone za osebni promet. »Projekt je zasnovan optimalno, a brez vas ne bomo delali ničesar. Nič še ni dokončnega,« je dejal. Janez Ziherl, vodja urada za okolje in prostor, je zagotovil, da tovorni promet skozi

Hrastje ne bo dovoljen, občina pa želi kljub temu zaradi večje prometne varnosti razširiti tudi cesto od vasi do cone in urediti površine za kolesarje in pešce. Več varnosti bo zagotovil tudi otok za umirjanje hitrosti pred vstopom v vas, je dodal.

Razprava je pokazala, da si krajani zaradi bojzani pred enormnim povečanjem prometa sploh ne želijo razširitve ceste v vasi, prav tako se skupaj s krajevno skupnostjo zavzemajo, da MOK poišče alternativno povezavo za osebni promet do cone.

► 3. stran

Krajani Hrastja nasprotujejo razširitvi ceste v naselju in predlagajo, da Mestna občina Kranj poišče alternativno cestno povezavo do nove poslovne cone. / Foto: Simon Šubic

Služba in vrtec pred vrati

Zaradi pomanjkanja stanovanj v okolici so se v Skupini Ržišnik Perc odločili, da za zaposlene zgradijo najemniška stanovanja. Tako je v Šenčurju zrasel Vila blok, znotraj katerega deluje tudi vrtec.

ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur – Stanovanjska politika se na težave, ki jih prinaša pomanjkanje stanovanj v državi, odziva prepočasno, zato tudi v zasebni iniciativi vznikajo ideje, ki pomagajo reševati to problematiko. Izzive so zaznali tudi v Skupini Ržišnik Perc, kjer so pred dvajsetimi leti skupaj z Občino Šenčur zagnali poslovno cono, ki danes zagotavlja 1500 delovnih mest. Kot ugotavljajo, pa gorenjska razvojna os s poslovnimi conami med Kranjem in Mengštem delovna mesta nudi več kot deset tisoč zaposlenim.

► 5. stran V bloku za zaposlene bo deloval tudi vrtec. / Foto: Gorazd Kavčič

Dva tedna tekla po Sloveniji

Ultramaratonka Špela Šavs iz Preddvora je uspešno zaključila dobrodelni tek okoli Slovenije. ► 24. stran

Priloga: **Kranjčanka**

www.szkranj.si | f Športna zveza Kranj

FESTIVAL ŠPORTA 2021

23.-28. SEPTEMBER

CENTER KRANJA

Medijski pokrovitelj: Gorenjski Glas

GORENJSKA

Planinske kočice bodo obnovili

Z denarjem Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za prenovno planinskih koč bo obnovljenih tudi sedem koč na Gorenjskem. Ker so društva sklepe dobila šele nedavno, bodo nekateri zaprosili za prenos sredstev.

3

GORENJSKA

Več nas je, bolj je pisano in veselo

Karavana okusov se je minulo soboto ustavila v Kranjski Gori. Mali 'tovornjački' s potujočo kuhinjo in točilnimi pulti so bili eden za drugim postavljeni na parkirišču pred hotelom Kompas v Kranjski Gori.

11

KULTURA

Ženske zgodbe za vse čase

K razstavi Ženske zgodbe, ki so jo skupaj pripravili v devetih muzejih in je še na ogled v Stebriščni dvorani Mestne hiše, je pred dnevi izšel še obsežen katalog. Osrednja tema je namenjena ženskim zgodbam.

12

ZANIMIVOSTI

V Poženiku je zacvetela agava

Na vrtu domačije Majde in Matija Koritnika v Poženiku pri Cerkljah na Gorenjskem že petdeset let raste agava, ki sta jo Majda in Matija prinesla z morja. Na sedemmetrskem stelu se bohotijo živo rumeni cvetovi.

24

VREME

Danes in jutri bo zmerno do pretežno oblačno, zjutraj bo kratkotrajna megla. V četrtek bo pretežno jasno in čez dan topleje.

☁️ 8/17 °C

► jutri: pretežno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nova sezona oddaje Dobro jutro

Ekipe oddaje Dobro jutro se bo tudi v novi sezoni trudila, da bo gledalcem vsak delavnik med 7. in 10. uro na TV SLO 1 posredovala izčrpne in kakovostne servisne informacije, pregled dnevnih novic, koristne nasvete za vsakdanje življenje in raznovrstne razvedrilne vsebine. Poleg že znanih rubrik boste v letošnji sezoni lahko primerjali kuharske veščine in recepte priljubljenih voditeljic, ki se bodo v parih s profesionalnimi kuharji vpisale na Kuharsko akademijo. V novi sezoni se bodo o Slovincih in našem načinu življenja pogovarjali s tujci, ki živijo pri nas. Za vse, ki radi berejo, se odpira Televizijski bralni klub. RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa trajnostno nakupovalno vrečko. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kako je ime voditelju, ki vodi oddajo Dobro jutro v paru z voditeljico Špelo Močnik? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 1. oktobra 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Foto: Adrian Pregelj

Dogajanje na gradu Dvor

Grad Dvor v središču Preddvora je postal pravo malo središče različnih dogodkov. Po poletnem dogajanju se bodo tam enkrat mesečno odvijali koncertni in pogovorni večeri ter predavanja na temo ohranjanja zdravja s fitoterapijo oz. s pomočjo zelišč in gob. Pogovorne večere že vrsto let vodi nekdanja ravnateljica in radijska voditeljica Ivka Sodnik. Prvi bo v petek, 24. septembra, ob 19. uri, v gosteh pa bo imela Grofa in Grofico, ki sta zaslužna za to, da je grad ponovno postal turistična in zgodovinska zanimivost. Koncertni večeri se bodo dogajali na prvi ponedeljek v mesecu, prva glasbena skupina pa bo na grad prišla 27. septembra ob 19.30. To je zasedba Flora & Paris, ki je nastala iz nekaterih članov skupine Orlek. Več informacij o gRajskih dogodkih najdete na spletni strani www.smejmo.se.

Foto: Matic Oblak

Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za vodeni ogled gradu Dvor v Preddvoru. Nagradno vprašanje: Iz katere glasbene zasedbe prihaja kar nekaj članov skupine Flora & Paris? Odgovore pošljite do četrтка, 23. septembra 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenec

V nagradni igri, ki je bila objavljena 7. septembra, prejme moško majico z logotipom oddaje Dobro jutro Tone Drobnič iz Medvod. Nagrajencu čestitamo!

V državni upravi pogoj PC

Od prvega oktobra naprej bodo zaposleni v državni upravi, tudi policisti in vojaki, morali biti cepljeni oziroma prebolezniki. Na Gorenjskem bo tudi v tem tednu več terminov cepljenja brez naročanja.

URŠA PETERNEL

Kranj – Za zaposlene v državni upravi bo od 1. oktobra veljal samo še pogoj PC, kar pomeni, da bodo morali biti cepljeni ali prebolezniki. Pogoj T, torej testiranje, zanje začasno ne bo veljal več. To je sklenila vlada prejšnji teden, pri čemer sprememba velja za zaposlene na ministrstvih, v vladnih službah, na inšpektoratih, upravnih enotah, policiji in v vojski. Gre torej za državno upravo, in ne celoten javni sektor; šolniki so denimo iz te spremembe izvzeti.

Kot je v petek na novinarski konferenci pojasnil minister za javno upravo Boštjan Koritnik, to ni siljenje zaposlenih k cepljenju, temveč pogoj, da delo lahko opravljajo v prostorih delodajalca. »Vsi tisti, ki se ne želijo cepiti, bodo eventualno delo opravljali od doma, če narava in vrsta dela ter delovni proces to omogočajo. Če tega ni možno organizirati, bo delodajalec lahko ukrepal v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja,« je dejal minister in poudaril, da računa na odgovornost zaposlenih in da do odpuščanj ne bo prišlo.

Pogoj PC bo sicer za zaposlene v državni upravi stopil v veljavo 1. oktobra, izjema bodo tisti, ki se iz zdravstvenih razlogov ne smejo cepiti. Za izpolnjevanje pogoja PC bo zadoščal en odmerek cepiva, če bodo drugi odmerki prejeli do 1. novembra.

Sindikati državne uprave, policije in vojske so ob tem že napovedali uporabo pravnih sredstev zoper sprejeti odlok.

Do dva tisoč okuženih vsak dan?

Kot je na petkovi novinarski konferenci dejal direktor NIJZ Milan Krek, je na zemljevidu držav EU Slovenija

»Edini način, da ustavimo začarani krog epidemije, je cepljenje. Cepivo ni naš sovražnik, cepivo ni strup. Strup je virus, ki ga cepivo premaga, zato vas vse pozivam: prosim, pristopite k cepljenju. Cepivo je varno in učinkovito in predstavlja pot nazaj v normalnost,« je v petek pozval minister za zdravje Janez Poklukar.

obarvana rdeče, zahod države celo temno rdeče. To pomeni, da bodo verjetno nekatere države že odsvetovale potovanja v Slovenijo. Epidemija se sicer v celotni Evropski uniji ne umirja, v Sloveniji število novookuženih

Od prvega oktobra bodo pogoj PC – torej prebolezniki ali cepljeni – morali izpolnjevati tudi policisti in vojaki. / Foto: Gorazd Kavčič

raste vsak dan, do konca septembra lahko pričakujemo do 2000 okuženih na dan. Po Krekovi napovedi bomo vrh epidemije dosegli sredi oktobra, rast okužb je eksponentna, reprodukcijsko število je bilo v petek 1,28. Povečuje se tudi število hospitaliziranih pacientov, že konec meseca pričakujejo, da bo zasedenih od 120 do 150 postelj na intenzivni negi, kar je že na meji vzdržnega. Še vedno prevladuje delta različica virusa, ki je izredno kužna, približuje se kužnosti ošpic, je še povedal Krek.

Cepili so tudi čez konec tedna

Minister za zdravje Janez Poklukar je imel v petek videokonferenco z župani in vodstvi cepilnih centrov, kjer jih je prosil, naj cepijo tudi ob koncu tedna. Tako so v gorenjskih cepilnih centrih delali tudi minuli konec tedna, odprto cepljenje je v soboto potekalo v Kranju in Trzinu, v Škofji Loki pa tako v soboto kot tudi nedeljo (pri vstopu v lekarno). Najboljši je bil odziv v Škofji Loki, kjer so v obeh dneh cepili 623 ljudi. V Kranju je bil odziv slabši, v soboto se je cepilo 334 ljudi, v Trzinu pa 157.

Tudi v tem tednu so na voljo dodatni termini, Zdravstveni dom (ZD) Kranj danes, v torek, cepi v treh domovih za upokojece (DSO Taber v Cerkljah, DSO Kranj in DSO Naklo), v sredo pa bo v cepilnem centru v kranjski

vojašnici od 12. do 18. ure ponovno odprto cepljenje za nenaročene. V četrtek bo izključno cepljenje naročenih pacientov, in sicer od 7. ure do 14.30. Znotraj tega termina bo od 13. ure do 14.30 cepljenje naročenih in nenaročenih otrok. Dodatno odprto cepljenje v kranjski vojašnici bo tudi v petek od 7. ure do 13.30. Na voljo bodo cepiva

krajanov. Na izbiro bosta cepivi Comirnaty proizvajalca Pfizer in Janssen proizvajalca Johnson&Johnson.

Cepljenje v jeseniški bolnišnici

Minulo soboto in nedeljo so ves dan brez naročanja cepili tudi v Splošni bolnišnici Jesenice (v sprejemni ambulanti pediatrične službe v

Prejšnji četrtek se je cepilo več kot 19 tisoč ljudi, v celem prejšnjem tednu pa skoraj 80 tisoč. Z vsemi odmerki je doslej cepljeno 46 odstotkov populacije.

Pfizer, Moderna in Astrazeneca oziroma do porabe zaloga. Dobava cepiva Janssen sledi predvidoma konec tedna, so povedali v ZD Kranj. ZD Škofja Loka organizira odprte termine cepljenja v sredo v Sokolskem domu v Gorenji vasi med 14. in 16. uro in v četrtek v TIC Škofja Loka med 8. in 12. uro.

Cepljenje na terenu

ZD Trzin ta teden organizira cepljenje brez naročanja tudi v petek med 9. uro in 10.30. Kot so povedali, bodo najmanj trije odprti termini tudi v oktobru, zaradi boljše organizacije dela in v izogib čakanju v dolgih vrstah pa svetujejo naročanje, naročeni na vrsto pridejo v tednu dni. Na voljo so vsa cepiva razen Moderne.

Da bi čim bolj približali cepljenje vsem občanom, pa so se v sodelovanju z Občino Trzin in krajevnimi skupnostmi tudi odločili, da bodo v tem tednu organizirali cepljenje na terenu. Danes, v torek, se bo od 8. do 9. ure možno cepiti v Žiganji vasi pred trgovino Tuš, od 10. do 11. ure v Sebenjah v križišču pred Domom krajanov, od 12. do 13. ure pa v Seničnem pred Domom

4. nadstropju). V tem tednu bo odprto cepljenje potekalo vsak dan med 13. in 15. uro, cepijo s cepivi proizvajalcev Pfizer in Moderna.

Zbiranje ljudi

Vlada je prejšnji četrtek spremenila odlok, tako da morajo udeleženci – če jih je več kot petdeset – na organiziranih javnih prireditvah in javnih shodih v zaprtih prostorih ali na odprtih površinah izpolnjevati pogoj PCT.

Vlada je tudi dvignila starostno mejo izpolnjevanja pogoja PCT, doslej so pogoj morali izpolnjevati otroci, starejši od dvanajst let, odslej je ta meja petnajst let. Med izjemami, ki jim ni treba izpolnjevati pogoja PCT, so tudi uporabniki poštnih storitev za prevzem pošilk, ki jih je treba prevzeti osebno, če bi zaradi neprevzema nastale pravne posledice. Kot izjema so dodana tudi humanitarna skladišča, centri za razdeljevanje hrane in drugi kraji, ki omogočajo brezplačen dostop do osnovnih življenjskih dobrin socialno ogroženim skupinam.

PCT-pogoja ni treba izpolnjevati tudi v primeru nujnih zdravstvenih storitev in v nujnih postopkih socialne in družinske problematike.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **DARINKA PEKOVEC, Bohinjsko jezero**

Planinske kočje bodo obnovili

Z denarjem Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za prenovu planinskih koč bo obnovljenih tudi sedem koč na Gorenjskem. Ker so planinska društva sklepe dobila šele nedavno, bodo nekateri zaprosili za prenos sredstev v prihodnje leto, saj bo gradbinca v gorah prehitela zima.

JASNA PALADIN

Kranj – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v okviru Javnega razpisa za podporo planinski športni in rekreacijski infrastrukturi dodelilo 3,9 milijona za obnovo ali energetska sanacija enaindvajsetih planinskih koč. Sredstva bodo vlagatelji porabili za kritje upravičenih stroškov v letošnjem in naslednjem letu. In čeprav planinska društva priznavajo, da brez državnega denarja obnov ne bi mogli, opozarjajo, da so sklepe za 80-odstotno sofinanciranje s strani države dobili prepozno (pričakovali so jih julija, dobili pa pred dnevi), zato načrtovanih investicij vsi ne bodo mogli izvesti še v letošnjem letu, saj bo v gore kmalu prišla zima. Izkoristili bodo možnost, da sredstva prenesejo v naslednje leto.

Pozitivnih odločb ministrstva so se razveselila tudi gorenjska planinska društva. Planinsko društvo Kamnik bo izvedlo energetska obnovo Kamniške kočje na Kamniškem sedlu 1864 metrov visoko. Kot nam je povedal predsednik društva Marko Petek, bodo prav zato, ker je kočja v visokogorju, dela težko izvedli letos, zato bodo zaprosili za prenos sredstev v prihodnje leto. Ministrstvo jim je sicer odobrilo dobrih 138 tisoč evrov, s tem denarjem bodo prenovili fasado in streho kočje. Med visokogorske kočje sodi tudi Krekova kočja na Ratitovcu (1642 m n. m.), za katero je Planinsko društvo za Selško dolino Železniki, ki bo izvedlo energetska

Z državnim denarjem se bo nadaljevala tudi prenova Kamniške kočje na Kamniškem sedlu.

sanacijo, dobilo odobrenih dobrih 50 tisoč evrov.

Dve gorenjski planinski društvi sta na razpisu prejeli po 300 tisoč evrov. Planinsko društvo Dovje-Mojstrana bo rekonstruiralo depandanso Aljažvega doma v Vratih (1015 m n. m.). Planinsko društvo Srednja vas v Bohinju pa bo denar porabilo za energetska sanacija Planinske kočje na Uskovičnici (1154 m n. m.). Dela so se 1. septembra že začela, kočja bo do začetka poletne planinske sezone za obiskovalce zaprta. »Koča, ki je bila že zares dotrajana in zato potratna, bomo celovito energetska prenovili in tudi podkletili, po prenovi pa bo prijazna tudi za invalide, saj bomo klet s 1. nadstropjem povezali z dvigalom. Do konca leta je v načrtu kočjo spraviti 'pod streho'. Načrt je, da jo za planince znova odpremo do 15. junija,« nam je povedal predsednik društva Jakob Zupanc.

Planinsko društvo Tržič je na razpis prijavilo dve

koči in bilo z obema projektoma uspešno – prenavljali bodo Kočo na Dobrčici (1478 m n. m.) in Dom pod Storžičem (1123 m n. m.). S celovito energetska prenovu Koče na Dobrčici bodo izboljšali energetska učinkovitost objekta, povečali rabo obnovljivih virov energije, zmanjšali porabo pitne in sanitarne vode ter zmanjšali obremenjevanje okolja z odpadnimi vodami in odpadki. Objekt bodo 'oblekli' v novo fasado, zamenjali poškodovano streho in neučinkovito stavbno pohištvo, prenovili razsvetljava, posodobili sistem ogrevanja, namestili sončno elektrarno, uredili sanitarne instalacije, zamenjali energetska neučinkovite naprave in uredili ločevanje odpadkov. Država jim bo za to namenila dobrih 180 tisoč evrov. Vse naštetu bodo izvedli tudi v Domu pod Storžičem, bo pa ta prenova dražja. Na državnem razpisu so dobili slabih 239 tisoč evrov. Kot nam je povedal

predsednik društva Uroš Ahačič, so odločbo ministrstva pričakovali prej, zato bodo za oba projekta vložili prošnjo za prenos sredstev. »Odvisno je od vremena, a želimo si, da bi bili obnovi zaključeni v letu dni. Smo pa zelo veseli finančne podpore države, saj društva tega sama ne bi zmogla. Nekdaj so planinske kočje podpirale lokalne tovarne, tudi prostovoljcev je bilo neprimerno več, danes pa je treba vse plačati,« nam je še povedal.

Zgodnje zime v gorah pa se ne bojijo v Planinskem društvu Preddvor, kjer so prepričani, da jim bo energetska obnova kočje na Sv. Jakobu (961 m n. m.) uspelo izvesti po načrtu. Od države bodo dobili dobrih 50 tisoč evrov. »Letos bomo uredili toplovod, novo čistilno napravo in sončno elektrarno na strehi, prihodnje leto pa bomo zamenjali okna in vrata, obnovili fasado ter uredili prezračevalni sistem,« nam je povedal Aleš Drekonja, predsednik PD Preddvor.

K

KOMENTAR
VILMA STANOVNIK

In zakaj ne bi šla peš?

Pred dnevi sem imela pogovor sama s seboj. Ne, ni se mi poslabšalo zdravje. Preprosto sem se odpravljala v bližnjo trgovino. V rokah sem že držala avtomobilski ključ. Na hišnem pragu sem pomislila: morda ga pa sploh ne potrebujem in bi šla peš?

Toda, toliko moram prinesiti ... Pravzaprav sploh ne veliko. Roka me boli in morda je res bolje, da se vseeno peljem z avtomobilom. Ampak saj nekaj drobnarij pa vendarle lahko nesem? Vseeno grem peš. Teh nekaj sto metrov pa res ne sme biti ovira.

Ko sem že prepričala sama sebe, sem pogledala v nebo. Iznad Kranja so prihajali sivi oblaki. Morda bo pa dež? Če ne takoj, pa zagotovo čez uro ali še prej. Spet sem v roki držala avtomobilski ključ. Morda bi pa dala v torbo raje zložljiv dežnik? Toda vrečka, pa še dežnik ... Pa še mudi se mi. Pravzaprav se mi ne mudi tako zelo, do trgovine peš porabim skoraj toliko časa, kot če vžgem avtomobil, potem pred trgovino parkiram in grem do vhoda peš.

In pregovorila sem samo sebe. Ključ sem spustila v žep torbe in strumno stopila po ulici.

Vmes sem nekaj besed spregovorila s sosedo, nato sem srečala nekdanjo sošolko, s katero sva malce poklepetali. Kljub temu sem prišla iz trgovine, še preden so padle prve dežne kaplje, vrečko pa sem brez te-

žav dala čez ramo in prinesla do doma. V resnici je bilo zelo preprosto. Saj sem vse to nekoč že počela. In zakaj tega ne bi kdaj ponovila vsaj te dni, ko tudi v našem mestu poteka kampanja ETM? Ne veste, kaj pomeni? Nič posebno učnega.

Preprosto to, da takrat, ko nameravate sesti v avto, pomislite ali ne bi poti ali potovanja opravili peš, s kolesom, vlakom ... ETM ali Evropski teden mobilnosti, ki še do jutri poteka pod sloganom Živi zdravo, potuj trajnostno, nas opominja, da klub navadi (in razvadi), da se na večino poti odpeljemo z avtomobilom, vendarle velja razmisliti, da imamo tudi drugačne možnosti.

Namen ETM je hkrati spodbuditi lokalne skupnosti k izvajanju ukrepov in promociji trajnostne mobilnosti ter s tem prispevati k zmanjševanju osebne motorne prometa. Poleg ozaveščanja gre predvsem za spreminjanje sodobne miselnosti pri navezanosti na pretirano uporabo avtomobila.

Seveda je prav, da vsaj enkrat na leto malce premislimo o morebitni spremembi svojih potovalnih navad. Da se zamislimo, kaj lahko naredimo sami. In da tudi s čisto preprosto odločitvijo, da do trgovine, prijateljice, službe ali po opravkih gremo peš, ne koristimo zgolj svoji denarnici in boljši kondiciji, ampak tudi čistejšem zraku in naravi, ki jo bodo potrebovali tudi naši otroci in vnuki.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V Hrastju nočejo širše ceste

◀ 1. stran

Po njihovem predlogu bi lahko za alternativno dostopno cesto uporabili obstoječo asfaltirano pot od Tuša do Agromehanike. Slišati je bilo tudi predlog, da bi na cesti od vasi do cone dovolili le lokalni promet.

Zatika se tudi pri prodaji zemljišč, potrebnih za ureditev ceste, saj se lastnikom zdi ponujena cena (po naših podatkih 1,26 za kvadratni meter zemljišča, ki je v naravi gozd, in 6,22 evra za zemljišča, kjer že poteka cesta) prenizka, pripravljenosti za

pogajanje o ceni pa na občinski strani ni. »Kdorkoli je delal cenitev vrednosti zemljišč, jo je verjetno naredil v korist občine,« je dejala ena od lastnic. Ob tem so opozorili, da je prodajna cena gozda na tem območju zrasla že na šest evrov in več na kvadratni meter, sosednja Občina Šenčur pa je na primer za gozdna zemljišča za cesto na Prebačevem plačevala po deset evrov. »Če bi tudi tu vsem ponudili tako ceno, takšen sestanek sploh ne bi bil potreben,« je poudaril eden od prisotnih kmetov.

Za nameček so lastniki od MOK že prejeli opozorilo pred razlastitvijo, kar jih je še dodatno razjezilo. »Birokratske pošete so včasih neprijetne, a ni vse tako hudo, kot je videti. Nikomur ne bomo ničesar odvzeli,« je miril podžupan Nograšek. »Postopek razlastnitvenja ne pomeni, da ne boste prejeli plačila za zemljišče. Če pa z zneskom odškodnine ne boste zadovoljni, lahko sprožite sodni postopek,« pa je pojasnila Mateja Koprivec, vodja oddelka za pravne in kadrovske zadeve.

Izpostavljenih problemov je še več, med drugim bodo nekateri lastniki zaradi načrtovane razširitve ceste v vasi izgubili velik del vrtov in dvorišč, na enem od nepozidanih stavbnih zemljišč pa bi bila gradnja stanovanjske hiše zaradi zahtevanih odmkov praktično onemogočena. Prav tako je vaščane neprijetno presenetila informacija, da na priključku z regionalne ceste Kranj - Šenčur v prvi fazi še ne bodo zgradili sicer načrtovanega krožišča, temveč bo še naprej veljal obstoječi prometni režim zavijanja desno-desno.

Stekel promet po novih mostovih nad železnico

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Po večmesečni zapori so v petek za promet odprli novi nadvoz nad železnico pri železniškem postajališču Radovljica in cesto proti radovljiškemu pokopališču.

V okviru obnove nadvoza na Gradiški poti, ki vodi do pokopališča, je bilo sanirano cestišče nadvoza in priključne ceste na nadvoz v dolžini šestdeset metrov, nameščene so nove ograje, urejeno je odvodnjavanje, prenovljena sta vodovod in

Prenovljeni most nad železnico na poti proti radovljiškemu pokopališču je širši in omogoča srečevanje dveh osebnih vozil, dodali pa so mu tudi tako imenovani konzolni pločnik.

Nadvoz čez progo na Cesti svobode nad radovljiško železniško postajo je zgrajen na novo, saj je bil prejšnji povsem dotrajan. Cestišče je razširjeno tako, da je na njem možno srečevanje dveh vozil, dodan je tudi enostranski pločnik, širok 1,6 metra. Občina Radovljica v sklopu gradnje novega nadvoza ureja obe cestni navezavi nanj ter gradi in obnavlja vso potrebno komunalno infrastrukturo, za kar bo prispevala približno 150 tisoč evrov.

javna razsvetljava. Cestišče je širše za tako imenovani konzolni pločnik, širok 1,2 metra, vozna širina pa po novem omogoča srečevanje dveh osebnih vozil. Za obnovo je občina namenila 380 tisoč evrov.

V času gradnje je bil promet do radovljiškega pokopališča urejen čez Linhartov trg, od ponedeljka pa je ponovno vzpostavljena omejitvev dostopa v staro mestno jedro skladno z veljavnim režimom.

Odprtje kolesarske steze in izlet

Radovljica, Lesce – Občina Radovljica že 18. leto zapored sodeluje v aktivnostih Evropskega tedna mobilnosti, v okviru katerega bo tudi letos skupaj z medobčinsko športno zvezo organizirala kolesarski izlet, ki bo v sredo, 22. septembra. Start bo tokrat na novi kolesarski stezi pod železniško progo ob regionalni cesti, in sicer v smeri proti Lipnici, ob parkirišču trgovskega centra Mercator v Lescah. Ob 15.30 bo na tem mestu priložnostna slovesnost ob zaključku gradnje kolesarske povezave, start izleta pa ob 16. uri.

Fajdigova ambulanta na Jesenicah spet odprta

Jesenice – Fajdigova ambulanta za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, ki deluje v Zdravstvenem domu Jesenice, je ponovno odprta. Začasno je bila zaprta od konca julija, saj so v prostore, v katerih deluje, vlomili. Za obisk ni potrebna predhodna najava, ambulanta deluje vsak torek med 17. in 19. uro. Gre za brezplačno ambulanto, v kateri kot prostovoljci delajo zdravniki in medicinske sestre, na Jesenicah pa je živela maja letos.

Zaznamovali bodo dan slovenskega športa

Radovljica – Medobčinska športna zveza bo v četrtek, na dan slovenskega športa, pripravila prireditve, na kateri se bodo predstavili športni klubi in društva, ki delujejo na območju radovljiške občine. Prireditve se bo odvijala od 16. do 19. ure v novem in starem delu športnega parka v Radovljici. Na prireditvi bo predstavljen bo tudi projekt Oživimo srce.

Jutri brezplačne vožnje z mestnimi avtobusi

Jesenice – V sklopu Evropskega tedna mobilnosti bodo v jesniški občini jutri, v sredo, mestni avtobusi vozili brezplačno. V skladu z veljavnim vladnim odlokom morajo potniki izpolnjevati pogoj PCT.

Usposabljanje vojaških gorniških enot

Na mednarodnem vojaškem usposabljanju vojaških gorniških enot Zvezda Triglava 2021, ki poteka od 6. do 21. septembra, se okoli tristo sodelujočih pripadnikov usposablja na širšem območju Bohinjske Bele, Begunj na Gorenjskem, Blegoša in Gorenje vasi - Poljan.

MAŠA LIKOSAR

Begunje – V Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli se je 6. septembra s slovesnim postrojem udeležencev začelo mednarodno vojaško usposabljanje vojaških gorniških enot Zvezda Triglava 2021, ki poteka v treh fazah. V organizaciji 132. gorskega polka 1. brigade (GORP/1. BR) se skupaj s 150 pripadniki Slovenske vojske usposablja sedemdeset pripadnikov oboroženih sil Velike Britanije in 25 ZDA ter nekaj pripadnikov iz Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah.

Po urjenju osnovnih individualnih vojaških gorniških veščin, medicinske evakuacije ter kolektivnem

Vodja vaje podpolkovnik Fedja Vraničar, poveljnik 132. gorskega polka 1. brigade / Foto: Primož Pičulin

Na območju doline Draga so v obliki situacijskih vaj izvajali taktiko malih gorskih enot.

Usposabljanje pripadniki 132. gorskega polka 1. brigade Slovenske vojske izvajajo skupaj s pripadniki oboroženih sil Velike Britanije in ZDA. / Foto: Primož Pičulin

usposabljanju iz bojnih postopkov na oddelčni oziroma vodni ravni so nacionalno mešani vodi v obliki situacijskih vaj izvajali taktiko malih gorskih enot. Del tega so minuli četrtek v dolini Drage v okolici Begunj na Gorenjskem predstavile tudi javnosti. »Oddelek se premika skozi nevarno gorsko območje, pri čemer je predviden nasprotnik. Pride do spopada, v katerem so določeni pripadniki ranjeni in potrebujejo oskrbo ter premestitev na varno. Teren je treba zavarovati in prevzeti nadzor nad situacijo,« je potek prikazane vojaške vaje pojasnil stotnik Tilen Kavčič iz Radovljice in dodal: »Naša usposabljanja so najbližje realnim situacijam, potekajo v čim zahtevnejših okoliščinah in na čim zahtevnejših terenih.«

Sodelujoči v okviru usposabljanja v dnevno-nočnih pogojih preverjajo veščine in znanja s področja gibanja, preživetja ter bojnega delovanja v gorah. Namen vaje je tudi poenotenje postopkov, prenos znanja, izmenjava izkušenj in povečanje medsebojne povezanosti znotraj zavezništva, obenem pa tudi krepitev sodelovanja Slovenske vojske s civilnim okoljem in lokalnimi skupnostmi. Znanje in nove izkušnje tako nabirajo še vpoklicani pripadniki pogodbene rezervne sestave Slovenske vojske, gasilci PGD Hotavlje in ekipe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Škofja Loka. »Z vojaško vajo se dviguje usposobljenost, razvijajo taktike in tehnike na področju gorskega bojevanja. Poudarek je na krepitvi civilno-vojaškega sodelovanja, zato smo povabili gasilce in ekipo nujne medicinske pomoči,« je pojasnil vodja vaje podpolkovnik Fedja Vraničar, poveljnik 132. GORP/1. BR.

V sklepnem tednu udeležence čaka še kolektivno usposabljanje iz preživetja in bojnega delovanja v gorskem svetu na širšem območju Blegoša, ki se bo zaključilo s taktično vajo in slovesnim postrojem 21. septembra na Hotavljah – sočasno, ko dan enote zaznamuje 132. GORP, hotavljanski gasilci pa bodo tedaj obeležili sedemdeset let delovanja.

Praznik medu in kulinarike

Če je bil letošnji Festival medu v Lescah zaradi izjemno slabe sezone skromnejši s ponudbo medu, pa je po drugi strani ponudil pestro paleto dogodkov, predavanj in degustacij, ki so se jih z veseljem udeležili tako čebelarji kot številni obiskovalci.

MARJANA AHAČIČ

Lesce – V Lescah so v soboto pripravili tradicionalni Festival medu – dan medu v kulinariki, ki je tudi letos v Čebelarški razvojno-izobraževalni center, predvsem pa na prostor pred njim, tudi tokrat poln stojnic s pestro ponudbo jedi, pripravljenih z medom, pa tudi medu in medenih izdelkov, privabil številne obiskovalce.

»Časi so takšni, da pri organizaciji prireditve pravzaprav nismo točno vedeli, kaj sploh lahko pričakujemo, tako da smo res zelo zadovoljni, da se je izteklo tako, kot se je: pripravili smo bogat program in na letošnji festival medu je glede na razmere prišlo veliko obiskovalcev,« je povedala Špela Kalan Razinger, upravniica čebelarstva centra v Lescah. »Posebej nas veseli velik obisk čebelarjev. Letos žal

Foto: Gorazd Kavčič

Na prostoru pred čebelarškim centrom je bila seveda še tradicionalna tržnica s ponudbo čebeljih pridelkov in izdelkov, ki jih je bilo letos zaradi slabe letine manj kot običajno.

niso mogli prinesiti medu, ker je sezona izjemno slaba, a prireditve so se vendarle udeležili v velikem številu, ker so jo vzeli za svojo.«

Med rednimi udeleženci srečanja je bil tako tudi letos Severin Golmajer, častni član Čebelarstva društva Radovljica, dolgoletni vodja

društvene satešnice in predan učitelj mladim rodovom čebelarjev. Pri skoraj 92 letih ima v dveh čebelnjakih še vedno več kot štirideset čebeljih družin. »Medu letos praktično ni. Podobno je bilo v prvem letu mojega čebelarjenja, med okupacijo leta 1944. Takrat še sladkorja ni bilo mogoče kupiti in z njim krmiti čebel, tako da so nam vse pomrle. Letos smo jim k sreči lahko pomagali s hrano, krmiti jih je bilo treba že spomladi, ker so vso zimsko zalogo pojedle. Zdaj imam že vse pripravljeno za zimo. Samo še nakrmim, da bodo okoli gnezda imele hrano, potem pa upam, da bo drugo leto bolje,« je povedal izkušeni čebelar, ki je imel na oknu svoje hiše v radovljiškem Predtrgu vedno postavljene nekaj kozarcev medu. Letos bo tudi njegovo okno prazno.

Festivala medu se vsako leto udeleži tudi starosta gorenjskega čebelarstva Severin Golmajer, ki pri skoraj 92 letih še vedno skrbi za štirideset čebeljih družin v dveh čebelnjakih. / Foto: Gorazd Kavčič

Medeni meni je za pokušino pripravilo tudi Gostišče Draga: počasi pečena rebrca z medom, pražen krompir z medeno čebulo, čičeriko v omaki z mariniranim tofujem in za sladico halvo s suhim sadjem in medenim prelivom. / Foto: Gorazd Kavčič

Prireditve se je sicer začela s predavanjem o medu, medenih jedeh in pijačah, ki ga je pripravil profesor Janez Bogataj. Kaja Sekne iz Kavarne Panj, ki deluje v okviru čebelarstva centra, je pripravila predstavitev mešanja medenih koktajlov, dijakih Srednje gostinske in turistične šole Radovljica pa so pod vodstvom mentorice Marije Arh tudi letos obiskovalce pogostili z izvrnimi jedmi, pripravljenimi z medom: tokrat

je bila na jedilniku ajdova kaša z gobami in zeliščno smetanovo omako, medena skutna krema z malinami in praženec z jabolčno čežano – okus jedi so obogatili s cvetličnim, lipovim in akacijevim medom.

Medeni meni je za pokušino pripravilo tudi Gostišče Draga: počasi pečena rebrca z medom, pražen krompir z medeno čebulo, čičeriko v omaki z mariniranim tofujem in za sladico halvo s suhim sadjem in medenim prelivom.

Foto: Gorazd Kavčič

Dižaki Srednje gostinske in turistične šole Radovljica pa so pod vodstvom mentorice Marije Arh Ivanšek tudi letos obiskovalce pogostili z izvrnimi jedmi, pripravljenimi z medom.

Služba in vrtec pred vrati

◀ 1. stran

Ker ta ustvarjajo tudi potrebe po stanovanjih, so se odločili zgraditi najemniška stanovanja za zaposlene, saj kot pravijo, ustreznih najemniških stanovanj v ožji in širši okolici praktično ni. Tako je v Šenčurju zrased Vila blok s stanovanji, ki jih bodo namenili svojim sodelavcem. »Študije so pokazale, da se zaposlenim, ki so primorani živeti dlje od svojega delovnega mesta, zmanjšuje produktivnost, kar delodajalcem ob naraščajoči urbanizaciji povzroča številne izzive,«

svojo odločitev utemeljujejo v podjetju. V iskanju rešitev so se povezali z zasebnim vrtcem Dobra teta, rezultat pa je blok s 14 stanovanji za mlade družine in zaposlene, znotraj katerega deluje tudi vrtec.

Kot pravijo, gre za rešitev, od katere imajo koristi tako delodajalec kot zaposleni. Privabljanje in zadrževanje zaposlenih je namreč precejšnja skrb delodajalcev, zato tudi s stanovanjskimi programi ti želijo zgraditi pripadnost in zvestobo zaposlenih ter povečati produktivnost, izboljšati moralo in ravnotežje med službo

in zasebnim življenjem. Poleg zmanjšanja dnevnih migracij v Skupini poudarjajo tudi, da gradnja stanovanj prispeva tudi k oživitvi okolice, zaposleni namreč več denarja porabijo v skupnosti in prispevajo k večji gospodarski vitalnosti območja.

Kljub temu v Skupini Ržišnik Perc menijo, da so stanovanja za zaposlene izjema na slovenskem trgu, za razliko od številnih zahodnih držav, kjer takšna praksa predstavlja učinkovito orodje pred begom možganov v tujino in urbanizacijo. Investicijo bodo uradno odprli prihodnji teden.

Imate bolečine v kolenih ali težave z gibljivostjo kolen?

SODELUJTE V RAZISKAVI O VPLIVU PREHRANSKEGA DOPOLNILA Z IZVLEČKOM KURKUME NA ZDRAVJE SKLEPOV

STE STARI 35 LET IN VEČ:

- z blagimi in srednje močnimi bolečinami v kolenu
- z bolečinami, ki niso posledica revmatoloških bolezni ali resnih poškodb
- in niste na redni antitrombotični terapiji ter nimate bolezni jeter in žolčnika

KORISTI SODELOVANJA V RAZISKAVI:

- Brezplačna redna in temeljita obravnava pri zdravniku ortopedu
- Brezplačne redne analize krvi

PRIJAVITE SE DANES

www.vizera.eu/T-MOTION • e-mail: tmotion@vizera.eu
T: 051 232 191 (8.-17. uro)

Raziskava poteka v Ljubljani, Mariboru, Kopru in na Jesenicah.

vizera

210827 Informacije za uporabnike

Prevzeli avtomobil

Občina Šenčur je na Primskovem pred Avtohišo Vrtač uradno prevezala avtomobil za izvajanje projekta Prostofer. Županu Cirilu Kozjeku je ključke predal direktor avtohiše Aleksander Vrtač.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Občina Šenčur se kot eninsedemdeseta občina pridružuje projektu Prostofer, ki bo v praksi predvidoma zaživel 1. oktobra. Kot je pojasnil šenčurški župan Ciril Kozjek, je občina projektu namenila 20 tisoč evrov, cena avtomobila je znašala 17.300 evrov. Pri nakupu jim je na pomoč priskočila Zavarovalnica Triglav. »Starejšim občanom namenimo veliko pozornost, poleg Prostoferja bomo letos začeli tudi gradnjo doma starejših,« je povedal župan in se obenem zahvalil prostovoljcem, ki so pristopili k projektu. »Avto je nekoliko višji in večji in kot tak primeren tudi za starejše, ki so gibalno ovirani. Na seji občinskega sveta bomo sprejeli še pravilnik za njegovo uporabo,« je dodal župan.

Prostovoljcev je za zdaj šest, a kot je dejal predsednik Društva upokoencev (DU)

Šenčur Ciril Sitar, jih pričakujejo še več. »Prostofer je zelo koristna pridobitev, zlasti za starejše občane, ki niso vozniki niti nimajo svojcev ali prijateljev, ki bi jim lahko nudili prevoze po nujnih opravkih, kot je obisk zdravnika ali živilskih trgovin,« je poudaril Sitar in dodal: »V DU Šenčur je vključenih nekaj manj kot tisoč članov. Med njimi je bilo povpraševanja po brezplačnih prevozih za starejše precej, zato smo še toliko bolj veseli, da bo projekt vendarle zaživel tudi pri nas.« DU Šenčur je direktor avtohiše Vrtač Aleksander Vrtač za uspešno izvajanje projekta podaril finančno donacijo.

Po predaji, ki so se je udeležili tudi direktor Zavoda Zlata mreža Miha Bogataj, direktorica Zavarovalnice Triglav Mihaela Perčič in predstavnica Agencije za varnost v prometu Dragica Sternad Pražnikar, je sledilo teoretično izobraževanje prisotnih prostovoljcev.

Občina Šenčur je prevzela avtomobil za izvajanje projekta Prostofer. Pred njim direktor avtohiše Vrtač Aleksander Vrtač, šenčurški župan Ciril Kozjek in predsednik DU Šenčur Ciril Sitar. / Foto: Primož Pičulin

Sanacija trave na grbinah

Zadrževanje na obnovljeni zelenici grbinastega poligona na Planini začasno ni dovoljeno.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na uničene dele klančine grbinastega poligona KRtine s Planine na Planini 3 so konec prejšnjega tedna položili travno rušo, travo pa so zasejali tudi na novo načrtani zelenici in posevke za zaščito pokrili s kopreno. V času del, ki bodo trajala predvidoma deset dni, uporabnike grbinastega poligona prosijo, da se ne zadržujejo na površinah, ki jih obnavljajo, saj se bo travna ruša le tako lahko uspešno sprijela s podlago, so sporočili z

Mestne občine Kranj. Tako ni priporočljivo skakati po na novo zasajenih površinah, prav tako ni dovoljeno odstranjevati koprene, ki je položena čez novo posejano travo na zelenici.

Nova zelenica bo ob novi leseni ograji in bo služila kot varnostna pregrada med igriščema, stala pa bo na mestu, kjer je ograja nekdanje železnice, a so jo morali odstraniti zaradi starosti in poškodb. V okviru sanacije bodo postavili tudi dve polkrožni in dve ravni klopi ter stojala za kolesa.

Naša moč je v slogi

Ob občinskem prazniku so v Cerkljah podelili priznanja nagrajencem in odprli tudi krožišče na Trati pri Velesovem.

ALEŠ SENOŽETNIK

Trata pri Velesovem – Ob praznovanju občinskega praznika Občine Cerklje že cel mesec potekajo številne prireditve, vrhunec pa je predstavljala petkova občinska slovesnost, na kateri so podelili priznanja letošnjim nagrajencem in slavnostno odprli novozgrajeno krožišče na Trati ter nekatere druge investicije v okolici.

Zbrane je na prireditvi, ki so jo s kratkim kulturnim programom obogatili Godba Cerklje, KUD Pod lipo Adergas (recitatorja Angelca Maček in Franci Sirc) in Daniela Močnik iz Kluba Liborius, pozdravil tudi cerkljanski župan Franc Čebulj. Spomnil je na cerkljanskega rojaka Ignacija Borštnika, saj občinski praznik praznujejo v njegovo čast – 23. septembra, na obletnico igralčeve smrti. Čebulj se je dotaknil tudi trenutne situacije: »V občinski upravi se nismo ozirali na razna politična trenja v državi, ki so prerasla v to, kar se je v Ljubljani zgodilo v petek, niti se nismo ozirali na pandemijo, temveč smo nadaljevali gradnje na vseh delih občine in projekte tudi uspešno zaključili.«

Poudaril je tudi delo aktualne vlade. »Vlada je prisluhnila lokalnim skupnostim in brez pogajanj v veliki meri dvignila glavarino, kar je pomembno prispevalo k temu, da smo lahko realizirali določene projekte. Konec koncev se s tem denarjem ni gradilo le v Cerkljah, temveč tudi v okoliških in v drugih občinah po državi,« je dejal Čebulj, ki je omenil tudi gradnjo krvavškega vodovoda, ki poteka kljub zapletom in se financira z evropskimi sredstvi.

Zaključil je s pozivom k povezovanju in prijateljskih

Letošnji občinski nagrajenci

odnosih. »Glejmo naprej pozitivno. Naša moč je v slogi. Stremimo k prijateljskim odnosom in podprimo skupne projekte. To je edina pot k uspehu, pa naj gre za področje lokalne skupnosti ali naših in vaših osebnih uspehov,« je dejal in se ob tem za prispevek k ugledu občine zahvalil tudi letošnjim občinskim nagrajencem.

Letošnje najvišje priznanje čebelarjem

Veliko plaketo je tokrat prejelo Čebelarsko društvo Cerklje, ki je lani praznovalo stoletnico obstoja in danes šteje 82 čebelarjev, ki čebelarijo z okoli devetsto čebeljimi družinami, skrbijo za ohranjanje tradicije čebelarstva in svoje znanje prenašajo tudi na mlajše rodove.

Mala plaketa je šla v roke cerkljanski župnijski Karitas, ki pomoč posameznikom v občini nudi v različnih oblikah, njihova dobrodelnost in nesebična pomoč pa se je izkazala tudi v času epidemije covid-19.

Župan je podelil tudi priznanja. Ob 70-letnici ga je prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Spodnji Brnik - Vopovlje. Za prizadevno in dolgoletno delo v Konjenskem društvu Krvavec ga je prejel Anton Gubanec, Ivanka Stare pa za 60-letni doprinos h glasbeni kulturi. Saša Gerkman ga je prejela za delo v prostovoljstvu, pri cerkljanskem oratoriju in povezovalno delovanje na področju rokodelstva. Posmrtno priznanje pa so podelili tudi zdravniku dr. Jožu Bohincu (1901–1995), ki je v času svojega delovanja v Cerkljah in okolici veljal za pravega ljudskega zdravnika. Priznanje sta prevzeli hčeri Marinka Furlan in Alenka Bohinc.

Podelili so tudi spominsko plaketo občine, ki je šla letos v roke Vlasti Košnik Škrjanc za 30-letno strokovno delo v OŠ Davorina Jenka v Cerkljah. Sprva je delovala kot šolska psihologinja, nato pa je opravljala delo pomočnika ravnatelja v vrtcu Murenčki.

Odprli so tudi krožišče na Trati

Drugi del slovesnosti je minil v znamenju odprtja krožišča na Trati in okoliške komunalne infrastrukture, skupaj z blagoslovom, ki ga je opravil velesovski župnik Slavko Kalan. Kot je povedal župan, je investicija sta-

Osrednja slovesnost v Cerkljah je tokrat potekala na prostem, ob novozgrajenem krožišču na Trati pri Velesovem, ki so ga ob tej priložnosti tudi uradno odprli.

la slabih petsto tisoč evrov, v znesek pa ta všteta tudi izgradnja vodovoda na tem delu in urejanje meteorne kanalizacije, s katero so imeli v preteklosti precej težav. »Zahvala gre vsem lastnikom zemljišč, ki so prisluhnilo našim željam po odkupu in brez katerih tega krožišča ne bi bilo. Predvsem tisti, ki se vsakodnevno vozite tukaj okoli, pa ste sami najbolj občutili, da je bilo to eno najbolj nevarnih križišč v občini,« je o glavnem razlogu, da so se na tem mestu odločili zgraditi krožišče, povedal Čebulj. Krožišče krasi maketa gradu Kamen, ki se je nekoč dvigal nad Adergasom. Maketa je delo kovača Milana Šinkovca.

V okolici so v preteklih mesecih gradili in obnavljali tudi drugo komunalno infrastrukturo. Tako je v Velesovem potekalo urejanje struge Raguščice in cestne infrastrukture, kar je stalo 455 tisoč evrov, dela v Češnjevku pa še dodatnih šestdeset tisočakov.

K prezeu traku ob odprtju krožišča je župan Franc Čebulj povabil kar vse krajane.

Tisočletno mesto je bogastvo in odgovornost

Od prejšnjega tedna je na Mestnem trgu v Škofji Loki razstava na prostem. Namenjena je prikazu prenove tisočletnega mesta, ki skuša ohraniti ne le tradicijo, pač pa tudi živahen mestni utrip.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Ambientalna razstava, ki so jo s skupnimi močmi pripravili Občina Škofja Loka, ZVKDS, OE Ljubljana, in ZVKDS, OE Kranj, ter Šola prenove in Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ponuja izbor del profesorja Petra Fistera ter poteka pa ob njegovi 80-letnici.

»Leta 1973 se je porodila pobuda za olepšanje fasad v starem mestnem jedru – z njo je Mestni trg dobil nov videz – nove fasade. Leta 1980 je bil ustanovljen Odbor za prenovo in oživitve starih mestnih in tudi vaških jeder, ki je skrbel za načrtovanje načrtno in sistematične strokovne prenove. Za izdelavo posnetkov obstoječega stanja, študije fasad in načrte prenove je bila določena Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani, odgovorni nosilec te naloge pa arhitekt in konservator prof. dr. Peter Fister s svojimi številnimi študenti,« je

Foto: Gorazd Kavčič

Staro mestno jedro Škofje Loke s prenovo navdušuje tako domačine kot obiskovalce.

ob torkovem odprtju razstave poudarila Nataša Ulen iz kranjske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine in dodala, da so bile v revitalizacijo Škofje Loke vključene tudi številne druge ustanove. Leta 1985 je bil sprejet tudi Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra

Škofje Loke za kulturni in zgodovinski spomenik.

»Tisočletno mesto je bogastvo, hkrati pa ogromna obveznost za vse nas, ki smo odgovorni, da ga ohranjamo. To počnemo na dobrih temeljih tradicije in odgovorne stroke, ki se je že večkrat lotila prenove našega mestnega jedra. Počasi in s tresočo roko načrtujemo nove posege in premike tako na Mestnem kot Spodnjem trgu in ostalih delih našega starega mestnega jedra. Tako nas danes pozdravlja ena od novih fasad pisane Loke. S številnimi drugimi tako počasi nastaja obraz Mestnega trga, kot si ga predstavljamo,« je ob odprtju razstave poudaril domači župan Tine Radinja in dodal, da staro mestno jedro pomeni izvor življenja, ki se po Škofji Loki širi na vse strani.

»Ogromno časa in energije porabimo za to, da se

lokali ne zapirajo, ampak odpirajo, pa tudi za to, da vzdržujemo tradicijo ocvetličevanja ter da se skušamo čim bolj posvetiti vsaki podrobnosti,« je tudi pojasnil Radinja, ki je bil vesel, da je v središču mesta nova razstava, ki prikazuje delček razvoja mesta v prelomnih trenutkih. »Veseli me, da mesto še vedno občudujemo domačini in tudi da navdihuje številne obiskovalce,« je še dodal Tine Radinja.

O pomenu ohranjanja starih mestnih jeder je spregovoril tudi profesor Peter Fister in poudaril, da obnova ni le obveznost in strošek, ampak tudi priložnost za zaslužek, saj mnogi turisti radi raziskujejo preteklost. Z ustrežno prijavo za evropska sredstva pa bi večji del denarja za ohranitev in obnovo kulturne dediščine v Škofji Loki lahko dobili tudi povrnjen.

Na Mestnem trgu je na ogled zanimiva ambientalna razstava o prenovi Škofje Loke. Njenega odprtja se je udeležil tudi profesor Peter Fister, katerega dela so predstavljena. / Foto: Gorazd Kavčič

Direktorica bo Jana Fojkar

Škofjeloški občinski svetniki so se na septembrski seji strinjali, da direktorica Javnega zavoda 973 postane Jana Fojkar.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Pred dobrima dvema letoma so v Škofji Loki ustanovili javni zavod za organizacijo prireditev in dogodkov Zavod 973, ki je imenovan po letnici prve omembe Škofje Loke v pisnih virih. Namen ustanovitve je bil predvsem organizacija prireditev in dogodkov na področjih turizma, športa in kulture ter spodbujanja razvoja turizma in športa ter trajnega in nemotnega zagotavljanja javnih kulturnih dobrin v občini Škofja Loka. Funkcijo vršilca dolžnosti direktorja zavoda je nato prevzel Rok Primožič, sicer vodja oddelka za družbene dejavnosti v škofjeloški občinski upravi.

Letos spomladi je svet Zavoda 973 objavil javni razpis za delovno mesto

direktorja oziroma direktorice, nato pa je med prijavljenimi kandidati izbral Jana Fojkar. Fojkarjeva je univerzitetna diplomirana umetnostna zgodovinarica in je bila več let, predvsem na področju dela z obiskovalci, sodelavka in kustosinja v Loškem muzeju. Od leta 2018 kot strokovna sodelavka skrbi za organizacijo številnih občinskih prireditev, abonmajev in Bralnice v Sokolskem domu Škofja Loka, koordinacijo festivalov Pisana Loka in Loka v snegu in Mednarodnega cikla koncertov. Od leta lani je zaposlena v Zavodu 973. Na seji škofjeloškega občinskega sveta prejšnji teden so se tudi škofjeloški svetniki strinjali, da se imenuje za novo direktorico. Funkcijo naj bi nastopila sredi prihodnjega meseca.

Menjava ograje ob nogometnem igrišču

Medvode – Nogometno igrišče v Medvodah je tik ob cesti Ljubljana–Kranj. Na Občini Medvode so se odločili za zamenjavo okrog 94 metrov ograje ob igrišču na strani proti državni cesti. »Stara ograja je bila za zaščito pred letom žoge na cestišču prenzika ter premalo nosilna za namen obešanja reklamnih panojev večjih dimenzij. Dela bodo zaključena predvidoma do konca septembra, njihova vrednost pa je dobrih 54 tisoč evrov,« pojasnjujejo na Občini Medvode, ki je lastnica nogometnega igrišča. Leta 2019 so igrišče z vso pripadajočo infrastrukturo predali v upravljanje Javnemu zavodu Sotočje Medvode, ki redno sodeluje z Nogometnim klubom Jezero Medvode, ki je tudi zunanji izvajalec vzdrževalnih del.

Po Prešernovih stopinjah

Kranj – Letošnji Paradi učenja ob dnevu učečih se skupnosti so se priključili tudi v Klubu Liberius Cerklje, in sicer s projektom Slovenija, moja nova država, ki so ga pripravili v Kranju minulo sredo. Spomnili so se preteklih počastitev spomina na pesnika Franceta Prešerna, med drugim tudi projekta Po Prešernovih stopinjah, ki je sredi osemdesetih let nastal v Ljubljani pod avtorstvom prof. Janeza Močnika. Kot je povedala Daniela Močnik iz Kluba Liberius, priseljeni slušatelji, vključeni v neformalno izobraževanje, pridobijo osnovno znanje govornega in pisnega sporazumevanja v različnih življenjskih okoliščinah, v klubu pa so se potrudili tudi z usvajanjem bralne tehnike. Tako sta udeleženci Miranda in Lavdije, priseljenki s Kosova, interpretirali sonet O, Vrba, srečna draga vas domača, pri učenju pa obujali spomin tudi na svoj rojstni kraj Suva Reka.

Škofjeloška občina je vsako leto manj zadolžena

Na septembrski seji so škofjeloški občinski svetniki sprejeli rebalans letošnjega proračuna, z njim pa bo omogočeno delo za nadaljevanje oziroma začetek nekaterih pomembnih projektov ter razdolževanje občine. Potrdili so odlok skupnega Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Prihodki proračuna so s sprejetim rebalansom načrtovani v višini nekaj več kot 24,8 milijona evrov in so glede na prej veljavni proračun višji za nekaj več kot 13 tisoč evrov, odhodki pa so načrtovani v višini nekaj več kot 22,8 milijona evrov in so glede na prej

veljavni proračun zmanjšani za dobrih 685 tisoč evrov. Investicije po novem znašajo 32 odstotkov celotnih odhodkov. Med največjima investicijama, ki jih letos še ne bo moč začeti, sta izgradnja vodovoda in ureditev ceste v Gorajte in celostna ureditev Pepetovega klanca, več denarja pa bodo namenili za nakup občinskih stanovanj,

Loškemu gradu in obnovi občinskih cest. Prav tako bo 40 tisoč evrov namenjenih izglasovanim projektom v okviru participativnega proračuna oziroma projektom Naša Loka.

»Življenje se čez leto, še posebej pa v zadnjem času, precej spreminja, zato smo kar nekaj sredstev preporazporedili. Z rebalansom

povišujem predvsem sredstva, potrebna za obnovo cest, pa tudi nakup dodatnega stanovanja. Prav tako se, v skladu z našim načrtom, razdolžujemo, kar pomeni, da smo kot občina vsako leto nekaj manj zadolženi, novega zadolževanja pa letos ne bo,« je ob predstavitvi rebalansa proračuna povedal župan Tine Radinja, s

predlogom pa so se strinjali vsi pristojni odbori in ga nato potrdili tudi svetniki.

Škofjeloški svetniki so na seji med drugim po skrajšanem postopku sprejeli tudi odlok o dopolnitvah odloka o ustanovitvi Javnega podjetja Komunala Škofja Loka, ki je bil potreben predvsem zaradi dopolnitev nove dejavnosti, saj za nova mestna

e-minibusa Jurij in Agata storitev prevoza izvaja Javno podjetje Komunala Škofja Loka.

Svetniki so se v drugi obravnavi strinjali tudi s predlogom odloka o ustanovitvi skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Radovljica, Škofja Loka, Medvode in Naklo.

Evidentirali že tudi prve grobove

Na območju vaškega jedra Poljan od začetka septembra potekajo arheološke raziskave. Tu se namreč nahaja arheološko najdišče stavbne dediščine, ki sega najmanj v enajsto stoletje.

MATEJA RANT

Poljane – Manjši del arheološkega najdišča na območju vaškega jedra Poljan so raziskali že v letu 2008 ob gradnji ceste skozi naselje, ko so odkrili tudi temeljni posvetitveni kamen baročne cerkve z letnico 1710, zapisom in medaljonom, je spomnila direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec. Za projekt ureditve prireditvenega prostora na območju arheološkega najdišča, ki vključuje tudi dokončanje arheoloških raziskav in njihovo predstavitev, pa so zdaj pridobili tudi nepovratna sredstva ministrstva za kulturo v višini 325 tisoč evrov, kar predstavlja osemdeset odstotkov upravičenih stroškov.

V začetku septembra je tako skupina arheologov pod vodstvom Marije Ogrin začela izkopavanja, v

okviru katerih so že odkrili prve ruševinske plasti in naleteli na prve grobove. Za zdaj so jih evidentirali osem, je pojasnila Marija Ogrin, ki je zadovoljna, da jim je bilo v prvi polovici septembra vreme naklonjeno in so dela hitro napredovala. Po besedah Elizabete Rakovec pa je bila že v letu 2008 pri izkopavanjih odkrita romanska apsida iz 11. stoletja ter več kostnic in pokopališče iz predromanske dobe. »To dokazuje, da so na tej lokaciji naši predniki najmanj tisočletje gradili in obiskovali svete hrame.« Do sredine septembra so na novo odkrili dobro ohranjene temelje gotske cerkve in tudi celoten severni del temeljev baročne cerkve sv. Martina. Ta po besedah Elizabete Rakovec po svoji velikosti ni imela para v širši okolici in se je po višini v notranjosti merila z

ljubljsko stolnico, njen zvonik pa se je zajedal globoko v Kosmov grič. Zaradi njene impresivnosti in moččnosti so jo ljudsko pomenovali kar poljanska katedrala.

Projekt predstavlja le manjši del širšega koncepta preureditve vaškega jedra Poljane in pomeni realizacijo dolgoletnih načrtov po primerni predstavitvi bogatega in spomeniško zaščitene arheološkega najdišča v središču Poljan, so še dodali na občini. Tako potekajo tudi usklajevanja z zavodom za varstvo kulturne dediščine za predstavitev Šubičeve freske Poljanska vstaja in Jovanovičevega lesenega kipa. »Posebna projektna skupina za ureditev vaškega jedra Poljane je soglasno podprla predlog za selitev k spomeniku NOB, ki se v ta namen posebej preuredi,« je pojasnila Elizabeta Rakovec

Na območju vaškega jedra Poljan od začetka septembra znova potekajo arheološke raziskave. / Foto: Jure Ferlan

in dodala, da si tako ob projektu želijo učiti spoštovanja drugače mislečih in takšno sporočilo gojiti tudi za zanamce, da se bodo lahko učili iz dejanj svojih prednikov.

»Predvsem pa želimo razviti zgodbo močnega sporočila o pomniku miru, ki bi presejala zgolj sfero kulturne dediščine, sodobnega obiskovalca vabila k refleksiji ter

tako ustvarjala simbol sodobne sinergije iz izročil raznolikih zgodovinskih obdobj, svetovnih nazorov in ustvarjalnih presežkov rojakov Poljancev.«

Pešci, zlasti najmlajši, v Nevljah so bolj varni

Občina Kamnik je v Nevljah uredila varno šolsko pot in povozno krožišče za umirjanje prometa.

JASNA PALADIN

Nevlje – V Nevljah so v minulemu letu v dveh gradbenih fazah uredili središče kraja, ki je zdaj bolj prijazno pešcem, predvsem pa najmlajšim v tamkajšnji podružnični šoli.

Da je infrastrukturo treba urediti, so v vodstvu Krajevne skupnosti Nevlje opozarjali že dlje časa in na občini so jim zdaj prisluhnili. Uredili so grbine za umirjanje prometa, manjše povozno krožišče in talne oznake za pešce, hkrati pa so krajani dobili tudi optično omrežje, novo javno razsvetlavo, delno prenovljen vodovod in na novo asfaltirano cestišče.

Novo pridobitev so slovesno odprli župan Matej Slapar, predsednica KS Nevlje Vanja Flis Gričar in ravnatelj OŠ Frana Albrehta Rafko Lah.

Skupna vrednost del je dobrih 250 tisoč evrov. »V ta precej omejen prostor nam je uspelo umestiti manjše povozno krožišče, ki se mu nekateri zaradi velikosti že javno posmehujejo, a če bodo vozniki zaradi tega stopili s plina, smo svoj namen dosegli. Če smo zaščitili naše najmlajše, smo naredili, kar je potrebno in zaradi česar smo tu,« je na odprtju povedal župan Matej Slapar, nato pa skupaj s predsednico KS Nevlje Vanjo Flis Gričar in ravnateljem OŠ Frana Albrehta Rafkom Lahom prerezal slavnostni trak.

Krajani so s pridobitvijo zelo zadovoljni in že opažajo, da je prehitrih voznikov občutno manj.

Prostor želijo povezati v celoto

Občina Žiri je v dvorani DPD Svoboda minuli četrtek pripravila javno predstavitev idejne arhitekturne zasnove ureditve središča Žirov.

MATEJA RANT

Žiri – Ureditev središča Žirov je eden ključnih projektov, ki so jih poleg gradnje športne dvorane in doma starejših ter ureditve pločnikov na Selu občani v strategiji razvoja Žirov navedli kot ključne. »Ideja o ureditvi središča je sicer dolgoletna želja Žirovcev, prvo delavnico smo pripravili že v letu 2012,« je spomnil župan Janez Žakelj in dodal, da središče predstavlja ogledalo kraja in zato zdaj pri obiskovalcih pusti precej slab vtis. »Ta čas je središče namenjeno predvsem parkirišču, pa še to ni urejeno. V prihodnje zato želimo, da postane prostor srečevanja in druženja občanov.« Ob tem pa bodo poskušali urediti tudi prometne razmere na tem območju, tudi glede mirujočega prometa, kot zadnji izziv pa so na željo družbe M Sora dodali še možnost širitve njihove trgovine na območje nekdanjega gostinskega lokala.

Po besedah arhitekta Uroša Reiterja, ki je predstavil idejno zasnovo ureditve središča, je prostor že zdaj konceptualno dobro urejen. »Ne moremo reči, da urbanistično ni dobro

Minuli četrtek so predstavili idejno zasnovo ureditve središča Žirov. Na fotografiji arhitekt Uroš Reiter in župan Janez Žakelj. / Foto: Tanja Mlinar

zastavljeno,« je poudaril in dodal, da so zato pri načrtovanju nove ureditve bolj razmišljali o nadgrajevanju, ne pa toliko spreminjanju. »Vsaka stavba je odraz določene dobe. Naša naloga pa je povezati prostor v celoto, iz tega smo potem izhajali.« Osrednji prostor v idejni zasnovi so namenili delno pokriti tržnici, ki bi jo z drsnimi vrati ob neugodnih vremenskih razmerah lahko celo povsem zaprli. »Vsak poseg smo predvideli

na način, da ga je mogoče uporabljati večfunkcijsko – tržnica bo tako tudi prostor srečevanja, dogajanja, razstavni prostor ...« Trg pred zadružnim domom naj bi imel prav tako več funkcij – v prvi vrsti kot parkirišče, ki pa ga bi bilo možno zapreti in bi bil namenjen tudi prireditvam in druženju. Veliko pozornosti so namenili še zelenju in povezavi z bližnjim potokom, ob katerem bi uredili sprehajalno pot in park, ki bi bil povezan

tudi z nastajajočim domom za starejše. »Vsi posegi so prilagojeni, brez arhitekturnih ovir,« je ob tem poudaril Reiter. V projektu pa so si zamislili tudi precej novih parkirišč, tudi za potrebe doma za starejše. Namesto sedanjih 83 parkirišč, ki so po besedah župana ta čas urejena precej hektično, bi po novem na območju središča dobili 37 parkirišč več. »Iščejo se tudi možnosti za odkup dela parkirišča pri podjetju Alpina, na območju stare telovadnice, ki je predvidena za rušitev, naj bi uredili še dodatnih 27 parkirišč.« Na pomisleke nekaterih glede tako velikega števila parkirišč je Reiter odgovoril, da je smisel prostora, sploh v manjših krajih, v večplastnosti in večfunkcionalnosti, zato da bi ob omejenih sredstvih zadovoljili čim širši krog ljudi.

Projekt bodo predvidoma oktobra predstavili tudi občinskim svetnikom, in če ga bodo potrdili, bi se najprej lotili urejanja parkirišča in parka ob domu starejših, je pojasnil župan. Ob tem je še poudaril, da je to šele idejna zasnova, zato so vse pripombe dobrodošle. »Seveda pa je treba upoštevati realne možnosti in potrebe v prostoru.«

Zgodbe junakov današnjega časa

Na tradicionalnih Pirčevih dnevih v Podbrezjah je pisatelj Ivan Sivec predstavil svojo knjigo Sedem zlomljenih vrtnic, v katerih piše o življenju ljudi, ki so jim poškodbe ali telesne okvare spremenile življenje.

JOŽE KOŠNJEK

Podbrezje – Podbrežani s tradicionalnimi Pirčevimi dnevi ohranjajo spomin na duhovnika, misijonarja in umnega sadjarja Franca Pirca (1785–1880), ki je zapustil trajne sledi tudi v Podbrezjah in kjer so mu postavili spomenik, in pomembne osebnosti iz slovenske zgodovine, ki so se rodile ali živele v kraju. Dneve je začel Stane Mihelič. Z odgovornostjo in spoštovanjem do svojega kraja in ljudi je skrbel za ohranitev njegove zgodovine, posebnosti in še posebej kulturne tradicije.

Darkova zgodba v knjigi

Letošnji 18. Pirčevi dnevi so bili v soboto. Kulturno umetniško društvo Tabor, v njegovem imenu jih je odprl podpredsednik Milan Debeljak, med udeleženci pa je bil tudi župan Občine Naklo Ivan Meglič, je v kulturni dom povabil pisatelja Ivana Sivca. In to s posebnim razlogom. V svoji knjigi Sedem zlomljenih vrtnic – ta je ena od 166 knjig, ki jih je napisal doslej – piše o življenju

Jože Perne, Darko Đurić in Ivan Sivec (od leve) na sobotnem pogovoru v Podbrezjah

sedmih ljudi, ki so jim hude poškodbe ali telesne okvare pri rojstvu spremenile življenje. In med teh sedem je Ivan Sivec vrstil tudi Podbrežana Darka Đurića, fanta, ki se je leta 1989 rodil brez obeh nog in ene roke in sta ga v rejništvo vzela Veronika in Milan Debeljak, ki sta sama že imela štiri otroke. To sta bila zlata človeka. Pri Debeljakovih se je vedno počutil kot eden izmed njih, popolnoma enakovreden svojim krušnima

bratoma in sestrama. Zato je bil gost večera tudi Darko, ki je odrasel v zrelega in odgovornega fanta, ki ima za seboj vrhunsko kariero športnika, šport pa ostaja še naprej del njegovega življenja.

Vse je odvisno od nas

Pisatelj Ivan Sivec in Darko Đurić sta v pogovoru z Jožetom Pernetom pripovedovala o nastajanju knjige, predvsem pa o življenju ljudi, ki so jih doletele hude poškodbe,

in o odnosu družbe do njih. »Ti ljudje so duhovno izjemno močni in pogumni. So junaki našega časa. Dokazujejo nam, da je vse odvisno od nas in da je mogoče v še tako težkem položaju najti izhod. Prav nič ne tarnajo, da jim kaj manjka. Marsikdo od nas zdravih pa tarnajo za vsako najmanjšo težavo,« je povedal Ivan Sivec. V Darku je videl talentiranega in pogumnega fanta, je mu je uspelo uiti iz socialnega dna

Darko Đurić se je po slovesu s plavalnih tekmovanj pridružil reprezentanci v sedeči odbojki, a je spoznal, da ni več kos vrhunskim tekmovalnim zahtevam. Vendar je ostal zvest športu invalidov – s podjetjem za športni menedžment pomaga postavljati na noge nekdanjo vrhunsko slovensko ekipo v sedeči odbojki, ki se bo znova udeležila velikih tekmovanj, in si prizadeva, da bi bil invalidski šport zanimiv tudi za sponzorje. Prepričan je, da mu bo uspelo.

in kot športniku zaplavati v svetovni vrh, zato ga je povabil k sodelovanju pri pisanju knjige. Za ljudi s tako hudimi poškodbami je sicer simbol zlomljena vrtnica, kar ne drži. Ti ljudje so s svojim novim življenjem bujno cvetoče in rastoče vrtnice, poudarja Sivec.

Ni športnik invalid ...

Darko, trajno hvaležen Debeljakovi družini, ki je sklenil pot aktivnega športnika, je seveda spremljal paraolimpijske igre v Tokiu in se ob tem spominjal tekmovanj, na katerih je tudi sam uspešno nastopal, pohval ob zmagah in opazk »saj je bil samo četrti«, če je bil tik pod zmagovalnim odrom. Vrhunski šport invalidov je

velika zgodba, ki se ji ne posveča enaka pozornost kot športu zdravih, čeprav gre v obeh primerih za vrhunskost. V Sloveniji so neposredni prenosi teh tekmovanj redki, je dejal Darko. Povedal je izkušnjo iz Nizozemske, kjer so mu rekli, da on ni športnik invalid, ampak športnik, ki plava z eno roko ... Zaradi takega odnosa je nizozemski šport invalidov vrhunski.

Za glasbeni i dodatek k večeru sta poskrbela Tamburaški orkester Folklornega društva Kranj pod vodstvom Damirja Zajca in pevec Lenart Sušnik. Daka Perne pa je v imenu prireditelja podarila vrtnice krušnima staršema Darka Đurića Veroniki in Milanu Debeljaku.

Karitas v pomoč starejšim

Karitas se po svojih močeh želi približati ljudem vseh starosti v stiski in jim pomagati. Velik poudarek dajejo starejšim, za katere organizirajo preventivne delavnice, osamljene starejše vabijo tudi k pogovoru z mladimi prostovoljci po telefonu na številki 069 928 187.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Cerklje – Slovenska karitas se tudi v tem jesenskem času oglašča po župnijah in v lokalnih skupnostih s preventivnimi delavnicami za starejše v želji, da na vseslovenski ravni spodbudijo k solidarnosti. Delavnica je v sredo že potekala v Kamniku, naslednja bo v torek, 21. septembra, ob 19.30 v Vodich in še ena v četrtek, 23. septembra, ob 20. uri v Preski pri Medvodah in drugih krajih po Sloveniji.

»V času epidemije covid-19 je na plan prišlo mnogo stisk, tako stisk otrok, družin in tudi osamljenih posameznikov ter starejših. Karitas je že v svojem imenu zavezana k ljubezni do sočloveka. V teh težkih časih smo vsi poklicani, da izkoristimo prav vsako možnost, da ostajamo v odnosu z bližnjimi, da nihče ne bi čutil osamljenosti, in po svojih močeh pripomemo k varovanju življenja. Zato vas

vabim, da pomagate pri spoštovanju ukrepov za zajeziitev epidemije, četudi smo vsi že naveličani, celo jezni in se morda sprašujemo, koliko časa bo to še trajalo,« je povedala Mojca Kepic iz Slovenske karitas in sodelavka projekta VAU – Vključeni. Aktivni. Uresničeni.

»Karitas kot eno od bolj ranljivih skupin v povezavi z epidemijo prepozna starejše, ki jim še posebej velik izziv predstavlja negotovost, osamljenost, soočajo pa se tudi z nasiljem. Slednje je še toliko bolj prikrito, saj starejši pogosto molčijo. Pomembno je, da tudi nasilje nad starejšimi prepoznamo, ga opazimo, opozorimo nanj in ukrepamo po svojih najboljših močeh,« je dejala Mojca Kepic in povabila k ogledu dokumentarnega filma Prisluhljivo modrosti starejših.

Mladi prostovoljci Karitas, youngCaritas, so se že lani aktivirali na vseslovenskem nivoju in rodila se je pobuda

Tine Zevnik iz Cerklje je eden od mladih prostovoljcev, ki sodelujejo v akciji Povezani preko telefona. / Foto: osebni arhiv

Povezani preko telefona-pogovor, ki starejšim polepša dan. Gre za to, da se starejši, ki so morda osamljeni ali pa bi se radi pogovarjali z mladimi, prijavijo, in mladi prostovoljci Karitas jih vsak teden pokličejo in poklepetajo z njimi ter si tako medsebojno polepšajo dan. Starejši, ki si želijo klepeta, lahko pokličejo na telefonsko številko 069 928 187. Mladi

prostovoljec Tine Zevnik iz Cerklje je strnil nekaj misli o tem, kaj mu pomeni sodelovanje v akciji Povezani preko telefona: »Disciplino, saj imam neko dolžnost, da pokličem kolega. Predvsem pa ogromno veselja, ker vidim, koliko je starejši vesel, da ga pokličem in mu tako polepšam dan. Zakaj pa ne bi nekemu, ki je osamljen, polepšal dneva ...«

Razstava del slepih in slabovidnih

IGOR KAVČIČ

Naklo – Minuli teden so v okviru zaznamovanja stoletnice Zveze slepih in slabovidnih Slovenije v Biotehniškem centru (BC) Naklo odprli razstavo slik in fotografij z naslovom Onkraj svetlobe, ki so jih ustvarili slepi in slabovidni. Ob visokem jubileju prvega organiziranega invalidskega društva na Slovenskem je nastala zbirka slik in fotografij, ki je gostovala že v

mnogih krajih po Sloveniji, do konca oktobra pa bo na ogled tudi v prostorih Biotehniškega centra v Naklem. Predstavljena so dela ustvarjalcev, ki vidijo in zaznavajo svet drugače. Odprtja razstave so se udeležili nekateri ustvarjalci in predstavniki Društva slepih in slabovidnih iz Murske Sobote, v kulturnem programu so nastopili dijaki Biotehniške gimnazije, predstavila pa se je tudi slepa pesnica Mirjana Šernek.

V Biotehniškem centru Naklo so na ogled dela slepih in slabovidnih. / Foto: arhiv BC Naklo

Smajna nedelja na vasi

Na ljudskem večeru Smajna nedelja na vasi so člani etnološkega krožka Lahovče, ki deluje pod okriljem Ljudske univerze Kranj, predstavili zgodovinski pomen in razvoj t. i. smajne nedelje.

MAŠA LIKOSAR

Lahovče – Kot je pojasnil član krožka Janez Galjot, na Gorenjskem nekoč niso dejali, da gredo na smenj niti na žeganje, temveč da gredo na bob. »Bob je pravzaprav pomenil praznovanje smajne nedelje. Bil je brez marmelade in ni bil posut s sladkorjem,« je dejal Galjot in dodal, da žeganjsko

način praznovanja počasi zamiral in izgubljal pomen, a v njihovi vasi še vedno ohranjajo staro tradicijo. »Znano je tudi, da so na smajno nedeljo fantje iz drugih vasi obiskovali dekleta. Domači fantje so jih varovali, kar se je pogosto končalo s pretepi in poškodbami. Gospodinja je morala biti na tisti dan zelo pozorna, saj so ji mladeniči zelo radi kakšno dobro

Člani etnološkega krožka Lahovče so z mentorico Danielo Močnik in gostjo Branko Urbanija ter drugimi predstavili pomen smajne nedelje. / Foto: Renata Dobnikar

nedeljo vas praznuje ob blagoslovu oziroma posvetitvi cerkvene stavbe, pri čemer so bile posvečene le farne cerkve, blagoslovljene pa so vse druge cerkve in kapele. V Lahovčah je bila cerkev, ki je danes posvečena sv. Florjanu, po podatkih, ki jih je pridobil Galjot, blagoslovljena 14. septembra leta 1652.

Žeganje je običajno potekalo pozno poleti oziroma jeseni po žetvi, ko je bilo večje izobilje živeža, zlasti žita. »Smajna nedelja je bilo praznovanje in so ga pripravili v vsaki hiši, ne glede na finančni status. Ljudje so imeli na tisti dan svobodo, da so lahko proslavljali, saj je bil to praznik ljudstva. Lahko so se obiskovali in se družili,« je pojasnil Galjot in dodal, da je po vojni tovrsten

to izmaknili in ji povzročili neprijetnosti. Na smajni večer naj bi se tudi kradli zajci, zgodaj zjutraj pa so streljali z možnarji,« je še povedal.

Predprireditvijo je v domači cerkvi sveto mašo daroval prelat Stane Zidar v somaševanju z Borutom Poharjem. Pred gasilnim domom so na stojnicah nato predstavili klekljanje, razstavljeni so bili stari predmeti, postregli so potico, »bobe« in prato. Nastopile so ljudske pevke Dečve, narodne noše in harmonikarji. Branka Urbanija je pojasnila tudi pomen barv v ljudskem izročilu, zapel je Mešani pevski zbor sv. Florjana Lahovče pod vodstvom Mitje Žiberta, po tradiciji pa so mladi pritrkovalci pritrkovali v cerkvenem zvoniku.

Predstavili nov kruh z drožmi

MARJANA AHAČIČ

Lesce – V Žitu so na trg poslali novo vrsto kruha, pripravljene z v zadnjem času vse bolj priljubljenimi drožmi, to je aktivnim kislim testom, ki nastane po daljšem naravnem postopku fermentacije z mlečnokislinskimi bakterijami in kvasovkami iz zmesi moke in vode. »Z drožmi obujamo tradicijo in način priprave kruha,

kot so ga poznale naše babice, ter oživljamo idejo, da je za pripravo kruha potreben čas, potrpežljivost in veliko pozornosti,« pravijo in pojasnjujejo, da so droži pravzaprav najstarejše vzhajalno sredstvo, kruh in drugi pekovski izdelki, pripravljene z njimi, pa zahtevajo daljše preverjanje, spremljanje in nadzor kot kruh, ki je izdelan z dodanim običajnim kvasom.

Prvi pohod bosonogih okoli Blejskega jezera

Prvega pohoda okoli Blejskega jezera se je udeležilo šestinpetdeset pohodnikov. Za Bled so se odločili, ker je prav Bled zibelka bosonoge hoje, njen 'oče' pa je bil Arnold Rikli.

JANEZ KUCHAR

Bled – Društvo Dogodek Kamnik, sekcija Bosonogi, ki jo vodi Pavel Žvelc, je v soboto, 11. septembra, zelo uspešno organiziralo prvi Pohod bosonogih okoli Blejskega jezera na šest kilometrov dolgi poti. Udeležilo se ga je 56 bosonogih pohodnikov, med njimi sta bila tudi harmonikar Ivan Hribar iz Praproč in Lado Osolnik, planšar izpod Kamniških planin, videli pa smo tudi slovensko zastavo in zastavo Občine Kamnik.

Za Bled so se odločili, ker je prav Bled zibelka bosonoge hoje, njen oče pa je bil Arnold Rikli. Znal je ceniti bosonogo hojo iz zdravilnih in terapevtskih razlogov, in ne samo zaradi pomanjkanja materialnih dobrin in s tem tudi čevljev! Stik noge z zemljo ima terapevtski učinek na celo telo. »Z bosonogo si naredimo uslugo, ker si izboljšamo moč v nogah, krepimo kosti, izboljšamo držo hrbtenice, pospešimo pretok krvi v telesu, omogočamo boljše ravnotežje s tem,

Bosonogi so se z veliko dobre volje podali na pot okrog Blejskega jezera.

ko absorbiramo zemljino subtilno energijo, skratka izboljšamo celoten imunski sistem. Bosonogi stik s tlemi ima pozitiven vpliv na zdravje prav zaradi stika golega podplata s tlemi,« so prepričani bosonogi.

Pohodnikom je izrekel dobrodošlico blejski župan Janez Fajfar in jim zaželel, da bi v prijateljski družbi na poti okoli jezera uživali in se

vrnili brez poškodb. Predstavil je pionirsko delo Arnolda Riklija, pionirja blejskega zdraviliškega turizma. Bosonogim je predlagal hoditi po travniku z jutranjo roso, uživati lahke obroke, plavati, se sončiti ter veliko hoditi bosu. Njegove metode držijo še danes.

V imenu vseh bosonogih pohodnikov se je blejskemu županu Janezu Fajfarju

zahvalil za dobre želje glavni organizator pohoda Pavle Žvelc.

Najstarejša pohodnica je bila 78-letna Marinka Repnik iz Šenčurja, najstarejši pohodnik pa 85-letni Vilijem Dolenc z Vira pri Domžalah. Sklenili so, da se prihodnje leto zopet snidejo na Bledu drugo soboto v septembru, pred tem pa bodo organizirali sedmi pohod na Vovar.

Najmočnejši motiv so poti

V prostorih Šolskega centra Kranj si je mogoče ogledati razstavo fotografij predavateljice na tamkajšnji višji strokovni šoli Jelke Bajželj. Razstavo so naslovlili Ujeto v objektiv, iztrgano času.

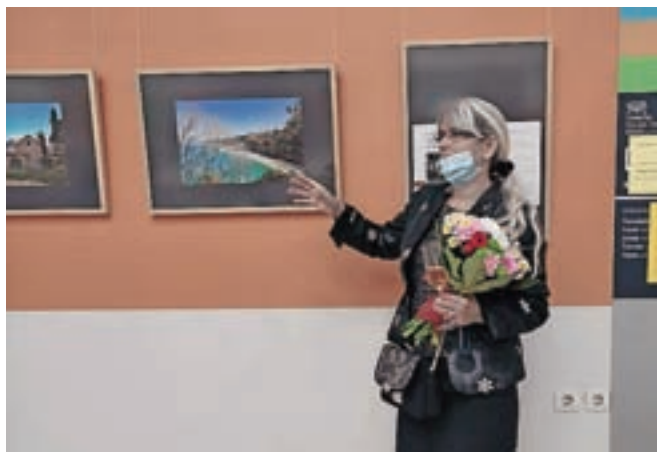
MATEJA RANT

Kranj – V sklopu Tedna vseživljenjskega učenja so v Šolskem centru Kranj pripravili razstavo fotografij višješolske predavateljice Jelke Bajželj. Fotografije večinoma vključujejo motive iz narave in arhitekturno dediščino, najpogostejši motiv pa so poti. Vse fotografije so nastale v minulih dveh letih s pomočjo pametnega telefona na njenih pohajkovanjih in popotovanjih po domovini in sosednjih državah.

»S fotografijo sem se v prostem času začela ukvarjati že v poznih najstniških letih, in sicer sem uporabljala ruski fotoaparat Zenit. Potem pa je bil ta moj konjiček vrsto let v 'mirovnanju', šele s pojavom pametnih telefonov sem se znova začela ukvarjati s fotografiranjem,« je pojasnila avtorica

fotografij Jelka Bajželj. Zato je pri izbiri telefona najbolj pozorna na to, kakšen fotoaparati ima. »Prednost telefona pa je tudi v tem, da ga imaš vedno s sabo,« se posmeje in prizna, da so tudi zato nje fotografije zdaj stvar trenutnega navdiha. Pri izboru fotografij in postavitvi

razstave sta ji bila v pomoč Irena Jerala in Srečko Simovič. »Med izbranimi fotografijami so predvsem tiste, s katerimi sem sodelovala na fotografskem natečaju Televizije Slovenija v letih 2019 in 2020 in so bile že prej objavljene v medijih.« Prav objave so ji dale dodatno

V prostorih Šolskega centra Kranj svoje fotografije razstavlja predavateljica na tamkajšnji višji strokovni šoli Jelka Bajželj. / Foto: Srečko Simovič

samozavest pri fotografiranju, prav tako pa je hvaležna domači instituciji in ravnateljici Lidiji Grmek Zupanc za priznanje, ki so ji ga izkazali s tem, da razstavo gostijo v prostorih šole. »Veseli me, če so predavatelji ob svojem strokovnem delu pripravljene z nami deliti tudi košček zasebnega življenja, sploh če je to ustvarjalno,« je poudarila Lidija Grmek Zupanc, ki je prepričana, da razstava predstavlja tudi mejnik pri gradnji fotografske samozavesti Jelke Bajželj. »Zato verjamem, da bo tudi v prihodnje nadaljevala po tej poti.« Razstava je po njenih besedah tudi lepa promocija njihove šole.

V avli so razstavljene fotografije, na katerih so osrednji motivi narava, voda in poti, v šolski čitalnici pa so tudi fotografije z arhitekturnimi motivi. »Tudi stavbna dediščina s svojo večstoletno zgodovino me zelo privlači,« prizna Jelka Bajželj. Odprtje razstave je s svojim nastopom popestrila flavtistka Eva Mladenovič, s katero sta se spoznali prek študijskega programa na višji strokovni šoli, je še dodala Jelka Bajželj.

Več nas je, bolj je pisano in veselo

Karavana okusov se je ustavila v Kranjski Gori.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Mali 'tovornjački' s potujočo kuhinjo in točilnimi pulti so bili, kot na cesti v karavani eden za drugim, postavljeni na parkirišču pred hotelom Kompas v Kranjski Gori. »Karavana okusov je preverjen koncept, ki že desetletja obstaja v tujini (originalno Food Truck Festival), pri nas pa je tudi že kar nekaj let razvita scena teh 'tovornjačkov' s ponudbo jedache in pijače, ampak vedno smo bili bolj vsak po svoje, nihče nas ni spravil pod isto 'streho'. Dejstvo pa

je, da več nas je, bolj je pisano in veselo, in kar je najbolj pomembno, je, da so ljudje zadovoljni,« je povedal Matej Špehar, eden ključnih akterjev Karavane okusov, ki je prepoznan tudi po legendarnem šestdeset let starem kombiju, prenovljenem pred tremi leti, iz katerega so začeli na začetku poletja v Kopru, zbrali so se na hitro, ker niti še niso vedeli, kako bo s protikoronskimi ukrepi. Že tam je bil odličen odziv obiskovalcev in nadaljevali so v Kranju, Celju, Izoli, in kot že omenjeno, se v

soboto, 11. septembra, ustavili v Kranjski Gori, do konca sezone pa se bodo pripeljali še v Novo mesto in Ljubljano. »Ljudje se ustavijo na pivo, burgerju, osvežilni pijači ... srečajo kakšnega prijatelja in namesto pet minut so pri nas lahko tudi po nekaj ur,« je še povedal Špehar.

Koktalji in osvežilni napitki so vabili pa hišni mafini, tortilja žepki, pica, kava, domač sladolead ...

V Štrukl prikoli so zadisali štruklji s Kofc v sladkih in slanih okusih, v 'tovornjačku' Gud street food pa haumburgerji, perutničke,

Vzdušje je bilo podobno, kot bi bili na pikniku.

drobni prigrizki (finger food), ročno pripravljene in pečene na oglju. Mobilni Piccolo bar je imel Tomaž Žavbi, ki se je Karavani okusov pridružil tretjič in upa, da bo ta koncept obstal in

še bolj prijel med ponudniki in obiskovalci. Med obiskovalci v Kranjski Gori pa so bili tudi tuji turisti. Fausto Fradeletto, doma iz italijanske dežele Benečija, je v Kranjski Gori reden gost, za

Karavano okusov pa je dejal, da je bilo to še posebej prijetno presenečenje.

Za dobro vzdušje je poskrbel tudi Samo Satler, starosta pravega glasbenega izbora.

Matej Martel - Režek je v Prikoli ponudil tudi osvežilne napitke na osnovi domačega jabolčnega soka.

Matej Špehar pred staro karavane, šestdeset let stari kombijem

Anja Prosen in Rok Svetina sta v Štrukl prikoli ponudila štruklje s Kofc.

Po poteh Petra Pavla Glavarja

Okoli petdeset pohodnikov je iz Komende krenilo na sedemdeset kilometrov dolgo pot ob tristoletni obletnici rojstva Petra Pavla Glavarja, ob poti pa se jim je pridružilo še kakšnih tristo pohodnikov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Na Čebelarški zvezi Slovenije so ponovno organizirali pohod z dobrodelno noto. Tokrat so se namenili po poteh Petra Pavla Glavarja, saj letos obeležujemo tristoletnico rojstva tega duhovnika, gospodarstvenika in mecena. Pot je potekala od Komende, kjer je Glavar deloval večino svojega življenja, do Lanšpreža v občini Mirna, kjer je pokopan. Približno petdeset pohodnikov, ki so se namenili prehoditi vseh 77 kilometrov, se je tako v petek zbralo v Komendi, še kakšnih sto pa se jih je postopoma priključevalo ob poti.

»Pred sabo imamo torej 77 kilometrov poti, ki jo

Udeleženci pred začetkom pohoda v Komendi. V ospredju Boštjan Noč in Bor Trček ob predaji Hoferjevega čeka.

bomo prehodili v eni etapi brez prestanka. To pomeni približno dvajset ur

hoje. Zagotovo bo naporno, a tudi zelo zanimivo in dobrodelno. Sredstva

zbiramo namreč za Zvezo paraplegikov Slovenije oz. za čebelarje na invalidskih

vozičkih,« nam je pojasnil predsednik čebelarске zveze Boštjan Noč, ki se je tudi sam namenil pot prehoditi v celoti.

V Komendi je pred začetkom pohoda zbrane pozdravil tudi župan Stanislav Poglajen. Pohodnikom je doslej uspelo zbrati že osem tisočakov, predstavnik Hofer Slovenija Bor Trček pa je v imenu podjetja, s katerim zveza sicer dolgoročno sodeluje na področju ohranitve čebel, za dobrodelno akcijo namenil dva tisoč evrov. Sredstva pa bodo zbirali še do 18. septembra, tudi z nakazilom na transakcijski račun zveze (SI56 03186-1002214727 sklic: 10092021, namen: Glavarjev pohod).

Pot je pohodnike popeljala skozi Mengeš in Domžale, kjer so se jim pridružili člani tamkajšnjega čebelarškega društva, nato pa preko Rajhove domačije na Dolu. Skozi vasi Dole, Janče in Leskovec so zjutraj prispeli v Višnjo Goro, kjer so se ustavili pred Hišo kranjske čebele, kjer so se okrepčali s tradicionalnim slovenskim zajtrkom, nato pa nadaljevali vse do občine Mirna in posestva Lanšprež.

Vseskozi so jih ob poti spremljali tudi člani okoliških čebelarških društev. Na koncu je celotno traso uspelo prehoditi 33 pohodnikom in so v tem času postali »prava čebelja družina«, kot so v sporočilu za javnost zapisali na Čebelarški zvezi Slovenije.

Nagrajeni v Srbiji

Na gledališkem festivalu v Srbiji dvakrat nagrajena uprizoritev Prešernovega gledališča Srečko Kosovel – Kons: Novi dobi.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Pred jesenskim uvodom v novo gledališko sezono – oktobra se obetata dve premieri, novembra pa Teden slovenske drame – je ansambel Prešernovega gledališča gostoval na dveh gledaliških festivalih v Srbiji. Konec avgusta so se na tretjem Viminacium festu v antičnem arheološkem parku Viminacium pri Požarevcu v Srbiji predstavili s Škofje-loškim pasijonom patra Romualda - Lovrenca Marušiča v režiji Jerneja Lorencija, ki je nastal v koprodukciji z Mestnim gledališčem Ptuj. Kranjčani so prejeli glavno nagrado viminacium maximus za najboljšo predsta-

Darja Reichman, Blaž Setnikar in Vesna Slapar ob sprejemanju nagrade na festivalu v Nišu. / Foto: arhiv festivala

vo festivala, igralka Doroteja Nadrah pa nagrado za najboljšo igralko večera.

Pred tednom dni se je ekipa Prešernovega gledališča iz Srbije v Kranj vrnila z novimi nagradama. Na festivalu Gledališče na križišču (Teatar na raskršću), ki je potekal v Narodnem gledališču Niš v Srbiji, je uprizoritev Srečko Kosovel – Kons: Novi dobi prejela kar dve nagradi – posebno nagrado strokovne žirije in nagrado po izboru kritikov. Predstava, zanjo

sta besedilo priredila Žiga Divjak in Katarina Morano, režiral pa jo je Žiga Divjak, je bila v Prešernovem gledališču premierno uprizorjena 30. maja letos.

Strokovna žirija festivala, ki so jo sestavljali igralka in predsednica žirije Mía Begović, igravec in režiser Bogdan Kostea, igralka in dramatičarka Katarina Kocevská, režiser Branislav Mićunović ter igravec in profesor Vlado Kerošević, je zapisala, da žirija podeljuje posebno nagrado kot visoko priznanje za nepričakovane dosežke in jasne raziskovalne ambicije, selektor festivala Vlatko Ilić pa je med drugim dejal, da je predstava najbolj poetična in najbolj avantgardna

predstava v letošnjem izboru festivala. Uprizoritev je prejela tudi nagrado okroglo mize kritikov. Tako se je odločila žirija, ki so jo sestavljali pisatelj in teatrolog prof. dr. Milivoje Mladenović, strokovnjak za elektronske medije in kulturni menedžment prof. dr. Nenad Novaković, gledališki kritik Igor Burić, gledališki kritik Dejan Petković, novinarka in teatrologinja Olivera Milošević ter novinar in gledališki kritik Bojan Munjin.

Ženske zgodbe za vse čase

K razstavi Ženske zgodbe, ki so jo skupaj pripravili v devetih muzejih in je še na ogled v Stebriščni dvorani Mestne hiše, je pred dnevi izšel še obsežen katalog.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Medmuzejska razstava Ženske zgodbe s podnaslovom Mitske podobe in realnost skozi muzejske predmete je zasnovana kot skupna predstavitev izbranih arheoloških in drugih muzejskih predmetov, ki so jih muzealci interpretirali skozi mitološke teme in s sodobnimi »pripovedniki«. Osrednja tema je namenjena ženskim zgodbam in skozi različne družbene vloge žensk (kneginja, soproga, ljubica, mati, delavka, sužnja, prerokinja, čarovnica...) odpira vprašanja o njihovem položaju v sodobni družbi in vodi h kritičnemu razmisleku o sodobnih ženskih gibanjih.

Kot pojasnjuje vodja in koordinatorka projekta ddr. Verena Perko iz Gorenjskega muzeja, sta razstava in obsežen katalog k njej nastajala daljše obdobje in v sodelovanju dvanajstih muzealcev iz devetih muzejev. Poleg Gorenjskega muzeja so se pridružile še avtorice in en avtor iz Pomorskega muzeja Sergej Mašera Piran, Pokrajinskega muzeja Koper, Dolenjskega muzeja Novo mesto, Posavskega muzeja Brežice, Pokrajinskega muzeja Celje, Koroškega pokrajinskega muzeja Ptuj - Ormož ter Loškega muzeja Škofja Loka.

Ob predstavitvi kataloga Ženske zgodbe je Jože Štukl iz Loškega muzeja predstavil zgodbo renesančne gospe iz Škofje Loke, Verena Perko pa je spregovorila o Perzeju in treh usodnih ženskah.

Razstava Ženske zgodbe je na ogled še ta mesec, branje, ki ga prinaša katalog, je na voljo trajno. / Foto: Igor Kavčič

Razstavo sestavlja dvanajst samostojnih muzejskih enot na ženske teme, celota pa je posvečena povezavi in primerjavi preteklosti s sedanostjo. Osrednji prizor na razstavi je restavrirano drevo z groba Alme Karlin kot osrednja metaforična slika med tematsko različnimi vitrinami s predmeti, ki izpričujejo status, spol ali družbeni položaj žensk v preteklosti in sedanosti.

Skozi različne arheološke najdbe ali muzejske predmete ter dokumente so predstavljene zgodbe kneginje s Kapitelske njive v Novem mestu, Keltinje iz Brežic, kraljice iz Kranja, prebivalke iz rimske vile v Istri, iz Piranskega zaledja prihaja zgodba rimske cesarice, na Ptujju je bil odkrit mozaik z upodobitvijo Evrope, semitske matere Evropejcev, nad Šentjurjem je hrib Rifnik, kjer je bila v kamnito grobnico pokopana bogata gospa, sredi Škofje Loke so arheologi odkrili

krožnik z ženskim portretom iz obdobja renesanse, o mitu Evrope govori tudi najdba z Brežiškega gradu, izvemo tudi marsikaj zanimivega o ženskah v jeklarški industriji in o pisateljici, novinarki, svetovni popotnici in ljubiteljski raziskovalki Almi M. Karlin, tu pa sta še Sava in Jolanda, prvi slovenski in jugoslovanski pomorščakinji.

»Ne zgolj v sodelovanju z muzealci, razstava in katalog sta na neki način nastajala tudi v sodelovanju s publiko. Sproti sem ugotavljala, kaj slušatelj v moji muzejski skupini zanima, seveda pa so me vedno znova nagovorile tudi zgodbe, ki jih srečamo v vsakem kotičku, ne poznamo pa več njihovih vsebin. Konkretneje rečeno, zahodni svet zanemara temelje svoje lastne civilizacije, s čimer je prerezal neko popkovino, skozi katero se je vedno napajal. Pozabili smo na te žlahtne vsebine, pozabili smo na smisel.

Ne nazadnje so glavni grški miti stari več kot tri tisoč let, a vedno o ljudeh in posamezniku govorijo arhetipsko, o vrednotah, ki se niti ne razlikujejo tako zelo od tistih, za katerimi stremimo danes,« o projektu in iskanju mit-skih podob razmišlja ddr. Verena Perko, pripravljena, da mit nagovarja čustveno in hkrati razumsko, intuitivno in kontemplativno. Miti so eden najstarejših in najdragocenejših virov človeškega znanja, ki temelji na opazovanjih in življenjskih izkušnjah mnogih generacij, med drugim zapiše v uvod h katalogu. Muzejske zgodbe so namreč močne, v njih se je moč spojiti s koreninami in poiskati svojo zgodbo, v preteklosti reflektirati današnji čas.

»Klic k humanizmu je vzgib tako za razstavo kot katalog. Humanizem nas bo rešil, ne tehnologija, ki mora človeku služiti, žal pa se dogaja obratno,« še pove Verena Perko.

Iščejo dela kiparja Ivana Štreklja

V Narodni galeriji v letu 2022 pripravljajo pregledno razstavo del kiparja Ivana Štreklja (1916–1975). Želijo dopolniti seznam njegovih umetnin.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Kiparski opus Ivana Štreklja doslej še ni bil monografsko predstavljen, zato se v Narodni galeriji obračajo na javnost, na vse lastnike njegovih del, da jim pomagajo sestaviti popolnejši seznam umetnin. Štrekelj se je rodil v Glincah pri Ljubljani, po opravljeni šoli za gluhe otroke je med

letoma 1932 in 1935 na srednji tehniški šoli obiskoval oddelek profesorja Franceta Kralja, leta 1938 je bil sprejet na Akademijo za likovno umetnost v Beogradu, a je zaradi vojne študij prekinil in se vrnil v Ljubljano. Delal je v kamnoseštvu na Žalah in finančno podpiral boj proti okupatorju. Po vojni se je vpisal na ljubljansko akademijo, kjer je bil njegov

profesor Frančišek Smerdu, leta 1949 pa je končal kiparsko specialko pri Borisu Kalinu.

Bil je izrazit figuralik, predvsem je upodabljal dekliške, redkeje moške figure, ustvarjal pa je predvsem v kamnu, žgani glini, mavcu in bronu. Kiparja je zaznamovala senzorna specifičnost, saj je pri sedmih letih popolnoma oglušel. Leta

1962 je Stojanu Batiču pomagal pri izdelavi Kidričevega spomenika v Mariboru. Štrekelj je avtor Spomenika talcem v ljubljanski Rožni dolini ob Večni poti. Umril je v nesreči pri prečkanju železniške proge v Tivoliju. Če imate v domači zbirki umetnino Ivana Štreklja, vas v Narodni galeriji prosijo, da jim to sporočite. Izbor del bodo tudi razstavili.

Ivan Štrekelj: Dekle pri toaleti, 1957, marmor, 25 x 24 x 20 cm / Foto: Narodna galerija

Za slovo srebrn v 'brzincu'

S srebrnim odličjem na svetovnem prvenstvu v balinanju v Franciji se je od reprezentančnega dresa poslovil Aleš Borčnik s Sela pri Vodica.

SIMON ŠUBIC

Martigues – Slovenski balinarji so na minulem svetovnem prvenstvu za mladince, mlajše člane in člane v Martiguesu osvojili odličja v vseh desetih disciplinah, in sicer tri zlata, srebrno in šest bronastih, s čimer je bila Slovenija skupaj s Francijo najuspešnejša reprezentanca. Svetovni prvaki so postali pri mladincih Jaka Štremfel v igri posamezno, skupaj z Janom Guštinom pa tudi v igri dvojic, in pri mlajših članih Gašper Povh v hitrostnem zbijanju. Prav v 'brzincu', kakor hitrostni preizkušnji pravijo v balinarskem žargonu, se je z drugim mestom izkazal tudi Aleš Borčnik, tokrat edini Gorenjec med reprezentanti.

Borčnik je moral za nastop v finalu prestati pravo dramo v polfinalu. Tako kot njegov italijanski nasprotnik Stefano Pegoraro je v petih minutah dosegel 45 točk, tekmeča sta bila poravnana (24 : 24) tudi po prvem, za polovico krajšem podaljškju, tako da si je finale priboril šele po drugem, enominutnem podaljškju, v katerem je slavil z 10 : 8. V finalu je

Aleš Borčnik je v petnajstih letih igranja za slovensko reprezentanco osvojil štiri naslove svetovnega prvaka.

bil za 35-letnega učitelja telesne vzgoje s Sela pri Vodica pretrd oreh Francoz Guillaume Abelfo (44 : 49), ki je zgrešil le zadnja dva meta, ko je imel zlato kolajno že trdno v rokah.

Borčnik je v Franciji napovedal slovo od reprezentančnega dresa. »Napočil je čas, da prepustim mesto mlajšim. Hvaležen sem, da sem že v mladih letih dobil priložnost v članski konkurenci. V 15 letih se je nabralo ogromno naslovov in lepih trenutkov. Seveda sem ciljajl še na kakšen naslov več, vendar se vedno ne izide

vse po načrtih. Svojim naslednikom želim veliko uspeha,« je povedal. »Borko je lahko zgled vsem generacijam slovenskih balinarskih reprezentanc, tako na kot izven igrišča. Kot kondicijski trener je prispeval pomemben delež pri izjemnih rezultatih tekaške selekcije v Martiguesu in upamo, da bomo sodelovanje v prihodnje še nadgradili,« so sporočili iz Balinarske zveze Slovenije in se Vodičanu zahvalili za izjemne rezultate ter vrhunski in profesionalen odnos do reprezentančnega dresa.

Vključno z letošnjim srebrom je Borčnik za Slovenijo v članski kategoriji na najvišjih tekmovanjih v petnajstih letih osvojil kar 26 odličij. Med drugim je bil po dvakrat svetovni prvak v hitrostnem zbijanju (Maccon 2009 in Bahia Blanca 2013) in v tandemu z Anžetom Petričem v štafeti (Feltre 2011 in Mersin 2019), leta 2014 pa je v Kopru postal tudi evropski prvak v hitrostnem zbijanju. Z zlato se je v hitrostnem zbijanju okitil še na svetovnih igrah v Koohsiungu leta 2009 in na sredozemskih igrah v Tarragoni leta 2018. S hrvatskim Buzetom ter z italijanskima kluboma Pontese in BRB Ivrea, igralec zadnjega je trenutno, je osvojil tudi evropski klubski vrh.

Leta 2010 je v Ljubljani z Anžetom Petričem postavil neuradni svetovni rekord v enournem štafetnem zbijanju. Slovenca sta s 586 zadetimi krogami prejšnji rekord popravila kar za 36 točk. Leta 2012 je prejel nagrado Mednarodne balinarske zveze (FIB) za najboljšega igralca sezone, pred dvema letoma pa je prejel Bloudkovo priznanje.

Odbojkarji tretjič srebrni

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Slovenska moška odbojcarska reprezentanca je v nedeljo zvečer igrala v velikem finalu evropskega prvenstva, ki so ga gostile poljske Katovice. Po petih nizih so z 2 : 3 (-22, 20, -20, 20, 11) morali priznati premoč Italiji. Po letih 2015 in 2019 so tako še tretjič postali evropski podprvaki. »Fantje so igrali zelo

dobro, vendar smo včeraj v polfinalu proti Poljakom porabili veliko energije. Kljub temu ne želim iskati izgovorov. Vesel sem, saj smo po dobri predstavi znova osvojili srebro. Verjamem, da so lahko vsi slovenski navijači ponosni na ekipo,« je po tekmi povedal Alberto Giuliani, selektor Slovenije.

Srebrni odbojkarji so se v domovino vrnili včeraj dopoldan.

Sosedski dvoboj Domžalam, Triglavu šesta zmaga

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so odigrali tekme osmega kroga. V Domžalah sta se pomerila soseda: Domžale in Kalcer Radomlje. Domžalčani so zmagali z 2 : 0 in na lestvici napredovali na osmo mesto. V desetem krogu se bodo jutri v gosteh pomerili z Olimpijo, Radomlje gostijo Bravo (tekma se bo v Domžalah začela ob 17. uri). V drugi ligi je kranjski Triglav dosegel novo, že šesto zmago. V osmem krogu je bil v gosteh z 2 : 6 boljši od Drave Ptuj in še naprej vodi na lestvici. Zmagali so tudi nogometaši Rolteka Dob. Doma so z 2 : 0 premagali Vitanest Bilje. Na lestvici so na tretjem mestu.

Jeseničani dvakrat zapored zmagali

Kranj – V četrtek so hokejisti v Alpski hokejski ligi odigrali druge tekme rednega dela. Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so gostovali v avstrijskem Linzu in tekmo s hokejisti Steel Wings Linz dobili z 0 : 4 (0 : 0, 0 : 1, 0 : 3). Novo tekmo rednega dela so odigrali v soboto doma s SHC Fassa Falcons. Končala se je z zmago Jeseničanov z 8 : 2 (0 : 0, 4 : 1, 4 : 1). V četrtek železarji odhajajo na gostovanje v Celovec k EC KAC Future Team.

Hana Mazi Jamnik mladinska svetovna prvakinja

Kranj – Na svetovnem prvenstvu na tekaških rolkah v italijanski dolini Fiemme je Kranjčanka Hana Mazi Jamnik postala mladinska svetovna prvakinja. Klara Mali je bila bronasta.

Turnir v predsednikov spomin

Od petka do nedelje je v Kranju potekal mednarodni ženski košarkarski turnir, posvečen spominu dolgoletnega predsednika Jerneja Gortnarja, košarkarice Triglava pa so si priborile drugo mesto.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Turnir se je v Športni dvorani na Planini začel v petek s tekmo med ekipama Play Off iz Sarajeva in Trešnjevka iz Zagreba, hrvaška ekipa pa je slavila z rezultatom 69 : 52. Zvečer so se domače košarkarice pomerile z močno ekipo Žabiny iz Brna, ki igra tudi v evropskem pokalu, gostje pa so bile boljše in so zmagale z rezultatom 66 : 41.

Turnir se je nadaljeval v soboto, ko je ekipa Žabiny najprej s 121 : 47 premagala Play Off, zvečer pa so bile domače igralke boljše od Trešnjevke in so zmagale z rezultatom 70 : 60. V nedeljskem obračunu med ekipama Tršenjevka in Žabiny so s 64 : 48 slavile Čehinje, košarkarice Triglava pa so z rezultatom 73 : 58 premagale Sarajevčanke in si priborile drugo mesto. Pokal za zmago je zaslužen osvojila ekipa Žabiny, pokal

za najkoristnejšo igralko pa Natalie Stoupalova.

V ženskem košarkarskem klubu Triglav so v spomin na ustanovitelja ter dolgoletnega predsednika Jerneja Gortnarja turnir tokrat pripravili drugič, saj je lani zaradi epidemije odpadel. Tudi letos je bila organizacija zahtevna, na koncu pa so bili veseli, da je potekal brez težav z okužbami, ob članicah pa

Košarkarice Triglava so v zadnji tekmi premagale ekipo Play Off iz Sarajeva in osvojile drugo mesto. / Foto: Gorazd Kavčič

so se na parketu predstavile tudi mlajše ekipe. »Turnir je bil lep uvod v sezono in v klubu si želimo, da bi postal tradicionalen, saj tako ohranjamo spomin na nekdanjega predsednika. Seveda je bil dobrodošel tudi zame kot trenerja, saj smo odigrali tri tekme s temi kvalitetnimi ekipami. Izkoristili smo jih za dvig forme, predvsem pa za uigravanje,« je

po turnirju povedal trener triglavank Gašper Sluga, ki ima od prejšnjega tedna v ekipi novo okrepitev, Američanko Joy Hadley, v tej sezoni pa se je v ekipo vrnila tudi Lara Kozina Bubnič. Prav tako naj bi do konca leta igrala tudi mlada Anja Dragar, ki je v Kranj prišla iz Ježice. Sicer pa je jedro ekipe na čelu z Rebeko Abramovič ostalo iz lanske sezone.

»Po še eni pripravljalni tekmi z ekipo Konjic nas konec meseca čaka prva tekma v jadranski (WABA) ligi v Podgorici, nekaj dni kasneje pa bomo odigrali tekmo prvega kroga državnega prvenstva v Domžalah pri Tosami Lediti. Jadranska liga bo priložnost za nabiranje izkušenj, v državnem prvenstvu pa so naše želje in cilji tudi letos visoki. Predvsem pa si želimo, da bi bili zdravi in da bi sezona potekla brez večjih pretresov,« je še povedal trener Gašper Sluga.

Drage bralke in bralci Gorenjskega glasa

Nogometni klub Triglav Kranj vam podarja vstopnice za ogled tekme med Triglavom Kranj in Primorjem, ki se bo v petek, 24. septembra, ob 19. uri začela v Športnem centru Kranj.

Vstopnico bo prejelo prvih 100 bralcev, ki bodo izrezali in prinesli na tekmo spodnji kupon. Kupon lahko na blagajni zamenjate za brezplačno vstopnico le do 45 minut pred začetkom tekme, torej do 18.15.

Naredimo dobro navijaško vzdušje in pomagajmo gorenjskim orlom do zmage!

KUPON

Brezplačna vstopnica za nogometno tekmo Triglav Kranj : Primorje

Petek, 24. 9. 2021, ob 19. uri Športni center Kranj

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

PLANINSKI IZLET: MATAJUR (1642 M N. M.)

Palme, banane in kokos

Zelo zahtevna zavarovana pot, ki pelje po severnem, izjemno strmem pobočju na Matajur. Ferata Palma. Banana je bila v nahrbtniku, kokos pa le miselni odmik.

JELENA JUSTIN

Mejna gora med Italijo in Slovenijo je čudovit razglednik, na katerem se je pisala tudi zgodovina prve svetovne vojne oz. soške fronte. Kljub temu da gora stoji na meji med Italijo in Slovenijo, pa ne predstavlja narodnostne meje, saj so vasi na italijanski strani slovenske. Vrh je dokaj osamljen in zato izjemen razglednik. Če smo goro pred leti obiskali iz vasi Avsa na slovenski strani, jo bomo danes iz Italije.

Zapeljemo se v Kobarid, kjer nadaljujemo v smeri mejnega prehoda Robič.

Prečkamo mejo in po približno tristo metrih bomo na levi strani opazili smerokaze, na desni strani pa manjše parkirišče ob cesti. Smo v kraju Valico di Stupizza. To je naše izhodišče za zelo zahtevno, izjemno strmo in zavarovano pot, ki pelje na Matajur. Gre za zavarovano plezalno pot, imenovano Palma.

Če pogledamo Matajur s slovenske strani ali pa iz furlanske nižine, je videti kot spokojna, lahko dostopna gora. Vendar nad vasjo Stupizza/Štupca se dviga strmo, več kot tisoč višinskih metrov visoko pobočje. To divjo, strmo stran prekriva

gozd in tukaj se vije zavarovana pot Palma. Do nedavnega je bila to le slabo označena steza, ki so jo pred časom uredili in na izpostavljenih ter zahtevnih mestih tudi zavarovali. Zavarovanih sektorjev je 16.

Že takoj za smerokazom se pot požene navzgor. Na desni strani začetka poti je struga načeloma suhega potoka. Značaj poti se pokaže takoj in ne popusti. Strmo, takoj, na samem začetku. Skozi izjemno strm bukov gozd se steza vije v strmih okljukih. Pot se neka-ko drži grebena, nato pa zavije malce v desno in za trenutek izgubi strmino. Po

nekačnem pomolu prispeemo do prvega zavarovanega sektorja. Priporočam uporabo samovarovalnega kompleta in čelade.

S pomočjo varoval premagamo prvi skalni odsek. Smo na robu grebena, kar tudi kaže smer vzpona. Sledi še en sektor, premagamo oviro na levi strani, ki je odlično zavarovana. Sledi del, ki nas znova pripelje nazaj na greben. Steza je ves čas izjemno strma, menjava se kombinacija zemlje in skale, zato je nevarnost zdrsa precejšnja.

Ko vztrajno sledimo grebenu in premagujemo zavarovane odseke, smo pred zadnjim vzponom. Vzpon poteka prečno v desno, po polički mimo skale dosežemo travnati vrh Kredem, nadmorska višina 1330 metrov. Od tukaj se že vidi vrh našega Matajurja. Do vrha zavarovane poti smo potrebovali približno 3 ure, premagali smo 1100 višinskih metrov. Sledimo označeni poti, ki nas čez divje pašnike mimo starih hiš pripelje do poti, po kateri bomo kasneje sestopili. Z desne se nam namreč pridruži pot iz Stupizza/Štupce.

Mi sledimo kolovozni poti do sedla, kjer zavijemo desno, malce strmeje proti vrhu Matajurja. Z vrha se odpira čudovit razgled na vse strani

Na vrhu Matajurja / Foto: Jelena Justin

V enem od zavarovanih sektorjev / Foto: Jelena Justin

Grebena, ki nas čaka, kot je videti z izhodišča / Foto: Jelena Justin

neba. Pred nami je Krnsko pogorje; Kobariški Stol, ki se dviga visoko nad Učjo in Nadižo, Beneška Slovenija itd.

Z vrha sestopimo na italijansko stran proti planinskemu domu, od tam pa nazaj na pot dostopa, kjer na križišču izberemo pot 725, ki nas bo pripeljala nazaj v Štupco. Gre za pot Naturalistico Mersino. Zgornji del, do cerkvice sv. Lovrenca, je prijetna, ponekod strma mulatjera, ko pa prečimo cesto, pa tudi spodnji del sestopa postane strm, sem in tja izpostavljen in na dveh mestih celo zavarovan z vrvjov.

Vas Štupca dosežemo pri transformatorju, nato pa se ob cesti, okoli dva kilometra, sprehodimo nazaj do avtomobila.

Aja, se sprašujete, kaj imajo skupnega palme, banane in kokos? Sicer delček besedila skladbe od Čukov, kar se pa poti tiče: Palma je ime zavarovane poti, banana je bila v nahrbtniku za prigrizek, kokosova voda pa doma za rehidracijo.

Nadmorska višina: 1642 m
Višinska razlika: 1427 m
Trajanje: 6–7 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Moje portugalsko življenje, 1. del

NEŽA MARKELJ

Danes ne pijem kave v domači kuhinji, ne sedim na svojem stolu in pred mano se skozi širok zastekljen balkon odpira povsem drug razgled. Zvoki z ulice niso isti – nihče navsezgodaj ne zaganja kosilnice ali navija domačega radia. Jutranje sonce se že z vso močjo upira v okna in me prisili, da se iz majhne kuhinje prestavim na oblazinjen dvosed v predstobi in z zadovoljstvom pogledam novo stanovanje, ki sem ga že pred meseci zakupila na eni izmed študentskih platform. V Coimabri sem. No, sva – z Nejcem se nama je začelo novo obdobje, pol leta oziroma en študijski semester, ki ga bova predelala na izmenjavi v okviru Erasmusa v čudovitem portugalskem mestu.

Coimbra – a cidade dos estudantes (mesto

študentov) je četrto največje mesto na Portugalskem in leži nekje na sredini med kozmopolitsko Lizbono in romantičnim Portom. Študentom prijazno okolje s številnimi ugodnostmi, popusti in peštrimi zunajštudijskim dogajanjem je razlog, da se najstarejša in največja univerza ponaša s približno dvajset tisoč študenti, od katerih jih je kar deset odstotkov tujcev (ti sestavljajo mozaik kar sedemdesetih različnih narodnosti). Največ je Špancev, takoj za petami jim sledijo Brazilci in Italijani. Slovencev je bolj malo, manj kot deset, če smo natančni, a smo se tudi mi v pičlih nekaj dneh že povezali s pomočjo socialnih omrežij in si omilili začetno domotožje.

Kaj, za vraga, je Erasmus, ki so vam študentski dnevi

le bežen, star spomin na guljenje klopi in zastrašujoče izpite. Govorim o programu Evropske unije, ki finančno podpira mlade pri izobraževanju, usposabljanju in športu v tujini (v državah Evropske unije in nekaterih drugih svetlih izjemah). Če torej razložim bolj po domače, je to program, preko katerega sem se prijavila na petmesečni študij na Portugalskem in mi z mesečno štipendijo pomaga pokriti osnovne stroške nastanitve in hrane, s premišljenim ravnanjem pa lahko delno pokrije tudi mesečni transport in kakšen izlet ob koncih tedna.

Je tudi program, ki študente potisne iz udobja domačega doma, da v potovalsko natlačimo pol leta svoje življenja in se podamo po nabiranje novega znanja

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Erasmovci na plaži Figueira de Foz, le uro vožnje od Coimbre

in izkušenj v svetovne prestolnice in v nove kraje, kjer sprva zmedeno tavamo med neznanci, ki kmalu postanejo prijatelji, tavamo v novi kulturi, ki postane naše vsakdanje življenje. Erasmus nas prisili, da stopimo

iz svoje škatlice in da se znajdemo, kakor vemo in znamo. Brez milosti. In tako se zdaj počasi vklapljam v portugalsko kulturo, se trudim z novim jezikom in spoznavam sebi podobne »junake«, ki mi pomagajo »splavati«.

Koruzo prizadela tudi toča

Pridelovalci koruze so se letos soočili s številnimi vremenskimi tegobami, ponekod tudi s točo. Pridelek bo zaradi nje v povprečju od trideset do štirideset odstotkov nižji, na najbolj prizadetih območjih lahko še več.

ANA ŠUBIC

Žabnica – Kmetijsko gozdarski zavod (KGZ) Kranj, kmetija Šifrer iz Žabnice in semenarske hiše, ki oskrbujejo kmetije s semenom koruze, so minuli petek na Šifrerjevi njivi na Žabniškem polju pripravili tradicionalno srečanje pridelovalcev koruze. Po besedah Marije Kalan, specialiste za rastlinsko pridelavo v KGZ Kranj, je bilo letošnje leto za pridelavo koruze povprečno.

Foto: Gorazd Kavčič

O letošnjih pogojih pridelave koruze je na srečanju pridelovalcev spregovorila Marija Kalan.

»Kljub vsem vremenskimi tegobam – od pozebe in mraza v aprilu ter moče, dežja in hladnega vremena v maju – imamo še kolikor toliko dobre pridelke. Poleti pa smo se na kar precejšnjem območju Gorenjske srečali s točo, ki je koruzo tudi najbolj prizadela.« Pridelovalci so ta čas pred žetvijo oz. so jo nekateri že začeli. »Nadpovprečno topel september je pospešil dozorevanje predvsem po toči prizadete koruze pa tudi ostale,« je dejala Kalanova.

Toča vsaj za tretjino oklestila pridelek

Spomnila je, da je v zelo toplem juniju koruzna doživela prvi sušni stres. »Julij in avgust sta bila glede padavin dokaj ugodna meseca. Koruza je sicer v obdobju rasti doživela dva sušna stresa, na lahkih peščenih tleh je že prihajalo do zvijanja listov, kljub temu pa ni bilo večjih težav, saj je nato prišlo do padavin.« V neurjih s točo, ki je ponekod klestila kar trikrat, je bila prizadeta tudi koruza predvsem na območju Škofje Loke, v delu Žabnice ter v občinah Kranj, Šenčur, Cerklje, Komenda in Kamnik, je razložila Kalanova. »Glede na to, da smo točo doživljali v času formiranja socvetja in rasti storžev, ocenjujemo, da bo pridelek koruze zaradi poškodovanosti v povprečju med

30 in 40 odstotkov nižji, na najbolj prizadetih območjih pa lahko še več, če je bila koruza zlomljena,« je pojasnila Kalanova ter opozorila, da poleg nižjih pridelkov pri zrnju in silaži zaradi poškodovanosti rastlin lahko prihaja tudi do povečane okužbe s fuzariozami in s tem povečane vsebnosti mikotoksinov v krmi. Ker so ujme s točo vse pogostejše, kmetom svetuje, naj razmislijo o zavarovanju kmetijskih pridelkov, pri čemer premijo polovično sofinancira država.

Koruzni hrošč ni povzročal hudih težav, kar Kalanova pripisuje predvsem dobri tehnologiji pridelave, ker se koruza okopava in temu, da se pri pridelavi koruze vse bolj upošteva vsaj dveletni kolobar. Na nekaterih njivah se je zaradi mokrega in hladnega maja pojavila koruzna plesen. »Ta gliva je v tleh in se aktivira, ko je dovolj vlage oz. če v času vznika koruze zrnje leži v zelo mokrih tleh. Okužbe in poškodbe zaradi koruzne plesni se opazijo predvsem na tleh, ki so zbita in voda zastaja na njivi. Znaki bolezni so majhne pritlikave rastline, zamenjava cvetnih delov metlice z listi, koruza ne oblikuje storžev ali pa so ti zakrneli z majhnim številom zrn, neznačilno razraščane

koruze in klorotične pege na rastlinah,« je razložila.

Suh in precej vroč junij je vplival tudi na večji pojav koruzne bulave sneti. »Gliva okužuje rastlino na mladem tkivu skozi manjše ranice, ki nastajajo npr. ob okopavanju koruze, ob poškodbah po toči, vetru ipd. Po okužbi rastline se v treh do štirih tednih pojavijo prašnati micelij glive. Spore glive raznaša veter v okolico in s tem lahko širi okužbe po sosednjih njivah,« je povedala Kalanova.

O mikotoksinih v silaži

Specialist za živinorejo na KGZ Kranj Franc Pavlin je spregovoril o plesnih, ki se pojavljajo pri preveč zreli koruzi oz. ob koncu dozorevanja. Ker tri tedne pred tem ni bilo dežja, ni hudih primerov plesni. Te sicer lahko izločajo mikotoksin, škodljive

Franc Pavlin / Foto: Gorazd Kavčič

presnovke, ki lahko negativno vplivajo na zdravje živali: na plodnost, slabšo ješčnost, pojav driske ... »Najpogostejša toksina iz rodu Fuzarium sta don in zearalenon. Ko koruza zori, se spodnji listi in ličje sušijo, pojavljati se začnejo rjave pege in pike in to so že plesni. Na zelenih delih rastlin tega še ne vidimo in tudi to je eden od razlogov, da se ne odlaša z žetvijo, saj se stanje iz tedna v teden poslabšuje,« je razložil in dodal, da je že nekaj časa priporočljivo spravilo silaže pri nižji sušini kot nekoč: pri okoli 32-odstotni, mlečna črta na zrnju pa naj bi bila pri tretjini oz. največ polovici. Mikotoksin zearalenon je sicer bolj škodljiv od dona, saj zaradi hormonskega delovanja vpliva na plodnost krav, lahko se pojavijo vnetja maternice in celo izvrgavanja. »Problematično je tudi, ker se mikotoksini razporedijo po silaži in tega pridelovalec niti ne ve. Če se pri kravah pojavijo omenjene težave, je priporočljivo dati silažo v analizo,« je svetoval Pavlin.

Pridelovalci so si ogledali še poskusno polje s koruznimi hibridi iz petih semenarskih hiš, predstavniki KGZ Sloga pa so predstavili stroj za minimalno obdelavo tal oz. za setev semena brez oranja.

Razpis za vzpostavitev nekmetijskih dejavnosti

ANA ŠUBIC

Kranj – Kmetijsko ministrstvo je objavilo javni razpis za podporo vzpostavitve in razvoja nekmetijskih dejavnosti, ki bodo pripomogle k večji ponudbi različnih storitev na podeželju in omogočile tudi dodatne zaposlitve oz. večji prihodek na podeželju. »S tem sledimo cilju, da podeželje ostane poseljeno, s čimer je posredno oz. neposredno povezana tudi urejena kulturna krajina,« so poudarili na ministrstvu.

Na voljo je 15 milijonov evrov, podpora pa je med drugim namenjena različnim dejavnostim, kot so dejavnosti v turizmu, trgovina, storitvene dejavnosti, dodajanje vrednosti lesu, lokalna samooskrba, ravnanje z organskimi odpadki, proizvodnja električne in toplotne

energije iz obnovljivih virov za namene prodaje ... Upravičenci so lahko nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, samostojni podjetniki posamezniki, gospodarske družbe, zavodi ali zadruga. Lokacija naložbe mora biti v naseljih z manj kot pet tisoč prebivalci, razen kadar je upravičenec nosilec dopolnilne dejavnosti. Razpis omogoča naložbe v nekmetijske dejavnosti tudi manjšim kmetijam, ki praga primernega dohodka doslej niso dosegale. Stopnja podpore v obliki nepovratnih sredstev sicer znaša 50 odstotkov upravičenih stroškov, pri določitvi stopnje pa se upošteva pravilo de minimis. Najnižji znesek podpore je pet tisoč evrov na vlogo. Oddati jo je možno od 4. oktobra do vključno 17. decembra.

Najtežja buča je tehtala skoraj dvesto kilogramov

Trata – Na kmetiji Jelke in Cirila Grilca na Trati pri Velesovem, po domače Pr' Tratarju, že vrsto let pridelujejo buče za krmo živalim. Najtežja je letos tehtala 195 kilogramov, preostale pa so tehtale od 112 do 153 kilogramov. Ker tudi letos v Cerkljah zaradi covida-19 niso priredili tradicionalne prireditve z razglasitvijo najtežjih pridelkov, je Ciril nekaj manjših buč podaril, nekaj pa jih je namenil za krmo živalim. Kot je dejal, je njivo pognojil le s hlevskim gnojem, seme za buče ima tri leta domače, letošnje vreme pa ni bilo najbolj naklonjeno rasti buč. Poleg krmnih buč je letos pridelal še jedilne maslene in muškate buče. Posejal je tudi pol hektarja ajde, iz katere bo mlet moko. V prostem času iz lesa izdeluje vaze, skledice in skodelice.

Najtežja Tratarjeva buča je tehtala 195 kilogramov.

Finančne podpore za majhne kmetije

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, s katerim za razvoj majhnih kmetij na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD) in majhnih kmetij s trajnimi nasadi namenja 15,4 milijona evrov nepovratnih sredstev. Finančno podporo lahko uveljavljajo

kmetije, ki obdelujejo od 1,5 do 6 hektarjev primerljivih kmetijskih površin (od 3 do 12 hektarjev trajnih travnikov ali od 1,5 do 6 hektarjev njiv ali 0,37 do 1,5 hektarja vinograda ...), redijo od 1,5 do 15 glav velike živine (GVŽ), zagotavljajo obtežbo 0,5 GVŽ na hektar ... Majhnim kmetijam s trajnimi nasadi ni treba izpolnjevati pogoja obtežbe z živalmi, glede na merila

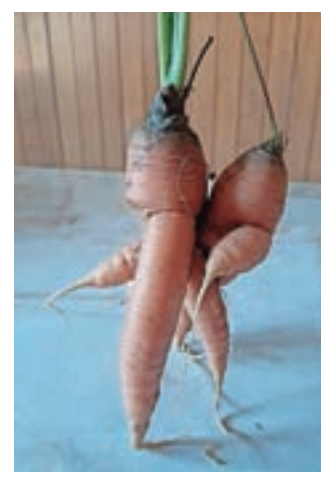
bodo vstopni prag za dodelitev podpore lažje dosegle tudi kmetije, ki niso na problemskih območjih, torej tudi živinorejske kmetije, ki niso kandidirale na prvih dveh razpisih.

Kmetije bodo lahko oddale vlogo za dodelitev podpore od 27. septembra do vključno 16. decembra, k vlogi bodo morale priložiti tudi enostaven poslovni načrt za obdobje treh let, v katerem

bodo morale določiti vsaj en cilj, ki bo prispeval h gospodarskemu razvoju kmetije, in vsaj en cilj, ki zadeva okolje, inovacije in podnebne spremembe. Finančna podpora bo znašala pet tisoč evrov. Kmetije bodo sedemdeset odstotkov podpore prejele po prejemu odločbe o dodelitvi, preostalih 30 odstotkov pa po pravilni izvedbi aktivnosti iz poslovnega načrta.

Ples korenja

Kranj – Kmetovalci in ljubitelji vrtnarjenja se na svojih njivah in vrtovih marsikdaj razveselijo kakšnega nenavadnega pridelka, ki je zanimiv zaradi nadpovprečne velikosti in teže, oblike, je neobičajno razraščan ... Eden takih je tudi par korenčkov, ki je med pletjem presenetil našo bralko. Gre za med seboj prepletena korenčka, ki sta videti, kot da plešeta.

Bombni preplah v Kamniku

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Na Trgu prijateljstva v središču Kamnika je včeraj dopoldne prišlo do policijske intervencije. S Policijske uprave Ljubljana so do zaključka redakcije sporočili le, da so bili policisti na območju Kamnika obveščeni o dogodku, pri katerem bi lahko prišlo do ogrožanja varnosti, v času preverjanja sumov pa so preventivno evakuirali eno izmed bližnjih šol. »Policija glede tega nadaljuje kriminalistično preiskavo zaradi sumov kaznivega

dejanja, o vseh ugotovitvah bo obveščeno pristojno državno tožilstvo. Več podrobnosti vam zaradi preiskave, ki še poteka, ne moremo posredovati,« so sporočili. Po neuradnih informacijah spletnega portala Kamnik.info naj bi sicer šlo za bombni preplah, zaradi domnevne nevarnosti pa so bili evakuirani učenci in učitelji Osnovne šole 27. julij, ki stoji v neposredni bližini. Kot še piše spletni portal, naj bi šlo za lažni preplah zaradi neznanega oz. zapuščenega predmeta na tamkajšnjem parkirišču.

V središču Kamnika je včeraj prišlo do bombnega preplaha.

Čeh kradel na Jezerskem

SIMON ŠUBIC

Jezersko – Kranjski kriminalisti so minuli konec tedna pridržali češkega državljanca, ki ga sumijo, da je prejšnji teden na območju Jezerskega izvedel najmanj štiri tatvine. Prijeli so ga na podlagi informacij iz prijave in ga po zbiranju obvestil s kazensko ovadbo privedli na kranjsko sodišče, kjer so zanj odredili pripor.

Po pojasnilu Policijske uprave (PU) Kranj je osumljenec vse štiri tatvine, za katere so ga kazensko ovadili, izvedel v stanovanjskih objektih, od tega tri celo v času, ko so bili oškodovanci doma. V enem primeru so ga zalotili pri kraji kolesa

iz kleti. Ker je kolo poskušal zadržati zase, je oškodovanca udaril in mu zagrozil.

»Pri osumljencu gre v vseh primerih za zelo drzna ravnanja. V stanovanju je namreč vstopal z zavedanjem, da so lastniki doma, in kljub tej okoliščini pregledoval prostore ter kradel,« so poudarili na PU Kranj.

Nekateri oškodovanci sploh niso vedeli, da so bili žrtve tatvine, zato gorenjski policisti pozivajo občane k izvajanju vsaj osnovnih samozaščitnih ukrepov in zaklepanju stanovanjskih blokov, stanovanj, hiš, garaž, gospodarskih poslopij itd. »Vsaka vrata doma imajo ključavnico. Prosimo, uporabljajte jo,« pravijo.

Po trku v odbojno ograjo na avtocesti zgorel avto

Vrba – V nedeljo dopoldan je bila zaradi prometne nesreče v smeri proti Karavankam več ura zaprta gorenjska avtocesta. Ob 8.35 je namreč pri Vrbi voznik osebnega vozila trčil v odbojno ograjo, nakar se je vozilo prevrnilo, ob tem zagorelo in pogorelo (na sliki). V nesreči sta se poškodovala voznik in sopotnik. Po podatkih policije se je eden huje poškodoval, drugi lažje, oba pa so odpeljali v bolnišnico.

Foto: PU Kranj

Dobra čelada ni nujno draga

Rezultati testa kolesarskih čelad za odrasle, ki ga je izvedla Avto-moto zveza Slovenije, so pokazali, da za ustrezno zaščito glave pred nevarnimi udarci ob padcih zadostuje že čelada za ceno šestdeset evrov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Avto-moto zveza Slovenije (AMZS) je v septembrski številki Motorevije objavila rezultate testa štirinajstih kolesarskih čelad za odrasle, namenjenih mestnemu in rekreativnemu kolesarjenju. Čeprav po slovenski zakonodaji uporaba čelade za starejše od 18 let ni obvezna, pa je ta ob vse gostejšem prometu zelo priporočljiva tako za kolesarje kot uporabnike e-skirojev, saj sodi med redka zaščitna sredstva, ki lahko zaščitijo glavo pred nevarnimi poškodbami ob padcih. »Pri padcu je pogosto sila udarca v glavo osredotočena na zelo majhno površino, kar je lahko recept za hudo poškodbo; s čelado na glavi se sila udarca razprši na precej večjo površino, v idealnih razmerah pa silo udarca v celoti nase prevzame čelada,« je pojasnil Blaž Poženel, odgovorni urednik AMZS Motorevije. AMZS pa v sodelovanju

z evropskimi partnerskimi avtomobilskimi klubi ni preizkusil le, kakšno zaščito kolesarske čelade nudijo pri padcu, temveč so bili ključni kriteriji ocenjevanja še cena, udobje in rokovanje, odpornost na visoke temperature in vsebnost škodljivih snovi. Rezultati testa so pokazali, da za ustrezno zaščito glave pred nevarnimi udarci ob padcih zadostuje že čelada za ceno 60 evrov.

Čelade so morale na preizkusu AMZS-ja prestati test absorpcije sil ob udarcu, odpornosti na udarce z oplazenjem in odpornosti na sile, ki skušajo čelado od spredaj ali zadaj strgati z glave. Izmerili so stabilnost podbradnega paščka in čvrstost zaklepne sponke – pašček in zaklepna sponka morata zdržati določeno obremenitev. Preverili so tudi vidnost čelad v temi, njihovo namestitvev in pritrditev na glavo, udobje in rokovanje s čelado, njihovo odpornost na temperature po standardu DIN ter

S čelado na glavi se sila udarca razprši na precej večjo površino, v idealnih razmerah pa silo udarca v celoti nase prevzame čelada. / Foto: Simon Šubic

morebitno vsebnost strupenih materialov v oblažini in podbradnih paščkih.

Rezultati testa 14 kolesarskih čelad so spodbudni, so sporočili. »Pomembna novica je zlasti, da je treba za dobro zaščito glave pred nevarnimi udarci ob padcih odšteti le 60 evrov. Toliko namreč stane Fischerjeva čelada urban plus, ki od

vseh preskušanih čelad ponuja najboljšo zaščito pred poškodbami glave. A dobra novica je tudi, da nobena od preskušanih čelad pri zaščiti glave ni dobila slabše ocene od ocene zadovoljivo,« je rezultate testa AMZS povzel Poženel. Podrobnejši rezultati testa AMZS kolesarskih čelad so objavljeni na spletni strani AMZS Motorevije.

Poskrbeli za večjo varnost pešcev

Zavarovalnica Triglav je z namenom zagotavljanja večje varnosti pešcev po vsej državi namestila že več kot sto prikazovalnikov hitrosti vožnje in sistemov za preprečevanje trkov. V začetku meseca so sistem za opozarjanje pešcev in voznikov postavili tudi na Bledu, v Bukovščici pa prikazovalnik hitrosti.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Na enem od zelo obremenjenih, hkrati pa zaradi slabe preglednosti nevarnih prehodov za pešce na Bledu so s pomočjo Zavarovalnice Triglav postavili inovativni sistem COPS@zebra. Sistem pešce opozarja na bližajoča se vozila in na njihovo hitrost, hkrati pa voznike opozarja na prisotnost pešcev, ki že prečkajo cesto ali to nameravajo storiti.

»Sistem smo skupaj s partnerji v projektu testno zag-

zebra počutijo varnejše ob prečkanju prehoda, zato se podobnih pozitivnih učinkov nadajamo tudi na Gorenjskem,« je pojasnila Ana Cergolj Kebler, vodja projektov na področju cestne preventive v Zavarovalnici Triglav.

Na zavarovalnici ob tem opozarjajo, da pešci kljub številnim izboljšavam ostajajo najranljivejši člen v prometu. Še posebej najmlajši, ki so se prav zdaj vrnili v šolske klopi. Najbolj so ogroženi ravno v trenutku, ko prečkajo cesto, poudarjajo. Lani

Sistema COPS@zebra so na Bledu postavili na zelo obremenjenem prehodu za pešce čez Prešernovo cesto pri Mercatorju. Ker je prehod v ovinku, je slabo pregleden in zato potencialno nevaren.

vozniki opremili tudi nevarni odsek na lokalni cesti skozi naselje Bukovščica, ki predstavlja šolsko pot do tamkajšnje podružnične šole in vrtca, kjer je hitrost omejena na štirideset kilometrov na uro. Po prvem tednu postavitve prikazovalnika se je delež prehitrih

voznikov zmanjšal za sedem odstotkov, ugotavljajo.

Zavarovalnica bo letos postavila še enajst sistemov COPS@zebra, tako da bo do konca jeseni po vsej Sloveniji stalo že 116 njihovih različnih sistemov za večjo varnost v prometu, od tega jih je že enajst na Gorenjskem.

nali že lani v štajerski prestolnici, kjer smo opravili tudi raziskavo o njegovi učinkovitosti. Večina v analizo vključenih pešcev je nedvomno potrdila, da se zaradi sistema COPS@

je tako po podatkih policije življenje izgubilo sedem pešcev, pri čemer se jih je največ smrtno ponesrečilo prav med prečkanjem ceste.

Prav zato so z novim prikazovalnikom hitrosti »Vi

RAZLIKE

GG

PROBAHODNIK

Tako so naslovili prvo kompilacijo domačih novodobnih glasbenih skupin in projektov.

Alenka Brun

Zavod Mladinski center Kotlovnica je razpisal javni natečaj in k sodelovanju povabil še neveljavljene domače glasbenike, in sicer z namenom pregleda

lokalne glasbene ustvarjalnosti, kot nam je takrat zaupal Gašper Selko. Sodelujoči glasbeniki ali zasedbe so morali na natečaj poslati dve še neobjavljeni avtorski skladbi, ki ju je nato pod drobnoogled vzela strokovna žirija. Njena člana sta bila poleg Gašperja Selka še Blaž Flerin in Matic Smolnikar.

Stin Brinovec je raperske stihe začel pisati že v sedmem ali osmem razredu. Velik poudarek daje rimam, pravi 19-letnik iz Šmarce, ki ustvarja v zanj najlepšemu jeziku – slovenščini. Na odru je imel nekaj treme, kar je razumljivo, saj je bil to šele njegov drugi glasbeni nastop. Kljub temu se ga je zelo veselil – in poslušalci z njim.

Martin Dan Vidmar rapa v angleščini. Če zapreš oči in prisluhneš njegovemu glasu, si ne predstavljaš visokega in vitkega 18-letnika, temveč profesionalca, ki je že nekaj let na sceni – tako intenzivna je barva njegovega glasu, ki prežema ritmično pripovedovanje zgodbe.

Echoes pojejo v angleščini. Igrajo rok in alternativni rok. Zasedbo sestavljajo štirje domačini, ki so na glasbeni sceni komaj dve leti, a že razmišljajo tudi o svoji zgoščenki. Probahodnik je zelo dober projekt, menijo.

Na natečaj za glasbeno kompilacijo, ki so jo poimenovali Probahodnik, je prispelo dvanajst skladb šestih zasedb. Izvedeli smo, da sodelujočih zasedb ne krasi le mladost, temveč tudi raznolikost in profesionalni pristop k ustvarjanju. Na koncu so bili izbrani: Before Time, Echoes, Navihani Štumfki, mlada raperja Stin Brinovec - Killa Brin in

Martin Dan Vidmar - DaGemini ter Teja Poljanšek s svojo mednarodno zasedbo Eleutheria. Kompilacija je v digitalni in fizični obliki luč sveta sicer ugledala poleti, smo bili pa v času Kamfesta priča tudi pravemu mini festivalu omenjenih skupin na odru Barutane. Žal pa se v živo niso mogli predstaviti Navihani Štumfki in Teja Poljanšek z Eleutherio.

Before Time so bili tokrat na odru Barutane tisti, za katere so obiskovalci že slišali. Lani so namreč zmagali tudi na Špil ligi, največjem natečaju za dijaške glasbene ustvarjalce, ki ga organizira Kino Šiška. Imajo tudi že kar lepo bero avtorskih pesmi.

NEKAJ DNI RAZLIKE

Alenka Brun

Priseljeno Bašljan-ko Jernejo Šimenc, lastnico škofjeloškega butičnega hotela CEH 1720, smo srečali na zelenem kulinaricnem in obenem tudi dobrodelnem dogodku Dolga miza v Kranju. Šimenčeva je bila (lahko rečemo še vedno) v vlogi slavljenske,

je odkrito (kot večina prisotnih) navduševala nad sladico, ki je na petdeset metrov dolgo mizo prispela na zadnjem krožniku. Zanj je poskrbela ekipa Restavracije in kavarne Brioni, sladko jabolko pa je bilo v okviru mesno-ribjega menija rdeče barve, pri vegetarijansko-veganskem pa zlate.

Verjetno se je med prisotnimi znašel še kakšen »rojtstnodnevnik«, mi smo opa-

Jerneja Šimenc

Simona Virant

saj je pred nekaj dnevi praznovala rojstni dan. Smo pa na njeni strani na Facebooku zasledili, da sta avgusta s soprogom praznovala tudi 25. obletnico poroke. Lani jo je kot abrahamovko ob vhodu v vas Bašelj, kjer zakonca Šimec živita, presenetil plakat, tokrat pa se

zili le še Simono Virant, ki je tokrat nastopila v vlogi natakariče Dolge mize in je predstavljala Gostilno Pr' Matičku. Tako kot Šimenčeva je tudi ona letos stopila v obdobje »enice«, praznovala pa je nekaj dni za kulinaricnim dogodkom, in sicer 11. septembra.

J
A
K
A

Novorojenčki

Minuli teden je bil, kar se rojstev na Gorenjskem tiče, v znamenju dečkov. Rodilo se jih je namreč 30, deklic pa 11. V Kranju se je rodilo 17 dečkov in 9 deklic. Najtežja je bila deklica s 3935 grami, najlažji pa deček z 2670 grami. Na Jesenicah se je rodilo 13 dečkov in 2 deklici. Najtežji je bil deček s 4220 grami, najlažja pa je bila deklica, ki je ob rojstvu tehtala 2190 gramov.

Ravnateljica Petra Mohorčič z režiserjem Irenejem Vidom Bošnjakom / Foto: Gorazd Kavčič

GLASBA POVEZUJE

Glasbena šola Kranj je minuli petek premierno predvajala dokumentarni film Glasbena prijateljstva, v katerem so zbrali posnetke svojih učencev, s katerimi so v času lanskega popolnega zaprtja javnega življenja razveseljevali starostnike.

Mateja Rant

Potem ko smo lani prešli na šolanje na daljavo, so mi učitelji začeli pošiljati posnetke učencev, ki so se posneli, kadar zaradi slabih internetnih povezav niso mogli vzpostaviti neposrednega stika. Tako sem imela kar naenkrat kup posnetkov, obenem pa učenci v tistih dneh niso imeli možnosti nastopati v živo. Zato sem razmišljala, kako bi delo, ki so ga vložili v te posnetke in so ga videli samo učitelji, še dodatno osmislili, je prve zametke dokumentarnega filma, ki so ga premierno prikazali minuli petek v Stolpu Škrlovec v Kranju, predstavila ravnateljica Glasbene šole Kranj Petra Mohorčič.

S posnetki so tako najprej začeli razveseljevati starostnike, ki jih v domovih za ostarele niso mogli obiskati niti njihovi svojci. S

Premiere dokumentarnega filma so se udeležili tudi nekateri učenci, ki so sodelovali pri projektu Glasbena prijateljstva. / Foto: Gorazd Kavčič

pomočjo Ane Juhant iz tajništva, ki je prej delala na področju oskrbe starostnikov, so vzpostavili kontakte z domovoma upokojenec v Kranju in Preddvoru, domom Taber Cerklje na Gorenjskem, Zavodom svetega Martina v Bohinju in medgeneracijskim društvom Z roko v roki. »Ob imenih starostnikov, za katere bi pripravili posnetke,

so sporočili tudi njihova interesna področja. Učenci so tako za vsakega posneli osebno sporočilo ter jim kaj zaigrali na inštrument, zapeli ali zaplesali.« je razložila Petra Mohorčič. Tako sta nastala 102 posnetka, pri katerih je sodelovalo kar 120 učencev. Ravnateljica verjame, da so se stkale res pristne povezave, saj so morali učenci precej razmišljati

o starostnikih, če so želeli, da je bilo sporočilo res osebno. »Ko so jih na posnetkih nagovarjali, se je zdelo, kot da so že od nekdaj prijatelji,« je navdušena ravnateljica, ki je priznala, da so bili posnetki tako ganljivi, da si je ob njihovem pregledovanju tudi sama obrisala kakšno solzo. Po besedah Vide Globočnik iz Doma upokojenecv Kranj so se podobno odzvali starostniki, ki so se nadvse razveselili posnetkov.

Iz vseh posnetkov pa je nastal še dokumentarni film, ki ga je režiral njihov nekdanji učenec Irenej Vid Bošnjak. »Pregledal sem vse posnetke in vsi so bili čudoviti, zato je bilo kar težavno izbrati, katere vključiti v film,« je priznal in dodal, da se je odločil predvsem za tiste, ki so bili tehnično najbolj ustrezni. Kot povezovalka je v filmu nastopila učenka Živa Hudohmet, vključili pa so še izjave nekaterih vpletenih v projekt.

PESMI MLADIH

Samota

Da mi je poznati, kaj skriva se za zaveso čustev. Znal bi pot poiskati naprej z odločnim korakom, čeprav v neznanu.

Da mi je občutiti, kar čutim, brez strahu in dvoma. Znal bi pot hoditi naprej sam ali pa s teboj.

Janez

Da mi je videti, kar ne vidi vsak, z zaprtimi očmi. Znal bi presoditi, kaj je laž in kaj resnica, dvorezni meč.

So dnevi, ko smo sami, in so dnevi, ko smo obkroženi z ljudmi. Je sonce, je dež, je poletje, je zima. Vsak dan se spreminja. Hvala, ker pesmi delite z nami. **Meta**

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

POTOVANJE Z BARKO IN KOLESOM (4)

OTOKI S KOLESOM

Maja Bertoncej

Prišel je zadnji dan na kolesu in otok Vis. Zjutraj smo s Hvara pripluli v mesto Vis.

Odločili smo se za kolesarski krog iz mesta Vis mimo vasi Marinje Zemlje, Podhumlje do Komiže in nazaj po strmih serpentinah po

drugi strani. Kolesarjenje smo zaključili še z vožnjo iz Visa do manjšega naselja Rogačič, pravzaprav do uvala Parja, kjer je zapuščen bunker za vojaške podmornice, do trdnjave Sv. Juraja, in nazaj. Skupaj je to pomenilo 44 kilometrov, slabih tisoč višinskih metrov. Otok Vis ima dolgo zgodovino. Po drugi svetovni vojni je postal velika pomorsko-vojaška

baza JLA, dostop do otoka pa je bil zelo omejen. Po vsem otoku so številni vojaški objekti, tudi Titova jama, na kateri je zapisano, da je tam leta 1944 živel in deloval Josip Broz - Tito. Takrat je bil Vis sedež političnega in vojaškega vodstva narodnoosvobodilnega boja. Do jame se sicer nismo povzpeli, saj je bila nekoliko zunaj naše poti. Otok me je navdušil in bi ga od vseh, ki smo jih s kolesom in barko obiskali letos, za dopust dala na prvo mesto. Še posebno všeč mi je bila Komiža s pogledom na bližnji otok Biševo. Vis je v zadnjih letih turistično zelo obiskan. Že konec junija je bilo tam zasidranih veliko jaht, jadrnic in drugih plovil – privezanih tudi kar eno na drugo. Morali smo jih prečiti kar nekaj, da smo prišli do pomola.

Zjutraj nas je čakala le še plovba do Primoštena, nato pa vožnja z avtomobili nazaj domov.

(Konec)

Z začetka poti nad Visom

Na poti nazaj proti Visu smo najprej premagali strme serpentine nad Komižo. Na fotografiji družina Čarman (Peter, Marko in Brigita) na vrhu vzpona.

Na poti proti Komiži. Prometa skoraj ni bilo.

PRAZNOVANJA

DVAJSET LET VETERANSKEGA ZBORA

Že dvajset let so člani zbora soustvarjalci spomina na pokončne dni narodove preteklosti, ki ga vedno znova oživljajo s prepevanjem pesmi, namenjenih spominu in ljubezni do domovine.

Marjana Ahačič

Veteranski pevski zbor Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska letos praznuje okroglo obletnico, dvajset let delovanja. Vadi ti je začel marca 2001 in že aprila istega leta nastopil na veteranskem srečanju v Cerkljah z avtorsko pesmijo Za samostojno Slovenijo, ki jo je kot darilo za deseti rojstni dan samostojne Slovenije napisal Franc Podjed. Od tedaj deluje neprekinjeno, Franc Podjed, ki za zbor pogosto napiše pesem ali priredbo, pa zbor vodi vseh dvajset let.

Prepevajo domoljubne, partizanske in narodne pesmi, svoj repertoar pa bogatijo pesmi generala Rudolfa Maistra in pesmi o časih nastajanja in osamosvajanja Slovenije, je povedala članica zbora Ana Miler. Zato, pravi, je bil tudi program jubilejnega koncerta, ki so ga konec avgusta pripravili v Baročni dvorani Radovljiske

Veteranski pevski zbor z zborovodjo in skladateljem Francem Podjedom, ki pevce na nastopih rad spremlja tudi s harmoniko

graščine, »barvit, nekakšna programska mavrica pesmi, ki so pevkam in pevcem morda ljubše od ostalih, nekaj pesmi pa je bilo izvedenih prvič. Svoje sta k prijetnemu praznovanju prispevala tudi gosta, sopranistka Janja Hvala in baritonist Darko Peterman.«

V bogati karieri je zbor imel več kot štiristo javnih nastopov, še pove Milerjeva. »Največ je pel po občinski Zgornje Gorenjske, naša pesem pa je bila slišana tudi na spominski slovesnosti v

Dražgošah, na Ljubelju, v Kranju, na Brniku, v Logatcu, Ljubljani, zamejskem Doberdolu ...«

Na vajah se srečujejo enkrat tedensko, vsak ponedeljek, kar so povedali tudi s pesmijo, ki gre takole: »Vsak pon' delk pod večer se dobimo, naš zbor poje, 'mamo vaje ...« Radi pojejo, pravijo, in druženje ob petju jih bogati. »Žal čas zboru ne prizanaša, številni aktivni pevci se zmanjšujejo, novih navdušencev za nadaljevanje koncepta dela primanjkuje,«

ugotavlja Milerjeva, ki se strinja, da si vsi pevke in pevci, ki so vztrajali teh dvajset let, zaslužijo iskrene čestitke in velik hvala za ves vložen čas.

Trinajst pevk in pevcev je bilo ob jubileju odlikovanih s srebrno Gallusovo značko, Darinka Dolžan in Ana Miler z zlato Gallusovo značko, za svoj več kot 40-letni doprinos k zborovski glasbi pa so Nada Markovič, Metka Rutar Piber in Franc Podjed prejeli častno Gallusovo značko.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Nasvet«

Zopet vam pišem, saj ste mi že dostikrat pomagali v hudih trenutkih. Tokrat bi rada govorila o temi, ki me muči že kar lep čas. Sem v letih, ko je čas, da počasi spoznaš nekoga, s katerim začneš resno zvezo in ki je v vseh pogledih tvoj partner. Zelo me skrbi, da bom ostala samska še zelo dolgo časa. Bom tudi jaz našla svojo boljšo polovico? Mi bo uspelo preboleti zadnjega partnerja?

Popolnoma vas razumem in verjamem, da vam ni lahko. Živeti le kot opazovalec sreče drugih. Ampak, draga moja, ne boste ostali sami. Popolnoma prav je, da sta se zadnji dve zvezi zaključili, saj pri nobeni niste mogli pričakovati sprememb. Zadnja vam je pustila pečat, a še

zdravstvene težave, ampak tako tudi ostane še nekaj časa. S tem, da pomagate z zdravili, ne naredite nič, le sebi škodo pri denarju. Njun odnos ni iskren, kar že sami veste. In v to se ne smete vmešavati, saj bi bile s tem težave še večje. Sosed, ki vam povzroča težave, v tem uživa in ne bo dal miru. Tak je in bo. Niste edini, ki jim nagaja, saj mu je to kot hobi. Moj nasvet je, da se še naprej izogibate kontaktu, če pa že pride do stika, pa bodite prijazni. Ohranite mirne živce. Težave z računi se bodo uredile po mirni poti. To uredite osebno. Objekta ne bi prodajala, saj pride dan, ko boste imeli več prostega časa in boste to imeli za počitek in odmor. Še vse bo dobro. Hvala vam za prijazne besede. Lepo vas pozdravljam.

»Primorska«

Pozdravljeni, draga Tanja! Zopet se obračam na vas. Že večkrat ste mi odgovorili. Vaši odgovori so bili vedno pravilni in z njihovo pomočjo sem rešila že veliko problemov. Vi ste zame najboljša vedeževalka. Hvala vam za vse pretekle odgovore. Rada bi, da pogledate, kakšni problemi nas čakajo na Primorskem. Ali bo sosed res do smrti gojil sovraštvo proti nam, ali ga nič ne bo ustavilo? Kaj pa zdravje prvih lastnikov? Kmetijski objekt smo že hoteli prodati, pa ni kupca. Želim vam vse dobro in da bi nas še dolgo razveseljevali s svojo pozitivno energijo.

Situacija, v kateri ste se znašli, res ni najlepša in vam vzame veliko energije. Za zdaj žal ne vidim posebnih sprememb. Gospod in gospa sicer imata

Sokol dopolnil sedemdeset let

Zoran Sokol na Dalmacija Touru 2019

Zoran Sokol je nepogrešljiv del ekipe društva BAM.Bi, ko se ta s kolesi odpravi na znameniti Dalmacija tour – pa naj sodeluje kot šofer kombija, ki prevažava vso potrebno opremo (in včasih tudi kolesa ter kolesarje), ali pa sam sede na cestno kolo ter kolesari z njimi. Tokrat pa se je znašel v vlogi slavljence, saj so ga na eni od nedavnih BAM.Bijevih rund presenetili s torto, kolo pa so mu okrasili s posebno tablico z letnico njegovega rojstva. Konec avgusta je Zoran Sokol namreč dopolnil sedemdeset let.

Mladoporočenci

Poročili so se: **1. septembra 2021** v Kranju Albin Traven in Lilijana Plejič Ramovš, **4. septembra 2021** na Krvavcu Robert Jan van der Laan in Manca Petek, v Vopovljah pa Andraž Osredkar in Tjaša Dolinar; **8. septembra 2021** v Kranju Rok Pintar in Eva Brešar; **11. septembra 2021** na Jesenicah pa Elmin Sadić in Ajla Fatkić; **15. septembra 2021** v Radovljici Matjaž Bregar in Ana Košir, na Bledu pa Anže Bogataj in Špela Grohar; **18. septembra 2021** v Škofji Loki: Miloš Ceferin in Anja Markelj, Jure Podobnik in Marija Gašperlin ter Damjan Potočnik in Maja Tomašević, v Stari Fužini Aljaž Potočnik in Anja Jakelj, na Bledu: Jernej Župančič Regent in Barbara Zobavnik ter Dejan Jović in Petra Martić, partnersko zvezo pa sta ta dan na Bledu sklenila tudi Metod Medja in Matej Žnidarič.

LAŽJI SUDOKU

3		4		5				8
	8	5	2					1
		9			6		7	4
		1		3	7	2		9
	6							5
8		7	9	2		4		
2	5		8			1		
7					1	3	6	
4				6		8		5

Rešitev:

5	6	9	2	9	2	1	7	8
1	8	2	5	7	2	5	5	6
5	6	1	7	8	2	9	9	2
6	7	5	2	6	7	8	1	4
8	2	5	9	1	6	7	2	6
6	9	2	6	9	1	7	5	5
7	2	9	9	6	2	1	6	7
1	6	7	2	5	9	9	9	9
8	2	9	6	9	1	7	2	6

TEŽJI SUDOKU

7	9		5		3		1	
4		5				8		7
	6		9		7		5	
5								3
			1	4				
1								9
	4		8		1		3	
9		7				6		1
	1		6		9		4	

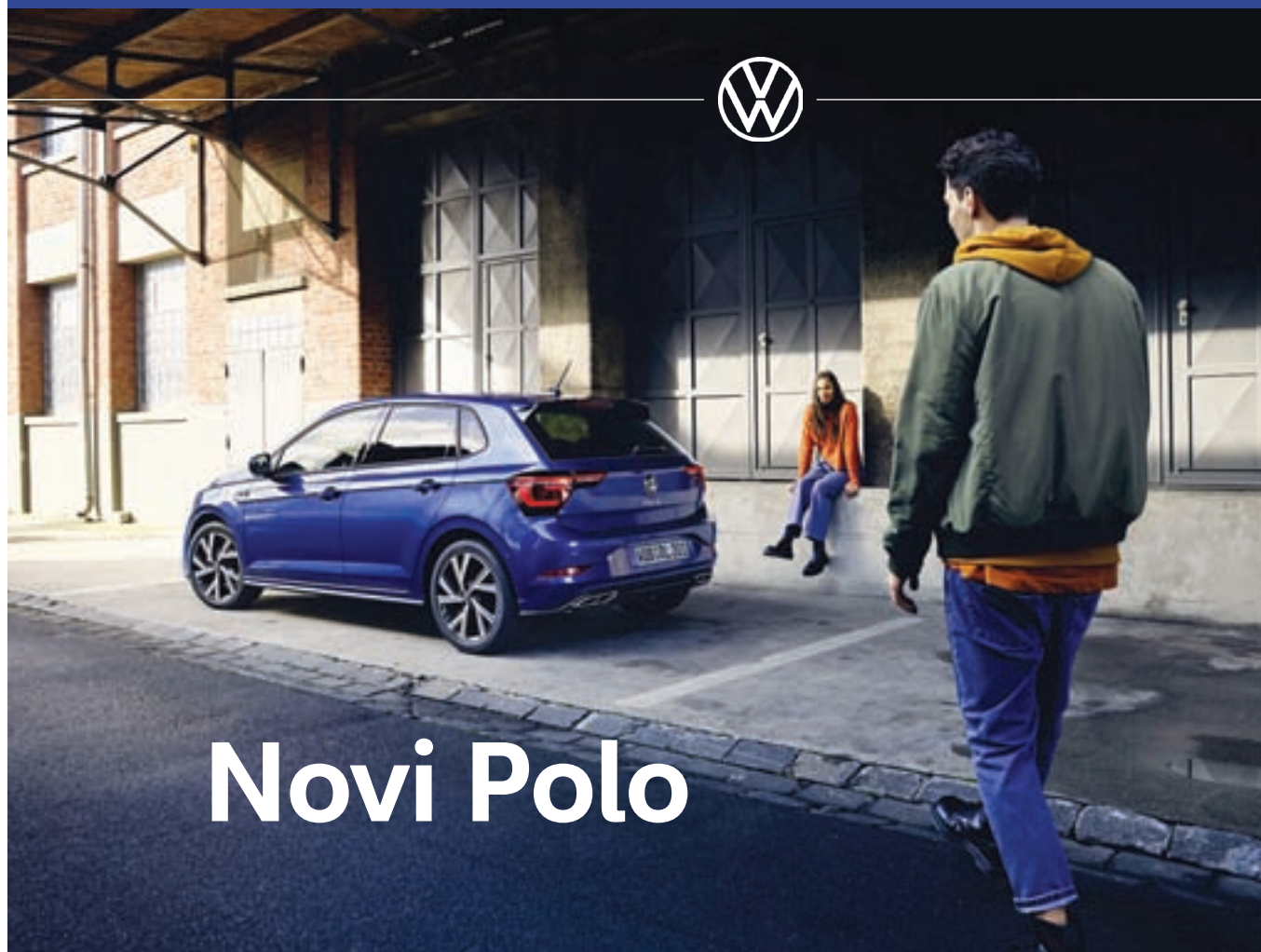
Rešitev:

2	7	6	9	9	6	1	8	
1	8	2	5	7	2	5	5	
5	6	1	7	8	2	9	9	
6	7	5	2	6	7	8	1	
8	2	5	9	1	6	7	2	
6	9	1	8	7	2	5	5	
7	2	9	9	6	2	1	6	
1	6	7	2	5	9	9	9	
9	1	6	9	1	7	2	6	

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

NOVI VW POLO 2021 PONUJA NAJVEČ

Novi Polo

VW Polo je najbolj prepoznaven avto segmenta manjših mestnih avtomobilov. Znamka **Volkswagen** z novim Polom nadaljuje svojo več kot 45-letno zgodovino, spoznajte napredni dizajn in inteligentne tehnologije v novem Polu.

Največje novosti nove generacije modela VW Polo:

- napredna uporaba svetlobne tehnologije
- v celoti digitalizirana notranjost
- več prostora v notranjosti in prtljažniku
- najsodobnejši bencinski motorji EVO
- avtomatski 7-stopenjski DSG

AH VRTAČ

Šuceva ulica 28, 4000 Kranj | T: 04 2700 270
www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: vikend paket VW NOVI POLO
2. nagrada: enodnevna uporaba VW NOVI POLO
3. nagrada: poklanja jo Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do 4. oktobra 2021 na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

SESTAVIL: F. KALAN	BESEDNA PREMATE TANKA	Z MESOM POLNJENE TESTENINE	AVSTRILJSKA POROČE- VALNA AGENCIJA	? IN BOLEK	SESTRIN MOŽ	KATJA EMAN	HVALNICA	SORTA JABOLK	AMERIŠKA IGRALKA (LINDA)	IGRALKA RIBIC	MESTO V RUSIJI	RENIJ	NEKDANJI PRODAJA- LEC KISA	GORENJSKI GLAS	INDONEZI- SKI OTOK	REKA V BOSNI	VOLNENA TKANINA	EMMA THOMPSON	BRITANSKI POLICIST, BOBBY	MESTO V ISTRJI	VOJAŠKA STOPNJA	GRŠKI JUNAK, AJAS	PALICA PRI PLUGU, RALKA
SLANO JEZERO V KAZAH- STANU							23							SLOVENSKI PLAVALEC (J. B.)					24				
RTV SPIKER									30					NAUK O ZGRADBI TELESA			19					16	
HRIB PRI BEOGRADU	5					LETOPIŠ AMERIŠKI IGRALEC (WILL)				14	MESTO V ČRNI GORI			37				DEL VOJVODINE					
GORAN IVANIŠEVIČ			PIVSKI VZKLIK	17		VSTAJENJE PO BOLEZNI													10		NATAŠA KOGOJ		
			KONTI- NENT			LETALO															DELOVODJA (ZARG.)		
GLASBENI STIL					TENISAČ WILANDER			27		SLOVENSKI IGRALEC (MATJAZ)			11		SUMERSKI BOG NEBA					ODISEJEVA DOMOVINA	EGIP. BOG, PTAH		2
					REJEC PSOV					RAVNINA					BRAZILSKI PLES					KARTA PRI TAROKU			
SVETLO ANGLEŠKO PIVO					REKA V ČRNI GORI				EDEN, PARADIŽ				NAUK O ASKEZI			21							
					LUKA V UKRAJINI				HLADEN LETNI ČAS				GL. MESTO TURČIJE									PISATELJ DUJUN	KOŠARKAR BECIROVIČ
MILOŠČINA (ZASTAR.)			12						13		MESTO V RUSIJI			6						ATAL, (DALJŠI ZAPIS)		4	
											PISEC IDIL												
ANASTAZA ARISTON EVIAN ODESA SMITH	PUŠTNA SEMA	DRŽAVA V ZDA				20		LETOVIŠČE V FRANCIJI							SABLJA						MESTO V ŠPANSKI KASTILJI		15
		ZANIMANJE						GL. MESTO JORDANIJE							DELAVEC NA UDARNI- ŠKEM DELU						NEON		
STROKOV- NJAK ZA MINIRANJE	9			28		PLANTAŽA			35					26						7			33
													TRETJA POTENCA										
ANTIČNO IME REKE GUADIANE					SPAJKA	TROBENTA (ZARG.)	JEDILNIK, MENU						PESNICA ŠKERL										
							FR. SLIKAR (EDOUARD)						ZVEZDA V ORLU										VESNA ISTENIC
ŠTEFAN TARKOVIČ			AM. REŽISER (ROBERT)		18					PEVKA BARUCA													
			ČOPIČ (ZASTAR.)							STIK GLAVE S TRUPOM													VRSTA ŽITA
NOGOMETNI SELEKTOR (MATJAZ)	8									MODEL VO- ZILA SUZUKI													31
										GLASBENA TURNER													
GRŠKI FILOZOF						34		SOSEDA ANGLEZINJE			3		NACE JUNKAR										
								LADO LESKOVAR					ZORAN OGRINC										
ZVOK PRI PRELOMU CESA	32					BELKASTA KRAVA							REZULTAT										
IGRALKA NIELSEN			1		ŠPORTNIK, KI GOJI ATLETIKO		36						ZGORNJA OKONČINA	22									

'Modroci' in 'špampeti'

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Filipov ded Matevž se je rodil daljnega leta 1897. Dočakal je častitljivih devetdeset let. Toliko, da se je lahko tudi vnuk, ki je prijokal na svet leta 1965, od njega marsičesa naučil. Če ne drugega, pa obrti. Tapetništva.

»Ded je bil zelo poseben človek. V višino je meril komaj 160 centimetrov. Menda je bil od žene, moje babice, precej manjši. Koliko točno, ne vem, saj se je komaj spominjam. Imela je težave s srcem, pa je umrla, ko sem imel štiri leta. Matevž – nikoli ni dovolil, da bi ga klical kako drugače – je bil tudi mizar. Specialist za postelje oziroma 'špampete', kot jim je rekel. V delavnici so bili žaklji s perjem in ličjem. Človeka, ki mu je naredil 'modroc' in tudi posteljo, je zmeraj najprej izmeril. Zdelo se mu je škoda dela, časa in lesa, da bi naredil posteljo daljšo, kot je bilo treba. Babica je vezla in kvačkala prevleke za blazine in odeje. Za premožnejše je uporabljala čipke, ki jih je kupovala v Lepoglavi. Menda se je pri meritvah zelo rada uštel. Viške čipk je skrbno shranila. Ko se je poročila moja mama, ji je iz ostankov čipk naredila prečudovito balo.

Matevža so stvari, ki so se dogajale v spalnici, zelo zanimale. V enem od predalov je hranil podobice, ki mu jih je menda naredil neki Janko, ki se je učil risanja pri Hinku Smrekarju. Kart je bilo 54, toliko, kot jih je pri taroku. Če bi se ohranile, bi bile danes neprecenljive vrednosti. Po dedovi smrti jih je moja mama, besna, ker se je ded z njimi okoriščal na 'umazan' način, vrgla v peč.

Sam mi je povedal, da je z njimi zaslužil vsaj toliko kot s prodajo 'modrocev'. Moški vseh stanov in starosti so prihajali od blizu in daleč. Ženske, ki jih je umetnik upodobil, so bile gole, v ne navadnih položajih, in so vzbujale slo. Moške je upodobil z velikimi penisi. Sklepam, da po dedovem poročilu. Glede na to, da je bil manjše rasti, je verjetno o takšnih velikanskih le na skrivaj sanjal ...

Kaj točno se je dogajalo v delavnici, ne bi vedel. Kadar so prišli obiski, me je napodil ven. Do babice je bil zmeraj zelo spoštljiv, vsako soboto ji je izročil v hrambo denar, ki ga je čez teden zaslužil. Zase je obdržal le nekaj drobiža, da je lahko šel na 'dva deci'. Redkokateri sobotni večer se je iz gostilne vrnil trezen.

Mama mi je pripovedovala, da je na vasi živel premožen par, ki pa je bil brez otrok. Iz Trsta so jima prinesli najdenčka, a nekako nista bila zadovoljna z njim. Bil je preveč temne polti, pa sta se ga kar malo bala. Menda je bil deček priden in ubogljiv, a sta prav zaradi drugačnosti z njim grdo ravnala. Nekoč sta prišla k dedu, naj jima naredi novo žimnico. Dodala sta še, naj bo takšna, da bo od nje tudi kaj koristilo.

Matevž ni ugovarjal, zakaj tudi bi, ljudem je rad

ustregel. Ko je bila narejena, je poslal mojo mamo po tisto žensko, naj si jo pride ogledat. Če ji ne bi bila všeč, je bil pripravljen narediti novo.

Nemudoma je prihitela, Matevž je kmalu po njenem prihodu zaklenil vrata v delavnico. Sama, brez moža, je prišla še dvakrat ali trikrat. Ker je bila očitno zadovoljna, je ded naložil žimnico na voziček in jo kar sam zapeljal na njen dom. Ženska je čez devet mesecev rodila krepko punčko, njen mož pa ni niti za trenutek podvomil o tem, da je otrokov oče.

Je bila po sredi slaba vest, ženska je razglasila, da se je zgodil z nosečnostjo čudež. Žimnice ni niti omenila.

Kljub temu je Matevž dobival vedno nova in nova naročila. Bilo jih je toliko, da ni vedel, kje se ga glava drži. Potem se je začela vojna, ki je preprečila nadaljnje izdelovanje žimnic.

Bilo pa je zanimivo, da moji mami ni dovolil, da bi si poiskala ženina v domači vasi. Se je bal, da bi se zaljubila v morebitnega polbrata? Verjetno še sam ni vedel, koliko otrok je spočel v svoji delavnici!

Pri ženskah je zelo cenil, da so bile široke v bokih. 'Če tam ni takšna kot kmečka peč, ni vredno zlesti nanjo!' mi je razlagal še na stara leta.

Imel je zdrave, zelo močne zobe. To se mi je zdelo kot čudež, saj si jih ni nikoli umival. Žvečil je jabolčne krljke, prepričan, da to zadošča. Ni pa hodil k maši. Tudi k spovedi ne. Verjetno se je bal, da bi ga župnik prisilil, da mu razkrije, kakšno je njegovo intimno življenje. Do lastnih otrok in tudi do nas, vnukov, je bil zelo strog. A le kar se dela tiče. Lenuhov ni prenesel. Prvi je vstajal in zadnji hodil spat.

Ponosen je bil na zalogo robcev. Nekoč smo jih

prešteli, bilo jih je več kot osemdeset. V žepu je imel zmeraj čistega. Ob sobotah jih je babica namočila v pocinkanem loncu z deževnico, v ponedeljek jih je splaknila na potoku. Šele potem jih je namilila in skuhalo v kropu. Nikoli ni nosil spodnjega perila. Niti na starost ne. V bolnišnici je mirno sedel na postelji in ni niti trenil z očesom, ko mu je medicinska sestra slekla hlače.

Bil sem še mulc, ko mi je začel pridigati, da se cerkev zelo moti, ko uči svoje ovčice vzdržnosti. Bil je prepričan, da Bog ni ustvaril moškega in ženske zato, 'da bi se gledali'. Babica je bila vesela, da je letal za drugimi ženskami. 'Vsaj meni da mir!' je razlagala mami ter jo na svoj način pripravljala na morebitne skoke čez plot, ki bi si jih privoščil moj oče. Pa si jih na srečo ni.

Babica je bila predvsem mati njegovih otrok, gospodinja, varuhinja doma. Po njeni prezgodnji smrti se ni nikoli več poročil, pa bi se lahko. Babičina spalna srajca je bila položena čez njen del postelje. Zdi se mi, da se v zakonski postelji z drugimi ženskami ni nikoli 'spozabil'. Redno, in to večkrat na dan, je pil luštrekove čaj. Bil je prepričan, da bo zaradi njega lahko dlje časa ostal 'pravi dedec'. Ko so še v bivši državi začele izhajati revije z golimi ženskami, je bil Matevž njihov redni kipec. Kaj je z njimi počel za zapahnenimi vrati delavnice, si raje ne predstavljam. Ko je umrl, sem ravno prišel od vojakov. 'Povej mi po pravici, si se tam doli v Makedoniji šparal?' me je vprašal. Ko sem odkimal, mi je pomežiknil in se nasmehnil. Zjutraj smo ga potem našli mrtvega.«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Krompir je vsestransko živilo, ki ga lahko pripravimo na številne načine: kot zelenjavno prilogo, solato, v oblicah, kot slan krompir, ocvrt krompirček, pire ... Je najpomembnejši vir škroba in zato eno glavnih osnovnih živil.

Krompirjeva juha s skuto

Potrebujemo 1 kg krompirja, jušno zelenjavo, žličko olivnega olja, manjšo čebulo, 0,5 l mleka, 200 g skute, peteršilj in sol.

Krompir olupimo, zrežemo na koščke in skuhamo skupaj z narezano jušno zelenjavo. Ko je vse skuhamo, vsebino dobro pretlačimo. Čebulo nasekljamo, jo na olju prepražimo in primešamo pretlačeni jušni zelenjavi in krompirju. Nato prilijemo zavreto mleko ter dodamo pretlačeno skuto. Vse dobro premešamo, solimo in dodamo sesekljan peteršilj.

Slasten nadevan pečen krompir

Potrebujemo 15 krompirjev, 500 g svežih šampinjonov, 150 g edamca, 100 g pršuta v rezinah, 150 ml sladke smetane, čebulo, 3 stroke česna, svež peteršilj, sol in poper.

Neolupljen krompir skuhamo v slani vodi. Kuhane odcedimo, ohladimo in po dolgem narežemo na polovice. Posamezne krompirje previdno izdobljemo, da vanje damo nadev, krompir pa damo v skledo in ga pretlačimo. Čebulo in dobro oprane šampinjone na drobno sesekljamo in damo k pretlačeni krompirju. Dodamo še na drobno nasekljan česen in peteršilj, smetano, sol in poper, nato pa vse skupaj dobro premešamo in nadevamo pripravljene krompirjeve polovice. Na vrh položimo po rezino pršuta in sira. Napolnjene polovice položimo na namaščen pekač in pečemo v pečici, ogreti na 180 °C, približno pol ure. Postrežemo še vroče.

Krompirjeva zložanka s porom

Potrebujemo 750 g krompirja, 750 g pora, sol, poper, 50 g mesnate slanine, 200 g kisle smetane ali crème fraîche, 2 jajci, 100 g gavde, peteršilj in olivno olje.

Krompir operemo, olupimo in narežemo ali naribamo na tanke rezine. Por očistimo, operemo in narežemo na tanke obročke. Oboje zložimo v namaščeno nepregorno posodo, solimo in popramo. Slanino narežemo na tanke trakove in jo razdelimo po zloženci. Jajca razžvrkljamo, vmešamo kislino smetano in nariban sir, dobro zmešamo in zlijemo po zloženci. Posodo postavimo v pečico, ki smo jo segreti na 200 °C, in pečemo 40 minut. Peteršilj na drobno narežemo in ga potresemo po pečeni zloženci.

Krompir na bakalar

Potrebujemo 750 g krompirja, 5 strokov česna, svež peteršilj, sol, poper in olivno olje.

Krompir operemo, olupimo in ga sproti dajemo v mrzlo vodo. Odcejenega narežemo na tanke lističe, stresemo v kozico in solimo. Zalijemo ga z vodo, ki naj sega skoraj do vrha krompirja. Pokritega kuhamo do mehkega. Kuhani krompir nekoliko zmečkamo, primešamo sesekljan česen in peteršilj, popramo in zabelimo z oljem. Premešamo in postrežemo kot prilogo.

Preprosto pecivo

ERIKA JESENKO

Kokosov kolač z gozdnimi sadeži in bananini mafini s čokolado. Ponovno nekaj preprostega, enostavnega in hitrega za pripravo. Pecivo, ki ga lahko spečemo za prav vsako priložnost.

Za pripravo kokosovega kolača z gozdnimi sadeži potrebujemo: 200 g moke, 100 g kokosove moke, 180 g sladkorja, lupinica ene limone, 1 pecilni prašek, 2 jajci, 100 g kisle smetane ali gostejšega jogurta, 1 dl olja, ščep soli, 250 g gozdnih sadežev (lahko zamrznjenih).

Skupaj zmešamo moko, kokosovo moko, pecilni prašek, limonino lupinico in

ščep soli. Jajca penasto umešamo skupaj sladkorjem in nato primešamo kislino smetano ali jogurt ter prilijemo olje. Med stalnim mešanjem dodajamo še mešanico moke. Nazadnje vmešamo

še gozdne sadeže. Maso prelijemo v pravokoten model, prekrit s peki papirjem. Pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 45 minut.

Nasvet: V primeru, da uporabimo zamrznjene gozdne

LAHKE JEDI

g sladkorja, 2 vaniljeva sladkorja, 1 pecilni prašek, 2 jajci, 1 dl olja, 120 g navadnega jogurta, ščepec cimeta, 150 g temne čokolade.

Skupaj zmešamo moko, pecilni prašek in ščepec cimeta. Banane zmečkamo s pomočjo vilic ter jim primešamo jajci, sladkor, vaniljev sladkor, olje in jogurt. Nato postopoma vmešamo še mešanico moke in na kocke narezano čokolado. Pripravljeno maso nadevamo v modelčke za mafine. Modelčke napolnimo samo do treh četrtin. Mafine pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 25 minut.

LOTO

Rezultati 75. kroga – 19. september 2021
10, 14, 16, 24, 27, 33, 38 in 19

Loto PLUS: **6, 13, 14, 15, 34, 37, 38 in 35**
Lotko: **5 9 9 8 4 9**

Sklad 76. kroga za Sedmico: **280.000 EUR**
Sklad 76. kroga za PLUS: **260.000 EUR**
Sklad 76. kroga za Lotka: **310.000 EUR**

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sreda, 22. 9.

16.40, 20.30 DNEVI BESA

19.30 BARB IN STAR NA POTOVANJU V VISTA DEL MAR

15.40, 18.30, 20.00 PRVIČ NA ROBU

17.20, 20.15 SHANG CHI IN LEGENDA O DESETIH PRSTANIH

20.50 ZLOBEN

16.20, 18.00 MALI ŠEF: DRUŽINSKI

POSIL, sinhro.

19.00 SOBA POBEGA 2: BREZ IZHODA

15.30, 17.40 TAČKE NA PATRULJI: FILM, sinhro.

16.00 LUKA, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Pohod ob rapalski meji odpade

Žiri – Turistično društvo Žiri sporoča, da zaradi slabe vremenske napovedi letošnji pohod ob rapalski meji odpade.

Romanje po Rožnovenski poti

Brezje – Prijatelji Rožnovenske poti vabijo v soboto, 2. oktobra, na oktobrsko romanje po Rožnovenski poti. Geslo romanja je »20 desetk rožnega venca, z Rožnovenske poti, za Marijin rožni venec!«.

Ob 8.30 bo sveta maša v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah, zatem pa se bodo romarji zbrali ob spomeniku papeža Janeza Pavla II. Na približno 12 kilometrov dolgo pot se bodo odpravili ob vsakem vremenu. Hoje je za štiri ure, na

pol poti, na info točki, pa je poskrbljeno tudi za okrepčilo. Poskrbite za primerno obutev in obleko. Za vse udeležence je obvezen pogoj PCT in upoštevanje ukrepov za preprečevanje okužb s koronavirusom.

S kolesom do Medvod

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 23. septembra, na kolesarjenje na relaciji Naklo–Medvode–Pirniče–Smlednik–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred Doma upokojencev Naklo. Upoštevajo se priporočila NIJZ.

Pohod po Martinovi poti

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje v četrtek, 23. septembra, v počastitev občinskega praznika organizira pohod po Martinovi poti v Apno od Barona proti Ambrožu in nazaj v Apno. Lahke hoje po gozdu je približno za dve uri. Zbirno mesto udeležencev bo ob 8. uri pred pisarno društva.

OBVESTILA

Vpis v alpinistično šolo

Tržič – Planinsko društvo Tržič v četrtek, 23. septembra, ob 18. uri v prostorih društva GRS v Pristavi vabi na uvodni informativni sestanek za vpis v alpinistično šolo. Prijave in ostale informacije na telefonski številki: 031 677 903.

Tehnične delavnice – priložnost za vpogled v svet tehnike in elektronike

Milje – V Hiši čez cesto na Miljah 11 se začne nov sklop tehničnih delavnic za vse mlade, ki radi ustvarjate in pridobivate obilo znanja na način, da niste samo nemi opazovalci, ampak aktivno soustvarjate projekte z lastnimi dosežki. Pod strokovnim vodenjem bo potekalo sestavljanje,

projektiranje, spajkanje, programiranje robotkov, poglobljanje v svet osnov elektronike ... Prvi obisk je brezplačen in popolnoma neobvezujoč, prijavite pa se lahko po telefonu 041 707 174. Začetek bo danes, v torek, 21. septembra, ob 17. uri, in jutri, v sredo, 22. septembra, ob 17.30, po dogovoru se skupini lahko pridružite tudi kdaj kasneje.

Ogled rojstne hiše Ignacija Borštnika

Cerklje – Kulturno društvo Ignacija Borštnika vabi v četrtek, 23. septembra, od 10. do 17. ure na ogled rojstne hiše prvega slovenskega poklicnega šolanega igralca Ignacija Borštnika. V četrtek minevata 102 leti od njegove smrti. Ta dan si je Občina Cerklje izbrala za svoj občinski praznik. Poleg galerije, ki vas popelje skozi igralčev poklicni opus, se boste lahko ogreli ob stari krušni peči, si ogledali muzejsko kovačijo in rastišče potomke Stare trte z mariborskega Lenta, darila mesta Maribor, posajene na Borštnikovi domačiji ob 160. obletnici Borštnikovega rojstva.

Spretni prsti ustvarijo slasten lect

Radovljica – V soboto, 25. septembra, se bo ob 10. uri v projekcijski sobi Čebelarkega muzeja začela delavnica za otroke in odrasle Spretni prsti ustvarijo slasten lect. Na delavnici bosta mojstrici izdelave dražgoških kruhkov Alenka Lotrič in Breda Tolar udeležence vodili, da si bo vsak izdelal svoj kruhek. Obvezne so prijave na mro@mro.si.

Umovadba in tombola

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor v sodelovanju z Medgeneracijskim druženjem vabi v četrtek, 23. septembra, ob 17. uri na uro umovadbe in v petek, 24. septembra, ob 17. uri na družabno srečanje ob tomboli. Druženje bo potekalo v prostorih društva upokojencev. Upoštevajte navodila NIJZ, informacije in prijave na tel. 040 557 363 (Marija).

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Računovodja, m/ž (Kranj)

Naloge: poznavanje računovodskih standardov, sestavljanje bilanc, finančnih poročil, zaključnih računov. Sprejemamo tudi kandidata, ki bi želel pogodbeno delo kot zunanji izvajalec. Zaposlitev za nedoločen čas. Le-tehnika, d. o. o., Šuceva 27, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 30. 9. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Razvojni tehnolog, m/ž (Kranj)

Naloge in odgovornosti: vpeljava novih tehnologij in materialov ter njihova validacija, industrializacija novih izdelkov, vodenje in ažuriranje tehnološke dokumentacije. Zaželena izobrazba je univ. dipl. inženir strojništva. Možnosti strokovnega izobraževanja in napredovanja. Le-tehnika, d. o. o., Šuceva 27, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 7. 10. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec blagovne znamke Champion, m/ž (Kranj)

Opis dela, ki ga boste torej pri nas opravljali: predstavitev oblačil Champion potencialnim kupcem, prevzem blaga in njegovo razstavljanje po segmentih v trgovini, ob zaključku dela enostavno naročanje blaga, ki ste ga tega dne prodali, skladišču ... Trgovski center Tivoli - Moto Shop, d. o. o., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 17. 10. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Razvojni inženir, m/ž (Ljubljana, Jesenice, Ravne na Koroškem)

Glavne naloge izbranega kandidata bodo: pri IT-razvoju sledi korporativni metodologiji razvoja programske opreme, izpolnjuje vse naloge, ki jih dobi v okviru delovnih obveznosti in nalog IT-razvoja, skladno z nivojem kompetenc, ki se pričakujejo za delovno mesto ... SIJ, d. d., Gerbičeva

98, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 15. 10. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Ličar, m/ž (Šenčur)

Od novega sodelavca pričakujemo: III.-V. stopnjo izobrazbe, 1 leto delovnih izkušenj, zaposlimo pa tudi pripravnika, ki bi izkazal željo po umejnju, dobro voljo in pozitivno naravnost. Jurčič & Co., d. o. o., Poslovna cona A 45, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 16. 10. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Razvojni konstruktor, m/ž (Begunje na Gorenjskem)

Opis delovnega mesta: vodenje procesa modeliranja-konstruiranja produktov in/ali orodij ter sestavnih delov/ali modeliranje-konstruiranje produktov, orodij ter sestavnih delov, izdelava prototipnih in proizvodnih programov in dokumentacije, vodenje projektov razvoja ter drugih razvojnih projektov ... Elan, d. o. o., Begunje 1, 4275 Begunje na Gorenjskem. Prijave zbiramo do 30. 9. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec v Cash & Carry, m/ž (Škofja Loka)

Vaše delo bo zajemalo: prodajo blaga, svetovanje kupcem o prodajnih artiklih in možnostih plačila ... Mercator, d. d., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 29. 9. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater na strojih, m/ž (Jesenice)

Opis dela: prevzem materiala v skladu z delovnim nalogom, programiranje stroja, nadzor nad delovanjem delovanja stroja, označevanje kosov in pravilno odlaganje kosov na odlagalna mesta v skladu z navodili ... Damatech, d. o. o., Cesta F. Prešerna 63, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 16. 10. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater na strojih, m/ž (Hrušica pri Jesenicah)

Pričakujemo: ročne spretnosti, iznajdljivost in izvajalske sposobnosti, zaželene so delovne izkušnje z delom s stroji za rez in oblikovanje kovinskih izdelkov, zanesljivost in odgovornost ... Ekoling, d. o. o., Jezerska cesta 121, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 16. 10. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 21. 9.	Sreda 22. 9.	Četrtek 23. 9.	Petek 24. 9.	Sobota 25. 9.
8/16 °C	7/15 °C	6/19 °C	8/20 °C	9/21 °C
Nedelja 26. 9.	Ponedeljek 27. 9.	Torek 28. 9.	Sreda 29. 9.	Četrtek 30. 9.
11/20 °C	11/17 °C	10/18 °C	9/19 °C	9/18 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
21. 9.	tor.	Matej ☉	6.48	19.02
22. 9.	sre.	Mavricij	6.50	19.00
23. 9.	čet.	Slavojko	6.51	18.58
24. 9.	pet.	Nada	6.52	18.56
25. 9.	sob.	Gojmir	6.53	18.54
26. 9.	ned.	Justina	6.55	18.52
27. 9.	pon.	Damijan	6.56	18.50

SEMENARSTVO

Fakc pridelati kakovostno seme

Mila Pušenjak

Zdravo pridelovanje rastlin se prične z zdravim in kakovostnim semenom. Zato je nujno, da dobro poznamo rastline in pridelavo semen. S pomočjo brošure bomo spoznali tehnološke postopke in si pridelali seme za domač vrt, pa tudi za prodajo ob upoštevanju zakonskih določil.

22
EUR
* poština

200 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

Brošuro lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

PREDAVANJA

Iskrive karte iskrivih podob

Kranj – Šolski center Kranj vabi na predavanje o fotografu in znanstveniku Janezu Puharju, ki bo potekalo v sredo, 22. septembra, od 17. ure do 18.30. V okviru vseživljenjskega učenja želijo predstaviti izzive znanosti in predvsem znanja, ki odpirajo nove poglede na vsakdanje življenje. Predaval bo fotograf Boris Gaberščik. Predavanje bo po Zoomu ali v Galeriji Prešernovih nagrajencev Kranj (vstop ob izpolnjevanju pogojev PCT). Prijave sprejemajo do 21. septembra na: polonca.hafner.ferlan@sckr.si.

O Mini Loy in Mariu Vargasu Llosi

Pisateljica Nina Kosmač v sklopu Ljudske univerze Radovljica in Medgeneracijskega centra Bled vabi v soboto, 25. septembra, od 19. do 20. ure na predavanje po Zoomu (<https://us02web.zoom.us/j/82218077016>) o vsestranski legendarni futuristično-literarni zvezdi Mini Loy, ki je spadala med modernistične umetnike. Hkrati bo govora o književnosti Nobelovega nagrajenca Maria Vargasu Llose, živeče legende, katerega osebno življenje je polno škandaloznih ljubezenskih prigod in spreminjajočega se političnega udejstvovanja.

O narodni noši

Visoko pri Poljanah – Kustosinja za etnologijo Mojca Šifer Bulovec bo v Dvorcu Visoko v petek, 24. septembra, z začetkom ob 17. uri predstavila narodno nošo, ki se je kot kostum za posebne priložnosti začela razvijati sredi 19. stoletja med narodno zavednimi tržani in meščani. Vanjo se je pogosto oblekla tudi Franja Tavčar, soproga Ivana Tavčarja in ena od najplivnejših žensk svojega časa.

RAZSTAVE

Zapredenost Katje Bogataj

Škofja Loka – V Galeriji Ivana Groharja bo jutri, v sredo, 22. septembra, ob 18. uri odprtje razstave večmedijske umetnice Katje Bogataj, članice Združenja umetnikov Škofja Loka in predstavnice likovnih ustvarjalcev mlajše generacije, ki se bo predstavila s konceptualnim projektom Zapredenost.

PREDSTAVE

Plesne poti Vzhoda

Tržič – V KUD Leyli vsako leto pripravijo plesno predstavo, s katero prikažejo, kako se orientalski plesi razvijajo kot odrska umetnost. Letos bodo prikazali, kako so se v zgodovini prepletale plesne poti Vzhoda ter kako se to kaže še danes. Leyli večer: Plesne poti Vzhoda bo na odru Kulturnega centra Tržič v nedeljo, 26. septembra, ob 17.30 in ob 19. uri. Vstopnice lahko rezervirate pri nastopajočih, na leyli.orient@gmail.com ali na 040 865 362 (Iris).

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

KUPIM

MIRNA oseba kupi manjše 2-sobno stanovanje v mirnem okolju v Kranju, po razumni ceni, tel.: 030/799-528 21002215

POSESTI

KUPIM

GOZDNA in kmetijska zemljišča, tel.: 031/307-115 21002217

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

OKNA, lesena, termopan, nova, 2 kosa, 157 x 126, dvokrilna, cena po dogovoru, tel.: 04/51-46-244, 031/545-085 21002220

SUHE hrastove plohe, tel.: 041/361-100 21002214

KURIVO

PRODAM

BUKOVA in hrastova drva, lahko razrezana, možna dostava Kranj z okolico, tel.: 031/307-115 21002216

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 21002037

SUHA mešana drva, tel.: 041/841-632 21002205

SUHA hrastova drva, cena 50 EUR, tel.: 04/51-91-868, 031/201-467 21002218

SUHE bukove butare, tel.: 040/614-605 21002235

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 21002152

ODLIKOVANJA, značke, kovance, slike, srebrnino, luči, zastave in drugo, tel.: 068/173-293 21002231

KNJIGE, PUBLIKACIJE

IŠČEM

PODARITE odvečne knjige. Pokličite, pridem z veseljem, jih odpeljem in ohranim, tel.: 030/996-225 21002226

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, tema živali (sova, lev, konj, volk, slon, jelen, čebela ...), tel.: 040/567-544 21002163

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za drva, 4 kw, in ventilator za žagovino, tel.: 041/479-089 21002222

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 031/812-210 21002228

TRAKTOR Zetor typ 5211, letnik 1988, 2.800 delovnih ur, sprednji plug za sneg, dobro ohranjen, tel.: 041/673-782 21002221

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico, motokultivator in mini bager, lahko v okvari, tel.: 031/500-933 21002026

TRAKTORJE in kmetijske priključke, lahko v dobrem, slabem stanju ali v okvari, tel.: 070/519-447 21002164

PRIDELKI

PRODAM

BRINOVE jagode, tel.: 040/888-200 21002225

DROBNI krompir, tel.: 041/369-086, 051/342-716 21002230

KRMNI in jedilni krompir, bel in rdeč, ter slamo v okroglih balah, tel.: 040/355-865 21002227

PETERŠILJ in korenje, tel.: 041/517-551 21002212

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci križanke Kulturno društvo Ansambla Avsenika z geslom **VSE NAJBOLJŠE SLOVENIJA**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 3. septembra 2021, so: **Marija Tenčič** iz Šenčurja, ki prejme 1. nagrado (jopa z logotipom Ansambla Saša Avsenika), **Janez Kavčič** iz Škofje Loke, ki prejme 2. nagrado (kapa z logotipom Ansambla Saša Avsenika) in **Andreja Komatar** iz Stahovice, ki prejme 3. nagrado (CD-plošča Ne sveti zvezda v noč svetleje).

Nagrajenci križanke Zavoda za turizem in kulturo Kranj z geslom **ZMANJŠEVANJE ODPADKOV**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 7. septembra 2021, so: **Marko Kmetič** in **Jože Štamcar** iz Domžal ter **Darko Torkar** iz Kranja. Za nagrado prejmejo brezplačen ogled Rovov pod starim Kranjem za dve osebi. Nagrajencem čestitamo!

IŠČEM

ALI bi mi kdo podaril grozdje, rdeče iz brajde (plava jurka, kvinton), oberem ga lahko sam, tel.: 041/311-254 21002223

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo in kilogramske piščance. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 21002049

3 krave, 2 bikca in teličko, stare 5 mesecev, vsi LS pasme, tel.: 031/648-534 21002224

BIKCE in teličke križance, ČB/LIM, stare 2-4 tedne, tel.: 041/691-243 21002213

BIKCE/teličke križance ČB/LIM, cena po dogovoru, in ČB teličke različnih starosti za nadaljnjo rejo, tel.: 070/160-395 21002233

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 031/446-519 21002229

DOMAČE PIŠČANCE, težke od 1 do 3 kg, lahko tudi očiščene, tel.: 031/505-151 21002199

PRAŠIČE, težke od 110 do 150 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in dostava, tel.: 041/455-732 21002064

TELICO s teletom, pasme CHA, tel.: 041/249-758 21002210

TELICO simentalcko, brejo 8 mesecev, tel.: 031/225-062 21002232

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 21002234

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

PIZZERIJA & Restavracija Boccaccio v Šiški nudi redno zaposlitev kuharja/-ice za delo v restavraciji. Nudimo redno in stimulativno plačilo, delo v mladem kolektivu. Makarončki, d.o.o., Podgorica 21, Lj. Črnuče, tel.: 040/218-203 21002023

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJA – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 21002053

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 21002051

RAZNO

PRODAM

KOVINSKO cisterno za kurilno olje, tel.: 051/646-650 21002209

KRITINO Vesna, nova, 270 kom., za polovično ceno, in 2 hišna telefona, nova, tel.: 05/90-14-340 21002211

IŠČEM

STRIFE, kriminalke, znanstveno fantastiko in ponujam vesterne, tel.: 031/890-028 21002219

Premium peciva
deserti in sladice

224 strani, 15 x 20 cm, spiralna vezava,

Pred vami je najnovejša kuharica za kremasta peciva in sladice – sadna peciva, rulade, torte in tortice, sladice brez peke, deserte v kozarčih in ostale kremaste užitke. Njihova jasna in enostavna priprava vodi vsakogar do zagotovljenega uspeha.

10 EUR
* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Perutnina
reja kokoši, pur, gosi, rac, prepelice

V knjigi so predstavljeni različni načini reje. Uvodna poglavja so osredotočena na izbiro ustrezne pasme oz. križanca ter ureditev in opremo hlevov za rejo posameznih vrst perutnine, osrednji del pa je namenjen opisu tehnologij rej od valjenja, preko vzreje, reje za nesnost ter pitanja za meso do kakovosti mesa in jajc. Veliko pozornosti so avtorji namenili tudi prehrani.

15,50 EUR
* Poština

256 strani, brošura, 17 x 23,5 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

REJA OVC IN KOZ
Marjeta Ženko

V priročniku je strnjeno in praktično opisana reja ovc in koz pri nas. Poglavja v knjigi: zakaj reja drobnice, osnovne fiziološke značilnosti ovc in koz, obnašanje ovc in koz, izbira pasme ovc, nakup in obnova plemenske črede, ureditev pašnika, pridelava krme, posebnosti v prehrani drobnice, prehrana mesnih in mlečnih ovc in koz, opravila pri ovcah in kozah, ...

14 EUR
* Poština

136 strani, mere: 17 x 23, 5 cm, brošura

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Dva tedna tekla po Sloveniji

Ultramaratonka Špela Šavs iz Preddvora je uspešno zaključila dobrodelni tek okoli Slovenije. Pretekla je 1125 kilometrov za junake 3. nadstropja in ozaveščala o otroškem raku. »To je bil moj življenjski projekt. Presrečna sem,« je povedala v cilju v Kranju.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Ultramaratonka Špela Šavs je v domačem Preddvoru v petek, 3. septembra, začela tek okoli Slovenije. Tekla je v dobrodelen namen – za junake 3. nadstropja, otroke, ki so zboleli za rakom. Po 1125 kilometrih in 14 dneh teka je izživ zaključila v četrtek, 16. septembra, v Kranju.

Med drugim so jo pričakali župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec, predstavniki Lions kluba Kranj in Društva Junaki 3. nadstropja. Prejela je številne čestitke in poklone. »To je moj življenjski projekt, nekaj posebnega. Verjetno se še ne zavedam dobro, kaj sem naredila. Presrečna sem. Vsako leto se podam na eno takšno dolgo preizkušnjo. Lani je ni bilo, saj bi morala teči na maratonu Milano–San Remo v dolžini 285 kilometrov, a je dogodek odpadel. Pogrešala sem to in se že lani podelila, da bom tekla okoli Slovenije. Da bom to združila z dobrim namenom, se je zgodilo povsem po naključju – na pobudo Mojce

mislimi na otroke, junake 3. nadstropja, in zato mi je bilo lažje. Kako ne bi zmogla, če sem pa zdrava? Če bi bilo treba, bi šla zanje po vseh štirih. Na preizkušnjo sem se dobro pripravila. Vsak dan sem tekla najmanj tri ure. Živela sem za to in verjela, da mi bo uspelo,« je na pogled nič kaj utrujena v cilju pojasnjevala Špela Šavs.

V 14 dneh se ji je zgodilo marsikaj zanimivega in tudi nepredvidljivega. »Med tekom ob Kolpi se mi je zdelo, da slišim medveda, in sem se kar malo ustrašila. V tistem trenutku se je mimo pripeljala vojaška policija. Omenim slutnje, sledil pa je smeh z obrazložitvijo, da so to jeleni in košute. Ob meni so vozili še okrog pet kilometrov. Pojasnila sem, da tečem okoli Slovenije, in nato me je eden od njih vprašal, ali sem potem jaz tista, ki vsako jutro teče mimo vojašnice v Kranju. Res neverjetno, a bil je prav vojak iz Kranja. Odpeljali so se naprej in se kmalu vrnili ter me posvarili, da je v bližini divji prašič z mladiči. Ura je bila okrog pol desetih zvečer, tako da je bil že čas, da sem za tisti dan

Špela Šavs je v cilju v Kranju čestitala in se ji zahvalila tudi Urška Kolenc, predsednica Društva Junaki 3. nadstropja; v ozadju Matjaž Rakovec, župan Mestne občine Kranj, in podžupan Janez Černe.

tekli, drugi so jo spodbujali, vsi pa jo občudovali.

Pretekla je 1125 kilometrov. »Vsak dan sem startala ob šestih zjutraj in tekla do kosila, ki je bilo okrog pol dveh. Po kosilu sem potrebovala od petdeset minut do ene ure počitka, nato pa nadaljevala tek do večera. In naslednji dan spet naprej,« je povedala. In čeprav je tek okoli Slovenije zaključila, bo tekla še naprej – predvsem zase. »Tekla bom celo življenje. Tek je moja ljubezen, brez tega ne morem živeti. Verjetno si bom spet zadal kaj posebnega. Ne hodim pa s tekme na tekmo,« poudarja. Z uspešno izpeljanim projektom in odzivom so zelo zadovoljni tudi v Lions klubu Kranj. »Ob kavi mi je Špela povedala, da bi tekla okrog Slovenije, in hitro sem prišla na idejo, da bi se povezali in teku dodali še dobrodelno noto. Prišel je september, mesec ozaveščanja

o otroškem raku, in Špela je zanje pretekla 1125 kilometrov. Namen je bil ozaveščati ljudi o tej bolezni. Po poti, kjer je tekla, so nas ljudje ustavljali, spraševali in mislim, da je namen dosežen. Odziv je bil izjemen,« je dejala vidno ganjena Mojca Lončarski, predsednica Lions kluba Kranj. Vse, kar je naredila zanje, izjemno cenijo tudi v Društvu Junaki 3. nadstropja. »Dolge priprave so v tem septembru obrodile sadove. Zelo smo počaščeni, da se je na nas obrnil Lions klub Kranj s tekom okoli Slovenije. Špela smo zelo hvaležni, da je širila ozaveščanje o otroškem raku,« pa so besede Urške Kolenc, predsednice društva.

Junakom še vedno lahko pomagate z nakazilom na TRR Lions kluba Kranj SI56 0700 0000 0709 548, namen: Junaki 3. nadstropja, ali s SMS-sporočilom JUNAKI5 na 1919.

V Poženiku je zacvetela agava

Pri družini Koritnik imajo že petdeset let agavo, ki ima sedem metrov dolgo steblo, iz katerega rastejo živo rumeni cvetovi.

JANEZ KUCHAR

Poženič – Na vrtu domačije Majde in Matija Koritnika v Poženiku pri Cerkljah na Gorenjskem že petdeset let raste agava, ki sta jo Majda in Matija prinesla z morja. V naravnih razmerah rastlina cveti le enkrat v življenju, nato iz cvetov nastanejo plodovi, kasneje pa rastlina odmre. Agava iz sredine rastline v višino dviga sedem metrov dolgo steblo, na katerem se bohotijo živo rumeni cvetovi. Rastlino tvorijo velike rozete, ki jih sestavljajo odebeleni listi.

Na prve cvetove so čakali zadnjih nekaj tednov, da gre za edinstven dogodek, pa priča podatek, da lahko na cvetove pri določeni rastlini čakamo tudi pol stoletja, pravi Matija. Dne 24. junija sta opazila, da je začelo rasti steblo, v dveh dneh je zrastle že trideset centimetrov. Njihova agava v Poženiku ima trideset vejic, na kateri je na vsaki po šest manjših vejic z

zlato rumenimi cvetovi. Kot pravita Koritnikova, zdrži na prostem do minus pet stopinj Celzija, nato jo shranita na prezimovanje v toplejši prostor.

Na Gorenjskem je to edina tako velika agava. Vsako jesen jo shranita v garažo. Vode poleti ne potrebuje veliko. Pred dvema meseca sta opazila, da bo začela cveteti. Doma je v Mehiki, zato jo zaradi klimatskih razmer pri nas gojimo kot posodovko, izjemoma na Primorskem, kjer lahko raste na sončnih izpostavljenih legah. Na vrtu jima cvetijo tudi druge rože, od vrtnic do velikocvetnega hibiskusa.

Oba zakonca Koritnik sta v prostem času zelo aktivna. Majda med drugim pleše v KD Folkloru Cerklje, kjer mož Matija igra v ansamblu klarinet, zelo uspešen pa je tudi pri petju in udeleževanju v dramski sekciji Straha KUD Cerklje, večkrat pa nastopa tudi s skeči skupaj z Ivanom Kropivnikom.

Zakonca Koritnik sta ponosna na cvetočo agavo.

Pogovor z Grofom in Grofico

Preddvor – V sklopu gRajskih pogovorov se bo v petek, 24. septembra, ob 19. uri Ivka Sodnik na gradu Dvor pogovarjala z Grofom in Grofico, Cvetom Sušnikom in Tanjo Šubelj, ki sta iz še nedavno propadajočega gradu v središču Preddvora v pičlih nekaj mesecih uspela ustvariti pravilčno turistično atrakcijo. Kdo sta Grof in Grofica, zakaj sta se lotila tega megalomanskega projekta, kakšne načrte imata in kako je njuno presunljivo življenjsko zgodbo v knjigi Slepja grofica opisal Ivan Sivec.

»V štirinajstih dneh sem doživela veliko. Ko pomislim, kje vse sem tekla ... Po eni strani je minilo hitro. Nisem imela posebne krize. Tekla sem z mislimi na otroke, junake 3. nadstropja, in zato mi je bilo lažje.«

Lončarski, predsednice Lions kluba Kranj. Z veseljem sem sprejela, da zraven naredim še nekaj dobrega. Vse se je poklopilo, od vremena, odlične ekipe trinajstih ... V teh dneh sem doživela veliko. Ko pomislim, kje vse sem tekla ... Po eni strani je minilo hitro. Nisem imela posebne krize. Tekla sem z

zaključila tek. Drugi zanimivi dogodek se je pripetil pri prečkanju meje s Hrvaško, ko je hčeri čez most proti reki padel cepilni list. K sreči je pristal na skali in smoga dobili,« je opisala le delček nepredvidljivega dogajanja s poti, na kateri je imela kar številno spremstvo. Nekateri prebivalci ob trasi so z njo

vremenska napoved

Danes in jutri bo zmerno do pretežno oblačno, zjutraj bo kratkotrajna megla. V četrtek bo pretežno jasno in čez dan topleje.

